

A8-0270/2018

31.7.2018

***I

PRANEŠIMAS

dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl tėvų ir
prižiūrėtojų asmenų profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros, kuria
panaikinama Tarybos direktyva 2010/18/ES
(COM(2017) 0253 – C8-0137/2017 – 2017/0085(COD))

Užimtumo ir socialinių reikalų komitetas

Pranešėjas: David Casa

Nuomonės referentė (*):

Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Moterų teisių ir lyčių lygybės komitetas

(*): Darbo su susijusiais komitetais procedūra. Darbo tvarkos taisyklių
54 straipsnis

Procedūrų sutartiniai ženklai

- * Konsultavimosi procedūra
- *** Pritarimo procedūra
- ***I Įprasta teisėkūros procedūra (pirmasis svarstymas)
- ***II Įprasta teisėkūros procedūra (antrasis svarstymas)
- ***III Įprasta teisėkūros procedūra (trečiasis svarstymas)

(Procedūra pasirenkama atsižvelgiant į teisės akto projekte pasiūlytą teisinį pagrindą.)

Teisės akto projekto pakeitimai

Parlamento pakeitimai, išdėstomi dviejuose stulpeliuose

Išbrauktos teksto dalys žymimos *pusjuodžiu kursyvu* kairiajame stulpelyje. Pakeitimai žymimi *pusjuodžiu kursyvu* abiejuose stulpeliuose. Naujas tekstas žymimas *pusjuodžiu kursyvu* dešiniajame stulpelyje.

Kiekvieno pakeitimo antraštės pirmoje ir antroje eilutėse nurodoma atitinkama svarstomo teisės akto projekto dalis. Jei pakeitimas susijęs su esamu teisės aktu, kurį siekiama pakeisti teisės akto projektu, antraštėje pridamos trečia ir ketvirta eilutės, kuriose atitinkamai nurodomas esamas teisės aktas ir keičiama šio teisės akto dalis.

Parlamento pakeitimai, pateikiami konsoliduoto teksto forma

Naujos teksto dalys žymimos *pusjuodžiu kursyvu*. Išbrauktos teksto dalys nurodomos simboliu „■“ arba perbraukiamos. Pakeistos teksto dalys nurodomos naują tekstą pažymint *pusjuodžiu kursyvu*, o ankstesnį nereikalingą tekstą išbraukiant arba perbraukiant. Nežymimi tik grynai techninio pobūdžio pakeitimai, kuriuos daro tarnybos, siekdamas parengti galutinį tekstą.

TURINYS

	Psl.
EUROPOS PARLAMENTO TEISĖKŪROS REZOLIUCIJOS PROJEKTAS	5
AIŠKINAMOJI DALIS	54
MAŽUMOS NUOMONĖ	57
MOTERŲ TEISIŲ IR LYČIŲ LYGYBĖS KOMITETO NUOMONĖ	58
TEISĖS REIKALŲ KOMITETO NUOMONĖ	94
ATSAKINGO KOMITETO PROCEDŪRA	121
GALUTINIS VARDINIS BALSAVIMAS ATSAKINGAME KOMITETE.....	122

EUROPOS PARLAMENTO TEISĖKŪROS REZOLIUCIJOS PROJEKTAS

dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl tėvų ir prižiūrinčiųjų asmenų profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros, kuria panaikinama Tarybos direktyva 2010/18/ES

(COM(2017) 0253 – C8-0137/2017 – 2017/0085(COD))

(Įprasta teisėkūros procedūra: pirmasis svarstymas)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą Europos Parlamentui ir Tarybai (COM(2017) 0253),
  - atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 294 straipsnio 2 dalį ir 153 straipsnio 1 dalies i punktą bei 2 dalies b punktą, pagal kuriuos Komisija pateikė pasiūlymą Parlamentui (C8-0137/2017),
  - atsižvelgdamas į SESV 294 straipsnio 3 dalį,
  - atsižvelgdamas į 2017 m. gruodžio 6 d. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę¹,
  - atsižvelgdamas į 2017 m. lapkričio 30 d. Regionų komiteto nuomonę²,
  - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 59 straipsnį,
  - atsižvelgdamas į Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto pranešimą ir į Moterų teisių ir lyčių lygybės bei Teisės reikalų komitetų nuomones (A8-0270/2018),
1. priima per pirmąjį svarstymą toliau pateiktą poziciją;
  2. ragina Komisiją dar kartą perduoti klausimą svarstyti Parlamentui, jei ji savo pasiūlymą pakeičia nauju tekstu, jį iš esmės keičia arba ketina jį keisti iš esmės;
  3. paveda Pirmininkui perduoti Parlamento poziciją Tarybai, Komisijai ir nacionaliniams parlamentams.

---

¹ OL C 129, 2018 4 11, p. 44.

² Dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje.

Pakeitimas 1

Pasiūlymas dėl direktyvos 2 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(2) **vyrų ir moterų** lygybė yra vienas iš Sąjungos pagrindinių principų. Pagal Europos Sąjungos sutarties 3 straipsnį moterų ir vyrų lygybės skatinimas **yra vienas iš Sąjungos tikslų**. Be to, Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos **23 straipsnyje reikalaujama**, kad moterų ir vyrų lygybė **būtų užtikrinta** visose srityse, įskaitant priėmimą į darbą, darbą ir atlyginimą;

Pakeitimas

(2) **lyčių** lygybė yra vienas iš Sąjungos pagrindinių principų. Pagal Europos Sąjungos sutarties 3 straipsnį **Sąjungos tikslai yra kova su socialine atskirtimi ir diskriminacija, socialinio teisingumo ir apsaugos**, moterų ir vyrų lygybės, **kartų solidarumo** skatinimas **bei vaiko teisių apsauga**. **SESV 8 straipsnyje numatyta, kad visuose savo veiksmuose Sąjunga siekia pašalinti moterų ir vyrų nelygybės apraiškas ir diegti jų lygybę**. Be to, Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos (**Chartija**) **III antraštinėje dalyje numatyta visų lygybė prieš įstatymą, diskriminacijos uždraudimas, taip pat** kad moterų ir vyrų lygybė **turi būti užtikrinama** visose srityse, įskaitant priėmimą į darbą, darbą ir atlyginimą (**Chartijos 20, 21 ir 23 straipsniai**);

Pakeitimas 2

Pasiūlymas dėl direktyvos 3 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(3) **Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos** 33 straipsnyje, siekiant užtikrinti galimybę suderinti šeimos gyvenimą ir profesinę veiklą, **nustatyta** teisė į apsaugą nuo atleidimo iš darbo dėl priežasčių, susijusių su motinyste, taip pat teisė į mokamas motinystės atostogas ir į vaiko priežiūros atostogas gimus vaikui ar jį įvaikinus;

Pakeitimas

(3) **Chartijos** 33 straipsnyje, siekiant užtikrinti galimybę suderinti šeimos gyvenimą ir profesinę veiklą, **numatyta šeimos teisinė, ekonominė ir socialinė apsauga**, teisė į apsaugą nuo atleidimo iš darbo dėl priežasčių, susijusių su motinyste, taip pat teisė į mokamas motinystės atostogas ir į vaiko priežiūros atostogas gimus vaikui ar jį įvaikinus;

Pakeitimas 3

Pasiūlymas dėl direktyvos 4 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(4) Sąjunga yra Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvencijos **šalis**. Todėl, įsigaliojus šiai konvencijai, jos nuostatos yra neatsiejama Europos Sąjungos teisinės sistemos dalis ir Sąjungos teisės aktai turi būti kiek įmanoma aiškinami laikantis šios konvencijos nuostatų. Be kita ko, konvencijos 7 straipsnyje nustatyta, kad konvencijos šalys imasi visų būtinų priemonių siekdamos užtikrinti, kad neįgalūs vaikai kaip ir kiti vaikai galėtų visapusiškai naudotis visomis žmogaus teisėmis ir pagrindinėmis laisvėmis;

Pakeitimas

(4) Sąjunga **ir visos valstybės narės** yra Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvencijos **šalys, ir, kalbant bendriau, turi skatinti ir saugoti pagrindines teises, įtvirtintas Visuotinėje žmogaus teisių deklaracijoje**. Todėl, įsigaliojus šiai konvencijai, jos nuostatos yra neatsiejama Europos Sąjungos teisinės sistemos dalis ir Sąjungos teisės aktai turi būti kiek įmanoma aiškinami laikantis šios konvencijos nuostatų. Be kita ko, konvencijos **preambulės 24 dalyje ir 7** straipsnyje nustatyta, kad konvencijos šalys imasi visų būtinų priemonių siekdamos užtikrinti, kad neįgalūs vaikai kaip ir kiti vaikai galėtų visapusiškai **ir lygiavertiškai** naudotis visomis žmogaus teisėmis ir pagrindinėmis laisvėmis. **Be to, Konvencijos 23 straipsnyje numatyta, jog šalys turi imtis veiksmingų ir atitinkamų priemonių, kad pašalintų neįgaliųjų diskriminavimą visais klausimais, susijusiais su santuoka, šeima, tėvyste (motinyste) ir asmeniniais santykiais, lygiai su kitais asmenimis;**

Pakeitimas 4

Pasiūlymas dėl direktyvos 4 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(4a) **valstybės narės yra pasirašiusios ir ratifikavusios Jungtinių Tautų vaiko teisių konvenciją, taigi turi teisinę pareigą imtis visų priemonių, kad atitinkamos teisės būtų įgyvendintos. Konvencijos 18 straipsnyje, be kita ko, numatyta, kad pagrindinė atsakomybė už vaiko**

auklėjimą ir vystymąsi tenka tėvams arba atitinkamais atvejais teisėtiems globėjams, taip pat kad jų pagrindinis rūpestis turi būti vaiko interesai. Be to, joje valstybėms primenama apie jų pareigą imtis visų reikiamų priemonių siekiant užtikrinti, kad dirbančių tėvų vaikai turėtų teisę pasinaudoti jiems priklausančiomis vaiko priežiūros paslaugomis ir įstaigomis;

Pakeitimas 5

Pasiūlymas dėl direktyvos 5 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(5) profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros *politika* prie lyčių lygybės užtikrinimo turėtų būti prisidedama skatinant moterų dalyvavimą darbo rinkoje, sudarant palankesnes sąlygas **vyrams** prisiimti lygią su moterimis priežiūros pareigų dalį ir mažinant vyrų ir moterų pajamų **ir** darbo užmokesčio skirtumus. *Tokia politika* turėtų būti atsižvelgiama į demografinius pokyčius, įskaitant visuomenės senėjimo poveikį;

Pakeitimas

(5) *įgyvendinant* profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros *politiką* prie lyčių lygybės užtikrinimo turėtų būti prisidedama skatinant moterų dalyvavimą darbo rinkoje, **raginant vyrus ir** sudarant **jiems** palankesnes sąlygas prisiimti lygią su moterimis priežiūros pareigų dalį ir mažinant vyrų ir moterų pajamų, darbo užmokesčio **ir pensijų** skirtumus. *Pagal tokią politiką* turėtų būti atsižvelgiama į **būtinybę kovoti su lyčių stereotipais, pripažinti ir perskirstyti priežiūros pareigas bei parengti ir įgyvendinti visų tipų priežiūros paslaugų kokybės standartus, be to, būtina pripažinti demografinius pokyčius, įskaitant visuomenės senėjimo poveikį ir jo įtaką priežiūros pareigoms. Spręsti problemas, kurias kelia demografiniai pokyčiai, gyvybiškai svarbu norint užtikrinti, kad profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros politika būtų pritaikyta prie darbo poreikių ateityje. Ypatinę dėmesį būtina skirti pažeidžiamoms priskiriamų moterų dalyvavimui darbo rinkoje;**

Pakeitimas 6

Pasiūlymas dėl direktyvos

5 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(5a) politika, pagal kurią siekiama užtikrinti neformaliųjų prižiūriniųjų asmenų, šiuo metu Sąjungoje nemokamai teikiančių 80 proc. visų priežiūros paslaugų, profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyrą, yra svarbi demografinių pokyčių keliamų iššūkių požiūriu ir juos atitinka. Tikimasi, kad ši politika padės švelninti didėjančios priežiūros paslaugų paklausos poveikį ir kartu mažesnių ir geografiškai išsibarsčiusių šeimų bei augančio moterų, žengiančių į darbo rinką, skaičiaus, dėl kurio menksta neformalios priežiūros potencialas, tendenciją. Neformalios priežiūros paplitimas Sąjungoje kartu su spaudimu viešųjų išlaidų srityje, kuris patiriamas kai kuriose šalyse, reiškia, kad šio pobūdžio paramos svarba greičiausiai didės. Todėl aišku, kad neformali priežiūra turi būti remiama ir kad nepaprastai svarbios yra priemonės, kuriomis naudodamiesi prižiūrintieji asmenys galėtų derinti priežiūrą su darbu;

Pakeitimas 7

Pasiūlymas dėl direktyvos 6 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(6a) Europos socialinių teisių ramsčio, kurį Sąjungos institucijos paskelbė 2017 m. lapkričio 17 d., tikslas – užtikrinti naujas ir veiksmingesnes teises Sąjungos piliečiams. Šis ramstis grindžiamas 20 pagrindinių principų, įskaitant 2-ąjį lyčių lygybės principą, 3-ąjį lygių galimybių principą ir 9-ąjį profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros principą. Pagal pastarąjį pažymima, kad „[t]ėvai ir priežiūros pareigū turintys asmenys turi

teisę į deramas atostogas, lanksčias darbo sąlygas ir galimybę pasinaudoti priežiūros paslaugomis. Moterims ir vyrams suteikiamos vienodos galimybės naudotis specialiomis atostogomis, leidžiančiomis atlikti savo priežiūros pareigas, ir skatinama, kad abiejų lyčių asmenys jomis naudotųsi tolygiai“;

Pakeitimas 8

Pasiūlymas dėl direktyvos 6 b konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(6b) tėvai ir kiti priežiūros pareigų turintys asmenys turėtų turėti teisę į deramas atostogas ir susitarimus dėl pritaikomų darbo sąlygų bei galimybę pasinaudoti priežiūros paslaugomis. Moterims ir vyrams turėtų būti sudaromos vienodos galimybės pasinaudoti specialiomis atostogomis savo priežiūros pareigoms atlikti ir jie turėtų būti raginami jomis naudotis subalansuotai;

Pakeitimas 9

Pasiūlymas dėl direktyvos 6 c konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(6c) Europos Parlamento 2013 m. birželio 18 d. pranešime „Krizės poveikis pažeidžiamų grupių galimybėms gauti priežiūros paslaugas“ Komisija konkrečiai raginama pateikti pasiūlymą dėl direktyvos dėl prižiūriniųjų asmenų atostogų;

Pakeitimas 10

Pasiūlymas dėl direktyvos 6 d konstatuojamoji dalis (nauja)

(6d) Komisijos (Eurostato) 2017 m. spalio mėn. duomenimis, vyrų užimtumo lygis Sąjungoje siekė 71,9 proc., palyginti su 61,4 proc. moterų užimtumo lygiu, nežiūrint į tai, kad moterų išsilavinimo lygis aukštesnis;

Pakeitimas 11

Pasiūlymas dėl direktyvos 7 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(7) profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyra daugeliui tėvų ir priežiūros pareigų turinčių darbuotojų tebėra didelis iššūkis, darantis neigiamą poveikį moterų užimtumui. **Svarbus veiksnys, prisidedantis prie** nepakankamo moterų dalyvavimo darbo rinkoje, yra tai, kad sunku suderinti profesines ir šeimos pareigas. Vaikų turinčios moterys dažnai mažiau laiko dirba mokamą darbą ir daugiau laiko praleidžia **vykdydamos neapmokamas** priežiūros **pareigas**. Nustatyta, kad **sergančio ar priklausomo** giminaičio turėjimas taip pat turi neigiamą poveikį moterų užimtumui – dėl to **kai kurios moterys** visiškai pasitraukia iš darbo rinkos;

Pakeitimas

(7) profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyra daugeliui tėvų ir priežiūros pareigų turinčių darbuotojų tebėra didelis iššūkis, darantis neigiamą poveikį moterų užimtumui. **Lemiamas** nepakankamo moterų dalyvavimo darbo rinkoje **veiksnys, neskaitant diskriminacijos mėginant įsidarbinti, jų užimtumo statuso ir darbo užmokesčio bei joms prieinamo pobūdžio darbo**, yra tai, kad sunku suderinti profesines ir šeimos pareigas. Vaikų turinčios moterys dažnai mažiau laiko dirba mokamą darbą ir daugiau laiko praleidžia **atlikdamos neapmokamą** priežiūros **darbą. Be to, stiprėja tendencija darbo laiką pratęsti iki vėlaus vakaro, o kai kuriuose sektoriuose yra įsigalėjęs darbas naktį arba per valstybines šventes – dėl to darbuotojams sunku suderinti darbą su pareigomis vaikams ir kitiems giminaičiams arba savo artimiausio rato žmonėms, kuriems būtina priežiūra ar pagalba**. Nustatyta, kad giminaičio, **kuriam būtina priežiūra ar pagalba**, turėjimas taip pat turi neigiamą poveikį moterų užimtumui – dėl to **nemažai moterų** visiškai pasitraukia iš darbo rinkos. **Tai, savo ruožtu, neigiamai veikia šių prižiūriniųjų asmenų socialinę apsaugą ir teises į pensiją, o kai kuriais atvejais**

lemia didesnę skurdo ir socialinės atskirties riziką, ypač senatvėje. Moksliniai tyrimai ir praktika rodo, kad, sprendami dirbančių prižiūrinčiųjų asmenų poreikių klausimą, darbdaviai gauna naudos, nes gerėja rezultatai, pvz., mažėja neatvykimo į darbą atvejų skaičius, pritraukiama daugiau darbuotojų, be to, jie išsaugomi ir motyvuojami;

Pakeitimas 12

Pasiūlymas dėl direktyvos 7 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(7a) įrodyta, kad galimybė naudotis kokybiška, pasiekiamą vaikų ir giminaičių, kuriems būtina priežiūra ar pagalba, infrastruktūra už prieinamą kainą yra lemiamas profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros politikos, pagal kurią motinoms padedama greitai grįžti į darbo rinką ir joje dalyvauti vis daugiau moterų, veiksnys. Nežiūrint į tai, 2018 m. dauguma valstybių narių vis dar nebuvo pasiekusios 2002 m. Barselonos tikslų vaikų priežiūros srityje. Pasiiekti šiuos tikslus nepaprastai svarbu norint leisti moterims visapusiškai naudotis galimybe dirbti, o kad susiklosčiusi padėtis pasikeistų, prioritetą daugiametėje finansinėje programoje svarbiausia teikti investicijoms į kokybišką, pasiekiamą vaikų priežiūrą už prieinamą kainą. Todėl atostogų atskiriems prižiūrintiesiems asmenims nustatymas neturėtų tapti profesionalių, pasiekiamų aukštos kokybės bendruomeninių priežiūros paslaugų už prieinamą kainą pakaitalu;

Pakeitimas 13

Pasiūlymas dėl direktyvos 8 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(8) *esama* Sąjungos teisine sistema sukuriamą nedaug paskatų vyrams prisiimti lygią su moterimis priežiūros pareigų dalį. Daugelyje valstybių narių nėra mokamų tėvystės ir vaiko priežiūros atostogų, ir tai lemia, kad mažai tėvų naudojami tokiais atostogomis. Dėl vyrų ir moterų profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros politikos disbalanso dar labiau *padidėja* lyčių skirtumai darbo ir priežiūros srityse. Kita vertus, nustatyta, kad dėl tėvo naudojimosi profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros derinimo priemonėmis, tokiais kaip atostogos ar susitarimai dėl *lanksčių* darbo sąlygų, mažėja santykinis moterų atliekamo nemokamo darbo šeimoje kiekis ir joms lieka daugiau laiko dirbti mokamą darbą;

Pakeitimas

(8) *pagal esamą* Sąjungos teisinę sistemą sukuriamą nedaug paskatų vyrams prisiimti lygią su moterimis priežiūros pareigų dalį. Daugelyje valstybių narių nėra mokamų tėvystės ir vaiko priežiūros atostogų, ***be to, netaikoma taisyklė, pagal kurią dalį vaiko priežiūros atostogų būtų galima perduoti***, ir tai lemia, kad mažai tėvų naudojami tokiais atostogomis. Dėl vyrų ir moterų profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros politikos disbalanso dar labiau *stiprėja* lyčių ***stereotipai ir*** skirtumai darbo ir priežiūros srityse. Kita vertus, nustatyta, kad dėl tėvo naudojimosi profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros derinimo priemonėmis, tokiais kaip atostogos ar susitarimai dėl *pritaikomų* darbo sąlygų, mažėja santykinis moterų atliekamo nemokamo darbo šeimoje kiekis ir joms lieka daugiau laiko dirbti mokamą darbą. ***Be to, „Eurofound“ tyrimai rodo, kad tai, koku mastu tėvai naudojami šiomis priemonėmis, priklauso nuo daugybės tarpusavyje susijusių veiksnių. Ypač svarbi kokybiška, pasiekama vaikų, vyresnio amžiaus ir neįgalių asmenų priežiūros infrastruktūra už prieinamą kainą, informacija apie galimas atostogas, kompensavimas už atostogas ir darbo užmokesčio skirtumai, įsigalėję šeimos struktūros modeliai ir tai, kiek darbuotojai baiminasi tapti izoliuotais nuo darbo rinkos išeidami atostogų. Jaunimas – tai grupė, kuri aktyviausiai yra labiausiai pažeidžiama visų šių veiksnių požiūriu;***

Pakeitimas 14

Pasiūlymas dėl direktyvos 8 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(8a) siekiant geresnės profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros, turėtų būti keliamas klausimas dėl tokios diskriminacinės praktikos, kaip įsigalėjęs moterų ir vyrų darbo užmokesčio skirtumas, kad galiausiai būtų užtikrinta didesnė lygybė darbo rinkoje. Valstybės narės kartu su socialiniais partneriais ir atitinkamomis suinteresuotosiomis šalimis į savo privalomo ir priešmokyklinio ugdymo programas turėtų įtraukti mokymą apie lyčių lygybę, o valdžios institucijos turėtų toliau stengtis teikti informaciją ir didinti informuotumą. Įgyvendinant vienodo požiūrio politiką turėtų būti siekiama spręsti stereotipų, susijusių su vadinamosiomis vyriškomis ir moteriškomis profesijomis bei vaidmenimis, problemą, o socialiniai partneriai turėtų imtis savo pagrindinio vaidmens – informuoti darbuotojus ir darbdavius bei didinti jų informuotumą kovos su diskriminacija klausimu;

Pakeitimas 15

Pasiūlymas dėl direktyvos 8 b konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(8b) siekiant geriau įvertinti pagrindinių ir kitų susijusių teisės aktų poveikį, vietos, regioniniu ir nacionaliniu lygmenimis turėtų būti renkami ir skelbiami reikiami duomenys, pvz., apie darbo valandų skaičių, darbo užmokesčių, pareigas, įskaitant suskirstymą pagal lytį ir amžių, kad būtų galima dokumentais pagrįsti tarpsektorinę diskriminaciją ir tikslingai bei išteklių požiūriu veiksmingai

formuoti politiką. Europos lyčių lygybės institutas (EIGE), Europos gyvenimo ir darbo sąlygų gerinimo fondas („Eurofound“) ir Europos profesinio mokymo plėtros centras („Cedefop“) kartu su nacionalinėmis ir regioninėmis lygybės tarnybomis turėtų nuolat atnaujinti profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros rodiklius bei užtikrinti, kad duomenys būtų aktualūs ir prieinami reikiamu metu;

Pakeitimas 16

**Pasiūlymas dėl direktyvos
8 c konstatuojamoji dalis (nauja)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(8c) vadovaujantis Tarybos 2017 m. gruodžio 7 d. išvadamis dėl savarankiškam gyvenimui skirtos bendruomeninės paramos ir globos plėtojimo, norint užtikrinti, kad moterys nebūtų priverstos trauktis iš darbo rinkos arba neatsidurtų padėtyje, kai negalėtų likti dirbti mokamo darbo ar į jį grįžti, svarbiausia yra investuoti į bendruomenines paslaugas neįgaliesiems arba su amžiumi susijusios pagalbos poreikių turintiems asmenims;

Pakeitimas 17

**Pasiūlymas dėl direktyvos
8 d konstatuojamoji dalis (nauja)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(8d) siekiant kurti socialiai ir ekonomiškai tvarią visuomenę, atsakomybę už tinkamą profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyrą turėtų dalintis darbuotojai, šeimos, socialiniai partneriai, vietos ir regioninės valdžios institucijoms bei visi viešojo ir privačiojo

sektorius darbdaviai ir paslaugų teikėjai;

Pakeitimas 18

**Pasiūlymas dėl direktyvos
9 a konstatuojamoji dalis (nauja)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(9a) valstybės narės turėtų skatinti socialinius partnerius tęsti savo aktyvų darbą padedant derinti profesinį, asmeninį ir šeimos gyvenimą bei gerinant lyčių lygybę ir vienodą požiūrį darbo rinkoje naudojantis ugdymo, suaugusiųjų švietimo, informuotumo didinimo priemonėmis bei informavimo kampanijomis;

Pakeitimas 19

**Pasiūlymas dėl direktyvos
9 b konstatuojamoji dalis (nauja)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(9b) ekonominės, užimtumo ir socialinės politikos rengimo ir įgyvendinimo klausimais turėtų būti konsultuojamasi su socialiniais partneriais, atsižvelgiant į nacionalinę praktiką. Jie turėtų būti raginami derėtis ir sudaryti kolektyvines sutartis dėl jiems svarbių klausimų, atsižvelgiant į savo savarankiškumą ir teisę imtis kolektyvinių veiksmų;

Pakeitimas 20

**Pasiūlymas dėl direktyvos
10 konstatuojamoji dalis**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(10) tikslinga panaikinti ir pakeisti Direktyvą 2010/18/ES, kuria šiuo metu

(10) tikslinga panaikinti ir pakeisti Direktyvą 2010/18/ES, kuria šiuo metu

reglamentuojamos vaiko priežiūros atostogos, įgyvendinant socialinių partnerių sudarytą bendrąjį susitarimą. Ši direktyva visų pirma grindžiama Direktyvoje 2010/18/ES nustatytais taisyklėmis ir jos papildomos sustiprinant esamas teises ir nustatant naujų teisių;

reglamentuojamos vaiko priežiūros atostogos, įgyvendinant socialinių partnerių sudarytą bendrąjį susitarimą. Ši direktyva visų pirma grindžiama Direktyvoje 2010/18/ES nustatytais taisyklėmis ir jos papildomos sustiprinant esamas teises ir nustatant naujų teisių. ***Nė viena šios direktyvos nuostata neturėtų būti laikoma teisių, anksčiau galiojusių pagal tą direktyvą, apribojimu;***

Pakeitimas 21

Pasiūlymas dėl direktyvos 11 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(11) šia direktyva nustatomi būtinausi reikalavimai, susiję su tėvystės, vaiko priežiūros ir prižiūrinčiojo asmens atostogomis ir su susitarimų dėl ***lanksčių*** darbo sąlygų taikymu tėvams ir priežiūros pareigų turintiems darbuotojams. Sudarant palankesnes sąlygas tėvams ir prižiūrintiesiems asmenims derinti profesinį ir asmeninį gyvenimą, šia direktyva turėtų būti prisidedama prie Sutartyje įtvirtintų vyrų ir moterų lygybės, susijusios su galimybėmis darbo rinkoje ir požiūriu darbe, tikslų įgyvendinimo ir aukšto užimtumo lygio Sąjungoje skatinimo;

Pakeitimas

(11) šia direktyva nustatomi būtinausi reikalavimai, susiję su tėvystės, vaiko priežiūros ir prižiūrinčiojo asmens atostogomis ir su susitarimų dėl ***pritaikomų*** darbo sąlygų taikymu tėvams ir priežiūros pareigų turintiems darbuotojams. Sudarant palankesnes sąlygas tėvams ir prižiūrintiesiems asmenims derinti profesinį ir asmeninį gyvenimą, šia direktyva turėtų būti prisidedama prie Sutartyje įtvirtintų vyrų ir moterų lygybės, susijusios su galimybėmis darbo rinkoje ir požiūriu darbe, tikslų įgyvendinimo ir aukšto užimtumo lygio Sąjungoje skatinimo. ***Be to, šioje direktyvoje primenama apie dabartinius demografinius pokyčius, kurie lemia priežiūros poreikių didėjimą dėl visuomenės senėjimo, taigi ir apie būtinybę investuoti bei vystyti pasiekiamą aukštos kokybės vaikų ir vyresnio amžiaus asmenų priežiūros infrastruktūrą už prieinamą kainą, kuria naudodamiesi prižiūrintieji asmenys galėtų toliau gyventi aktyvų profesinį gyvenimą;***

Pakeitimas 22

Pasiūlymas dėl direktyvos 12 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(12) ši direktyva turėtų būti taikoma visiems darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartį ar palaikantiems kitokius darbo santykius. Kaip šiuo metu nustatyta direktyvos 2010/18/ES priedo 2 straipsnio 3 dalyje, tai turėtų apimti ne visą darbo laiką dirbančių darbuotojų, pagal terminuotą darbo sutartį dirbančių darbuotojų ir asmenų, pasirašiusių darbo sutartį ar turinčių darbo santykių su laikinojo įdarbinimo įmone, darbo sutartis ar darbo santykius;

Pakeitimas

(12) ši direktyva turėtų būti taikoma visiems darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartį ar palaikantiems kitokius darbo santykius. Kaip šiuo metu nustatyta direktyvos 2010/18/ES priedo 2 straipsnio 3 dalyje, tai turėtų apimti ne visą darbo laiką dirbančių darbuotojų, pagal terminuotą darbo sutartį dirbančių darbuotojų ir asmenų, pasirašiusių darbo sutartį ar turinčių darbo santykių su laikinojo įdarbinimo įmone, darbo sutartis ar darbo santykius. ***Komisija turėtų įvertinti galimybę išplėsti naudojimąsi teisėmis, kurios numatytos šioje direktyvoje, jas suteikiant savarankiškai dirbantiems asmenims. Jei tinkama, Komisija šiuo pagrindu turėtų pateikti pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto;***

Pakeitimas 23

Pasiūlymas dėl direktyvos 12 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(12a) Sąjungos teisės nuostatomis užtikrinamas vienodo požiūrio principas įvairaus pobūdžio darbo santykių atžvilgiu, draudžiama bet kokia tiesioginė ar netiesioginė diskriminacija dėl lyties sprendžiant užimtumo, profesinės veiklos, socialinės apsaugos ir galimybės gauti prekių ir paslaugų klausimus, užtikrinamas teisių perkeliamumas ir išsaugojimas persikeliant iš vienos valstybės narės į kitą, taip pat garantuojami būtiniausi reikalavimai norint įgyti ir išsaugoti papildomas teises į

pensiją užsienyje bei būtiniausi profesinių pensijų sistemų skaidrumo reikalavimai;

Pakeitimas 24

Pasiūlymas dėl direktyvos 13 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(13) siekiant *skatinti moteris ir vyrus lygiau dalytis* priežiūros *pareigomis*, turėtų būti nustatyta tėvų teisė į tėvystės atostogas, *suteikiamas gimus vaikui*. Siekiant atsižvelgti į valstybių narių skirtumus, teisė į tėvystės atostogas turėtų nepriklausyti nuo santuokinės ar šeiminės padėties, kaip ji apibrėžiama nacionalinėje teisėje;

Pakeitimas

(13) siekiant *stiprinti lygesnį* priežiūros *pareigų pasidalijimą tarp moterų ir vyrų*, turėtų būti nustatyta tėvų *ar lygiaverčių antrųjų iš tėvų, kaip apibrėžta nacionalinėje teisėje*, teisė į *mokamas tėvystės atostogas, kurios būtų pasiūmamos apytiksliai tuo metu, kai turi gimti ar būti įvaikintas vaikas arba kai gimsta negyvas kūdikis*. Siekiant atsižvelgti į valstybių narių skirtumus, teisė į tėvystės atostogas turėtų nepriklausyti nuo santuokinės ar šeiminės padėties, kaip ji apibrėžiama nacionalinėje teisėje;

Pakeitimas 25

Pasiūlymas dėl direktyvos 13 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(13a) valstybės narės turėtų imtis konkrečių priemonių, kad visos šioje direktyvoje numatytos išmokos būtų taikomos tais atvejais, kai tėvai ilgą laiką praleidžia užsienyje siekdami baigti tarptautinio įvaikinimo procedūrą;

Pakeitimas 26

Pasiūlymas dėl direktyvos 14 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(14) kadangi dauguma tėvų nesinaudoja teise į vaiko priežiūros atostogas arba didelę jiems priklausančių atostogų dalį perduoda motinoms, šia direktyva, siekiant paskatinti antrąjį iš tėvų naudotis vaiko priežiūros atostogomis, išlaikoma kiekvieno iš tėvų teisė į ne trumpesnes kaip keturių mėnesių vaiko priežiūros atostogas, šiuo metu nustatytas Direktyva 2010/18/ES, tačiau taip pat nuo vieno iki keturių mėnesių pailginamas vaiko priežiūros atostogų laikotarpis, kurio tėvai negali perduoti vienas kitam;

Pakeitimas

(14) kadangi dauguma tėvų nesinaudoja teise į vaiko priežiūros atostogas arba didelę jiems priklausančių atostogų dalį perduoda motinoms, šia direktyva, siekiant paskatinti antrąjį iš tėvų naudotis vaiko priežiūros atostogomis, išlaikoma kiekvieno iš tėvų teisė į ne trumpesnes kaip keturių mėnesių vaiko priežiūros atostogas, šiuo metu nustatytas Direktyva 2010/18/ES, tačiau taip pat nuo vieno iki keturių mėnesių pailginamas vaiko priežiūros atostogų laikotarpis, kurio tėvai negali perduoti vienas kitam. ***Užtikrinus, kad keturių mėnesių vaiko priežiūros atostogos būtų prieinamos išimtinai vyrams, be galimybės jas perduoti kitam iš tėvų, tėvai būtų skatinami jomis pasinaudoti, taigi būtų puoselėjama tėvystė. Taip būtų skatinama bei palengvinama ir motinų reintegracija į darbo rinką po motinystės ir vaiko priežiūros atostogų. Sudarant sąlygas proporcingiau paskirstyti priežiūros pareigas abiem tėvams, neabejotinai būtų prisidėta prie didesnio vyrų ir moterų dalyvavimo darbo rinkoje;***

Pakeitimas 27

**Pasiūlymas dėl direktyvos
15 konstatuojamoji dalis**

Komisijos siūlomas tekstas

(15) siekiant sudaryti geresnes sąlygas tėvams naudotis vaiko priežiūros atostogomis vaikams augant, teisė į vaiko priežiūros atostogas turėtų būti suteikiama bent iki tol, kol vaikui sueis ***dvylika*** metų. Valstybės narės turėtų turėti galimybę nustatyti įspėjimo laikotarpį, iki kurio darbuotojas privalo darbdaviui pranešti apie savo ketinimą pasinaudoti vaiko priežiūros atostogomis, ir nuspręsti, ar teisė

Pakeitimas

(15) siekiant sudaryti geresnes sąlygas tėvams naudotis vaiko priežiūros atostogomis vaikams augant, teisė į vaiko priežiūros atostogas turėtų būti suteikiama bent iki tol, kol vaikui sueis ***10*** metų. Valstybės narės, ***atsižvelgdamos į konkrečius apribojimus, su kuriais susiduria labai mažos, mažosios ir vidutinės įmonės***, turėtų turėti galimybę nustatyti ***pagrįstą*** įspėjimo laikotarpį, iki

į vaiko priežiūros atostogas gali būti suteikiama tik turint tam tikrą stažą. Atsižvelgiant į didėjančią sutarčių įvairovę, apskaičiuojant stažą turėtų būti atsižvelgiama į visų su tuo pačiu darbdaviu paeiliui sudarytų terminuotų sutarčių trukmę. Siekdamos suderinti darbuotojų ir darbdavių poreikius, valstybės narės taip pat turėtų **turėti galimybę nuspręsti**, ar reikia apibrėžti, ar **tam tikromis** aplinkybėmis darbdaviui gali būti leidžiama atidėti vaiko priežiūros atostogų suteikimą. Tokiais atvejais darbdavys turėtų tokį atidėjimą pagrįsti;

atsižvelgiant į tai, kad antrasis iš tėvų (visų pirma tėvas) bus labiau linkęs naudotis lanksčiaja šių atostogų forma, darbuotojai turėtų turėti galimybę prašyti suteikti vaiko priežiūros atostogas visą arba ne visą darbo laiką arba naudotis kitomis lanksčiomis jų formomis. Teisė spręsti, ar patenkinti tokį prašymą suteikti kitų lanksčių formų vaiko priežiūros atostogas (ne visą darbo laiką), turėtų būti palikta darbdaviui. Valstybės narės taip pat turėtų įvertinti, ar vaiko priežiūros atostogų suteikimo galimybės ir konkrečios sąlygos turėtų būti pritaikytos prie konkrečių itin nepalankioje padėtyje esančių tėvų poreikių;

kurio darbuotojas privalo darbdaviui pranešti apie savo ketinimą pasinaudoti vaiko priežiūros atostogomis, ir nuspręsti, ar teisė į vaiko priežiūros atostogas gali būti suteikiama tik turint tam tikrą stažą. **Valstybės narės turėtų turėti galimybę nustatyti minimalaus – ne ilgesnio nei šešių mėnesių – tarnybos laikotarpio reikalavimą, kurį turi atitikti pasinaudoti šia teise pageidaujantis darbuotojas.** Atsižvelgiant į didėjančią sutarčių įvairovę, apskaičiuojant stažą turėtų būti atsižvelgiama į visų su tuo pačiu darbdaviu paeiliui sudarytų terminuotų sutarčių trukmę. Siekdamos suderinti darbuotojų ir darbdavių poreikius, valstybės narės taip pat turėtų **nustatyti**, ar reikia apibrėžti, ar **objektyviomis** aplinkybėmis darbdaviui gali būti leidžiama atidėti vaiko priežiūros atostogų suteikimą **pagrįstam laikotarpiui**. Tokiais atvejais darbdavys turėtų tokį atidėjimą pagrįsti **raštu**;

atsižvelgiant į tai, kad antrasis iš tėvų (visų pirma tėvas) bus labiau linkęs naudotis lanksčiaja šių atostogų forma, darbuotojai turėtų turėti galimybę prašyti suteikti vaiko priežiūros atostogas visą arba ne visą darbo laiką arba naudotis kitomis lanksčiomis jų formomis. Teisė spręsti, ar patenkinti tokį prašymą suteikti kitų lanksčių formų vaiko priežiūros atostogas (ne visą darbo laiką), turėtų būti palikta darbdaviui. Valstybės narės taip pat turėtų įvertinti, ar vaiko priežiūros atostogų suteikimo galimybės ir konkrečios sąlygos turėtų būti pritaikytos prie konkrečių itin nepalankioje padėtyje esančių tėvų poreikių, **visų pirma kai vaikas neįgalus, turi psichikos sveikatos sutrikimų arba kai jo sveikatos būklė sunki ar jis sunkiai serga, taip pat vienišų tėvų atveju, nes jiems turėtų būti suteikiamos bent tokios pat teisės ir apsauga, kokios tėvams užtikrinamos pagal šią direktyvą, be to, jie turėtų turėti galimybę naudotis nacionalinėje teisėje numatytomis specialiomis nuostatomis, turint galvoje jų ypatingą padėtį;**

Pakeitimas 28

Pasiūlymas dėl direktyvos 16 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(16) siekiant sudaryti palankesnes sąlygas po vaiko priežiūros atostogų grįžti į darbą, darbuotojai ir darbdaviai turėtų būti skatinami palaikyti ryšį atostogų laikotarpiu, taip pat jie gali susitarti dėl tinkamų reintegracijos priemonių, dėl kurių sprendimą priimtų atitinkamos šalys, atsižvelgdamos į nacionalinę teisę, kolektyvines sutartis ir taikomą praktiką;

Pakeitimas

(16) siekiant sudaryti palankesnes sąlygas po vaiko priežiūros atostogų grįžti į darbą, darbuotojai ir darbdaviai turėtų būti skatinami palaikyti *savanorišką* ryšį atostogų laikotarpiu, taip pat jie gali susitarti dėl tinkamų reintegracijos priemonių, *pvz., mokymų ar perkvalifikavimo*, dėl kurių sprendimą priimtų atitinkamos šalys, atsižvelgdamos į nacionalinę teisę, kolektyvines sutartis ir taikomą praktiką. *Reikėtų aiškiai pažymėti, kad darbuotojai, kurie nepageidauja palaikyti ryšio, nėra ipareigojami šito daryti ir jokia būdu neturi būti dėl to diskriminuojami. Be to, darbuotojų atostogų arba susitarimų dėl pritaikomų darbo sąlygų taikymo laikotarpiu darbdaviai turėtų juos informuoti apie visus likusiems darbuotojams siūlomus mokymus, paaukštinimo procedūrą ir laisvas vidaus darbo vietas, ir šie darbuotojai turėtų išsaugoti savo teisę dalyvauti šioje veikloje;*

Pakeitimas 29

Pasiūlymas dėl direktyvos 17 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(17) siekiant suteikti geresnes galimybes *vyrams ir moterims*, prižiūrintiems vyresnio amžiaus šeimos narį ir (arba) kitus giminaičius, kuriems reikalinga priežiūra, likti darbo rinkoje, darbuotojams, turintiems *sunkiai sergantį arba priklausomą* giminaitį, turėtų būti suteikta

Pakeitimas

(17) siekiant suteikti geresnes galimybes *darbuotojams*, prižiūrintiems vyresnio amžiaus šeimos narį ir (arba) kitus giminaičius, kuriems reikalinga priežiūra, likti darbo rinkoje, darbuotojams, turintiems giminaitį, *kuriam priežiūra ar pagalba būtina dėl rimtos medicininės*

teisė prižiūrinčiojo asmens atostogų forma būti atleistiems nuo darbo, kad jie galėtų pasirūpinti tuo giminaičiu. ***Siekiant užkirsti kelią piktnaudžiavimui šia teise, prieš*** suteikiant atostogas ***gali*** būti reikalaujama pateikti ***sunkios ligos arba priklausomumo*** įrodymus;

priežasties arba su amžiumi susijusio sutrikimo, turėtų būti suteikta teisė prižiūrinčiojo asmens atostogų forma būti atleistiems nuo darbo, kad jie galėtų pasirūpinti tuo giminaičiu. ***Prieš*** suteikiant atostogas ***turėtų*** būti reikalaujama pateikti ***medicininius rimtos medicininės priežasties, dėl kurios būtina priežiūra ar pagalba***, įrodymus, ***kartu visuomet užtikrinant tiek darbuotojo, tiek asmens, kuriam būtina priežiūra, privatumo ir asmens duomenų apsaugą vadovaujantis nacionaline teise***;

Pakeitimas 30

Pasiūlymas dėl direktyvos 18 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(18) be teisės į šioje direktyvoje numatytas prižiūrinčiojo asmens atostogas, visi darbuotojai turėtų išlaikyti šiuo metu Direktyva 2010/18/ES numatytą teisę ***valstybių narių nustatytomis sąlygomis*** nebūti darbe dėl *force majeure* aplinkybių, susijusių su svarbiomis ir nenumatytomis šeiminiėmis priežastimis;

Pakeitimas

(18) be teisės į šioje direktyvoje numatytas prižiūrinčiojo asmens atostogas visi darbuotojai turėtų išlaikyti šiuo metu Direktyva 2010/18/ES numatytą teisę nebūti darbe ***pagal nacionalinę teisę nustatytomis sąlygomis, neprarasdami darbo teisių*** dėl *force majeure* aplinkybių, susijusių su svarbiomis ir nenumatytomis šeiminiėmis priežastimis;

Pakeitimas 31

Pasiūlymas dėl direktyvos 19 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(19) siekiant didinti paskatas vaikų ir priežiūros pareigų turintiems darbuotojams, ypač vyrams, eiti šioje direktyvoje numatytos trukmės atostogų, jie turėtų turėti teisę, būdami atostogose, gauti *pakankamas išmokas*. ***Ši*** išmoka turėtų ***būti*** bent ***ne mažesnė už išmoką***,

Pakeitimas

(19) siekiant didinti paskatas vaikų ir priežiūros pareigų turintiems darbuotojams, ypač vyrams, eiti šioje direktyvoje numatytos trukmės atostogų, jie turėtų turėti teisę, būdami atostogose, gauti ***užmokesį arba pakankamą išmoką***. ***Vaiko priežiūros atostogų ir prižiūrinčiojo***

kurių atitinkamas darbuotojas gautų laikinojo nedarbingumo atostogų atveju.
Valstybės narės turėtų atsižvelgti į tai, koks svarbus yra teisių į socialinę apsaugą, be kita ko, sveikatos priežiūros srityje, tęstinumas;

asmens atostogų atveju šis užmokestis arba išmoka turėtų sudaryti bent 78 proc. darbuotojo bendro darbo užmokesčio.
Valstybės narės turėtų atsižvelgti į tai, koks svarbus yra teisių į pensiją ir socialinę apsaugą, be kita ko, ***pensijų ir*** sveikatos priežiūros srityje, tęstinumas;

Pakeitimas 32

Pasiūlymas dėl direktyvos 20 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(20) pagal Direktyvą 2010/18/ES valstybės narės turi nustatyti darbo sutarties ar darbo santykių statusą vaiko priežiūros atostogų laikotarpiu. Remiantis Europos Sąjungos Teisingumo Teismo praktika, taip darbuotojo ir jo darbdavio darbo santykiai išlaikomi atostogų laikotarpiu, todėl asmuo, esantis tokiose atostogose, tuo laikotarpiu pagal Sąjungos teisę išlieka darbuotoju. Todėl apibrėždamos darbo sutarties ar darbo santykių statusą direktyvoje numatytų atostogų laikotarpiu, be kita ko, tam, kad būtų galima nustatyti teises į socialinę apsaugą, valstybės narės turėtų užtikrinti, kad darbo santykiai būtų išlaikyti;

Pakeitimas

(20) pagal Direktyvą 2010/18/ES valstybės narės turi nustatyti darbo sutarties ar darbo santykių statusą vaiko priežiūros atostogų laikotarpiu. Remiantis Europos Sąjungos Teisingumo Teismo praktika, taip darbuotojo ir jo darbdavio darbo santykiai išlaikomi atostogų laikotarpiu, todėl asmuo, esantis tokiose atostogose, tuo laikotarpiu pagal Sąjungos teisę išlieka darbuotoju. Todėl apibrėždamos darbo sutarties ar darbo santykių statusą direktyvoje numatytų atostogų laikotarpiu, be kita ko, tam, kad būtų galima nustatyti teises į socialinę apsaugą, valstybės narės turėtų užtikrinti, kad darbo santykiai būtų išlaikyti ***nedarant poveikio teisėms į socialinę apsaugą, įskaitant pensijos įmokas, kurios darbuotojui toliau užtikrinamos visu atostogų laikotarpiu. Šiuo tikslu valstybės narės turėtų pasirūpinti, kad šioje direktyvoje numatytos atostogos nedarytų įtakos darbuotojo teisėms į pensijos išmokas visu šiuo laikotarpiu;***

Pakeitimas 33

Pasiūlymas dėl direktyvos 21 konstatuojamoji dalis

(21) siekiant paskatinti dirbančius tėvus ir prižiūrinčiuosius asmenis likti darbo rinkoje, šiems darbuotojams turėtų būti suteikta galimybė savo darbo grafiką suderinti su asmeniniais poreikiais ir prioritetais. Todėl dirbantys tėvai ir prižiūrintieji asmenys turėtų turėti galimybę prašyti susitarimų dėl **lanksčių** darbo sąlygų, t. y. darbuotojams būtų suteikta galimybė priežiūros tikslais koreguoti savo darbo pobūdį, įskaitant susitarimus dėl nuotolinio darbo, **lankstaus** darbo grafiko ar darbo laiko sutrumpinimo. Kad būtų atsižvelgiama į darbuotojų ir darbdavių poreikius, valstybės narės turėtų turėti galimybę riboti susitarimų dėl **lanksčių** darbo sąlygų, įskaitant susitarimus dėl darbo laiko sutrumpinimo, trukmę. Nors nustatyta, kad galimybė dirbti ne visą darbo laiką kai kurioms moterims padėjo po gimdymo likti darbo rinkoje, ilgą laiką dirbant trumpesnę darbo dieną gali sumažėti socialinio draudimo įmokos, o dėl to asmuo gali gauti mažesnes pensijos išmokas arba apskritai jų negauti. Galutinį sprendimą, ar patenkinti darbuotojo prašymą dėl susitarimų dėl **lanksčių** darbo sąlygų, turėtų priimti darbdavys. Konkrečios aplinkybės, kuriomis reikalingi susitarimai dėl **lanksčių** darbo sąlygų, gali keistis. Todėl darbuotojai turėtų ne tik turėti teisę grįžti prie pradinio darbo pobūdžio pasibaigus konkrečiam sutartam laikotarpiui, bet ir turėti galimybę to prašyti bet kuriuo metu, jeigu to reikia pasikeitus aplinkybėms;

(21) siekiant paskatinti dirbančius tėvus ir prižiūrinčiuosius asmenis likti darbo rinkoje, šiems darbuotojams turėtų būti suteikta galimybė savo darbo grafiką suderinti su asmeniniais poreikiais ir prioritetais. Todėl dirbantys tėvai ir prižiūrintieji asmenys turėtų turėti galimybę prašyti susitarimų dėl **pritaikomų** darbo sąlygų, t. y. darbuotojams būtų suteikta galimybė priežiūros tikslais koreguoti savo darbo pobūdį, įskaitant susitarimus dėl nuotolinio darbo, **pritaikomo** darbo grafiko ar darbo laiko sutrumpinimo. Kad būtų atsižvelgiama į darbuotojų ir darbdavių poreikius, valstybės narės turėtų turėti galimybę riboti susitarimų dėl **pritaikomų** darbo sąlygų, įskaitant susitarimus dėl darbo laiko sutrumpinimo, trukmę. Nors nustatyta, kad galimybė dirbti ne visą darbo laiką kai kurioms moterims padėjo po gimdymo likti darbo rinkoje **arba rūpintis giminaičiais, kuriems būtina priežiūra ar pagalba**, ilgą laiką dirbant trumpesnę darbo dieną gali sumažėti socialinio draudimo įmokos, o dėl to asmuo gali gauti mažesnes pensijos išmokas arba apskritai jų negauti. **Daugybės prižiūriniųjų asmenų atveju tai gali lemti finansinius sunkumus, kadangi netenkama tiesioginių ir būsimų pajamų, nors teikiant neformalios priežiūros paslaugas galiausiai svariai prisidedama prie visuomenės gyvenimo ir riboto biudžeto, numatyto sveikatos bei socialinėms reikmėms.** Galutinį sprendimą, ar patenkinti darbuotojo prašymą dėl susitarimų dėl **pritaikomų** darbo sąlygų, turėtų priimti darbdavys, **kuris savo atsisakymą turėtų pagrįsti raštu.** Konkrečios aplinkybės, kuriomis reikalingi susitarimai dėl **pritaikomų** darbo sąlygų, gali keistis. Todėl darbuotojai turėtų ne tik turėti teisę grįžti prie pradinio darbo pobūdžio pasibaigus konkrečiam **abipusiu pagrindu** sutartam laikotarpiui, bet ir turėti galimybę to prašyti bet kuriuo

metu, jeigu to reikia pasikeitus aplinkybėms. ***Igyvendindamos šiuos susitarimus, valstybės narės turėtų atsižvelgti į labai mažų ir mažųjų įmonių specifiką bei susitarimų dėl darbo sąlygų ir planavimo apribojimus, su kuriais jos susiduria;***

Pakeitimas 34

Pasiūlymas dėl direktyvos 22 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(22a) Tarybos direktyvoje 2010/18/EB pateikiamas pagrindinis visų veiksmų, kurių valstybės narės ar darbuotojas imtųsi vaiko priežiūros atostogų atveju, atspirties taškas;

Pakeitimas 35

Pasiūlymas dėl direktyvos 23 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(23) darbuotojai, besinaudojantys savo teisėmis į atostogas arba teisėmis prašyti susitarimų dėl ***lanksčių*** darbo sąlygų, turėtų būti apsaugoti nuo diskriminacijos ar nuo mažiau palankaus požiūrio į juos dėl šių priežasčių;

(23) darbuotojai, besinaudojantys savo teisėmis į atostogas arba teisėmis prašyti susitarimų dėl ***pritaikomų*** darbo sąlygų, turėtų būti apsaugoti nuo ***bet kokios*** diskriminacijos ar nuo mažiau palankaus požiūrio į juos dėl šių priežasčių. ***Tuo pat metu turėtų būti užtikrinama tiek darbdavių, tiek darbuotojų interesų apsauga;***

Pakeitimas 36

Pasiūlymas dėl direktyvos 24 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(24) darbuotojai, besinaudojantys šioje direktyvoje numatytais teisėmis į atostogas arba teisėmis prašyti susitarimų dėl **lanksčių** darbo sąlygų, turėtų būti apsaugoti nuo atleidimo iš darbo arba bet kokio pasirengimo galimam atleidimui iš darbo dėl to, kad pateikė prašymą suteikti atostogas ar išėjo tokių atostogų arba pasinaudojo teise prašyti tokių susitarimų dėl **lanksčių** darbo sąlygų. Jeigu darbuotojas mano, kad buvo atleistas iš darbo dėl minėtų priežasčių, jis turėtų turėti galimybę paprašyti darbdavio tinkamai pagrįsti tokį atleidimą;

Pakeitimas 37

**Pasiūlymas dėl direktyvos
25 konstatuojamoji dalis**

Komisijos siūlomas tekstas

(25) jeigu darbuotojui kreipusis į teismą arba kitą kompetentingą instituciją nustatomi faktai, kuriais remiantis galima daryti prielaidą, kad jis buvo atleistas iš darbo dėl minėtų priežasčių, prievolė įrodyti, jog darbuotojas buvo atleistas ne dėl to, kad pateikė prašymą suteikti atostogas arba išėjo atostogų, nurodytų 4, 5 ar 6 straipsnyje, **arba pasinaudojo teise prašyti susitarimais dėl lanksčių darbo sąlygų, nurodytų 9 straipsnyje**, turėtų tekti darbdaviui;

Pakeitimas 38

**Pasiūlymas dėl direktyvos
26 konstatuojamoji dalis**

Pakeitimas

(24) darbuotojai, besinaudojantys šioje direktyvoje numatytais teisėmis į atostogas arba teisėmis prašyti susitarimų dėl **pritaikomų** darbo sąlygų, turėtų būti apsaugoti nuo atleidimo iš darbo arba bet kokio pasirengimo galimam atleidimui iš darbo dėl to, kad pateikė prašymą suteikti atostogas ar išėjo tokių atostogų arba pasinaudojo teise prašyti tokių susitarimų dėl **pritaikomų** darbo sąlygų. Jeigu darbuotojas mano, kad buvo atleistas iš darbo dėl minėtų priežasčių, jis turėtų turėti galimybę paprašyti darbdavio tinkamai **raštu** pagrįsti tokį atleidimą;

Pakeitimas

(25) jeigu darbuotojui kreipusis į teismą arba kitą kompetentingą instituciją nustatomi faktai, kuriais remiantis galima daryti prielaidą, kad jis buvo atleistas iš darbo dėl minėtų priežasčių, prievolė įrodyti, jog darbuotojas buvo atleistas ne dėl to, kad pateikė prašymą suteikti atostogas arba išėjo atostogų, nurodytų 4, 5 ar 6 straipsnyje, turėtų tekti darbdaviui;

(26) už nacionalinės teisės nuostatų, priimtų remiantis šia direktyva, arba kitų jau galiojančių nuostatų, susijusių su teisėmis, kurioms taikoma ši direktyva, pažeidimus valstybės narės turėtų numatyti veiksmingas, proporcingas ir atgrasančias sankcijas. Vienodo požiūrio principui veiksmingai įgyvendinti reikalinga tinkama darbuotojų teisminė apsauga nuo priešiško požiūrio ar neigiamų pasekmių, kuriuos galima patirti pateikus skundą ar iškelus bylą dėl šioje direktyvoje nustatytų teisių užtikrinimo. Nukentėję asmenys gali vengti naudotis savo teisėmis bijodami galimo keršto, todėl tais atvejais, kai jie pasinaudoja šioje direktyvoje nustatytomis teisėmis, būtina juos apsaugoti nuo priešiško požiūrio. Tokia apsauga ypač svarbi savo funkcijas vykdančioms darbuotojų atstovams;

(26) už nacionalinės teisės nuostatų, priimtų remiantis šia direktyva, arba kitų jau galiojančių nuostatų, susijusių su teisėmis, kurioms taikoma ši direktyva, pažeidimus valstybės narės turėtų numatyti veiksmingas, proporcingas ir atgrasančias sankcijas. Vienodo požiūrio principui veiksmingai įgyvendinti reikalinga tinkama darbuotojų teisminė apsauga nuo priešiško požiūrio ar neigiamų pasekmių, kuriuos galima patirti pateikus skundą ar iškelus bylą dėl šioje direktyvoje nustatytų teisių užtikrinimo. Nukentėję asmenys gali vengti naudotis savo teisėmis bijodami galimo keršto, todėl tais atvejais, kai jie pasinaudoja šioje direktyvoje nustatytomis teisėmis, būtina juos apsaugoti nuo priešiško požiūrio. Tokia apsauga ypač svarbi savo funkcijas vykdančioms darbuotojų atstovams. ***Darbo ir socialinės inspekcijos turėtų stebėti, ar tinkamai įgyvendinama ši direktyva, taikydamos deramas priemones, kad būtų vengiama diskriminacijos, o darbuotojams užtikrinamos vienodos galimybės pasinaudoti savo socialinėmis ir darbo teisėmis;***

Pakeitimas 39

Pasiūlymas dėl direktyvos 27 konstatuojamoji dalis

(27) kad būtų užtikrinama dar aukštesnio lygio šioje direktyvoje numatytų teisių apsauga, nacionalinės lygybės įstaigos taip pat turėtų būti kompetentingos tose srityse, kuriose taikoma ši direktyva;

(27) kad būtų užtikrinama dar aukštesnio lygio šioje direktyvoje numatytų teisių apsauga, nacionalinės lygybės įstaigos ***ir įstaigos, kurių veikla susijusi su vaiko teisėmis,*** taip pat turėtų būti kompetentingos tose srityse, kuriose taikoma ši direktyva;

Pakeitimas 40

Pasiūlymas dėl direktyvos 27 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(27a) vietos ir regioninės valdžios institucijos, atliekančios pagrindinį vaidmenį rengiant, įgyvendinant ir vertinant politiką tose srityse, kuriose dažnai turi itin svarbios praktinės patirties, – tai būtų vaikų priežiūra (įskaitant skirtingo pobūdžio rūpinimąsi vaikais), vyresnio amžiaus asmenų ir neįgaliųjų priežiūra, švietimas ir socialinės paslaugos ar užimtumas, taip pat socialinė integracija ir įsidarbinamumas, – turėtų dalyvauti įgyvendinant siūlomas priemones. Be to, vietos ir regioninės valdžios institucijos turėtų skatinti geriausią praktiką ir tarpusavio mokymąsi apie asmeninio ir profesinio gyvenimo pusiausvyros priemones;

Pakeitimas 41

Pasiūlymas dėl direktyvos 27 b konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(27b) pilietinė visuomenė, įskaitant lygybės įstaigas, turėtų dalyvauti veiksmingai taikant lyčių lygybės įstatymus ir nuostatas dėl darbo santykių, kad būtų užtikrinamas vienodas požiūris. Valstybės narės turėtų stiprinti socialinį dialogą ir patirties bei geriausios praktikos mainus tarp visų suinteresuotųjų šalių;

Pakeitimas 42

Pasiūlymas dėl direktyvos 27 c konstatuojamoji dalis (nauja)

(27c) *siekdamos stiprinti profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros užtikrinimo priemonių priėmimą, valstybės narės turėtų skatinti savanoriškas sertifikavimo sistemas, pagal kurias būtų vertinami viešų ir privačių organizacijų veiklos rezultatai. Šių sertifikavimo sistemų įgyvendinimas turėtų būti stiprinamas numatant paskatas;*

Pakeitimas 43

Pasiūlymas dėl direktyvos 28 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(28) šia direktyva nustatomi būtiniausi reikalavimai, taip *suteikiant* valstybėms narėms *galimybę* nustatyti arba toliau taikyti palankesnes nuostatas. Pagal galiojančią teisinę sistemą įgytos teisės turėtų būti išlaikytos, nebent šia direktyva būtų nustatytos palankesnės nuostatos. Įgyvendinant šią direktyvą, negalima mažinti esamų teisių, nustatytų *galiojančiuose* šios srities Sąjungos *teisės aktuose*, tai taip pat nėra teisėtas pagrindas mažinti bendrą apsaugos, suteikiamos darbuotojams šios direktyvos taikymo srityje, lygį;

Pakeitimas 44

Pasiūlymas dėl direktyvos 30 konstatuojamoji dalis

Pakeitimas

(28) šia direktyva nustatomi būtiniausi reikalavimai, taip *leidžiant* valstybėms narėms nustatyti arba toliau taikyti palankesnes nuostatas. Pagal galiojančią teisinę sistemą įgytos teisės turėtų būti išlaikytos, nebent šia direktyva būtų nustatytos palankesnės nuostatos. Įgyvendinant šią direktyvą, negalima mažinti esamų teisių, nustatytų *galiojančioje* šios srities Sąjungos *teisėje, nacionalinėje teisėje ir kolektyvinėse sutartyse*, tai taip pat nėra teisėtas pagrindas mažinti bendrą apsaugos, suteikiamos darbuotojams šios direktyvos taikymo srityje, lygį;

(30) *šia direktyva* turėtų **būti vengiama** nustatyti administracinius, finansinius ir teisinius apribojimus, kuriais gali būti varžomas mažųjų ir vidutinių įmonių kūrimas ir plėtojimas. Todėl valstybės narės raginamos **įvertinti** savo perkėlimo į nacionalinę teisę akto poveikį **MVI**, kad užtikrintų, jog **MVI** nedaromas neproporcingas poveikis, ir ypatingą dėmesį skirti labai mažoms įmonėms bei administracinei naštai;

(30) *įgyvendindamos šią direktyvą, valstybės narės* turėtų **vengti** nustatyti administracinius, finansinius ir teisinius apribojimus, kuriais gali būti varžomas **labai mažų**, mažųjų ir vidutinių įmonių kūrimas ir plėtojimas **arba darbdaviai būtų apkrauti pernelyg didele našta**. Todėl valstybės narės raginamos **reguliariai, iš anksto ir atidžiai vertinti bei stebėti** savo perkėlimo į nacionalinę teisę akto poveikį **labai mažoms, mažosioms ir vidutinėms įmonėms**, kad užtikrintų, jog **joms** nedaromas neproporcingas poveikis, ir ypatingą dėmesį skirti labai mažoms įmonėms bei administracinei naštai, **pirmiausia kalbant apie susitarimų dėl vaiko priežiūros atostogų ir lankstaus darbo modelių poveikį darbo organizavimui, bei skelbti šių vertinimų rezultatus. Valstybės narės raginamos nukreipti ir konsultuoti labai mažas, mažąsias ir vidutines įmones, be to, jos gali nuspręsti sumažinti šioms įmonėms tenkančią administracinę naštą nedarant poveikio darbuotojų teisėms, nustatytoms šioje direktyvoje, ir iš esmės išsaugoti vienodą požiūrį į šiose įmonėse ir kitose įmonėse dirbančius darbuotojus;**

Pakeitimas 45

**Pasiūlymas dėl direktyvos
32 a konstatuojamoji dalis (nauja)**

(32a) *siekiant užtikrinti geresnę profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyrą, taip pat lyčių lygybę asmeninio ir profesinio gyvenimo derinimo srityje bei visapusiškai pasiekti numatytą šios direktyvos tikslą, Komisija taip pat turėtų svarstyti galimybę peržiūrėti Tarybos direktyvą 92/85/EEB,*

atsižvelgiant į teises ir nuostatas, dėl kurių susitarta šioje direktyvoje;

Pakeitimas 46

Pasiūlymas dėl direktyvos 2 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Ši direktyva taikoma visiems darbuotojams, vyrams ir moterims, dirbantiems pagal darbo sutartį ar palaikantiems kitokius darbo santykius.

Pakeitimas

Ši direktyva taikoma visiems darbuotojams, vyrams ir moterims, dirbantiems pagal darbo sutartį ar palaikantiems kitokius darbo santykius, **kurie apibrėžti pagal galiojančią kiekvienos valstybės narės teisę, kolektyvines sutartis ir (arba) praktiką, remiantis kriterijais darbuotojo statusui nustatyti, įtvirtintais Europos Sąjungos Teisingumo Teismo praktika.**

Pakeitimas 47

Pasiūlymas dėl direktyvos 3 straipsnio 1 dalies a punktas

Komisijos siūlomas tekstas

a) tėvystės atostogos – galimybė atleisti **tėvus** nuo darbo **gimus vaikui**;

Pakeitimas

a) tėvystės atostogos – galimybė atleisti **tėvą arba lygiavertį antrąjį iš tėvų, kaip nustatyta nacionalinėje teisėje**, nuo darbo, **sumokant išmoką, apytiksliai tuo metu, kai gimsta ar įvaikinamas vaikas arba gimsta negyvas kūdikis**;

Pakeitimas 48

Pasiūlymas dėl direktyvos 3 straipsnio 1 dalies b punktas

Komisijos siūlomas tekstas

b) vaiko priežiūros atostogos –

Pakeitimas

b) vaiko priežiūros atostogos –

galimybė atleisti nuo darbo gimus vaikui arba jį įsivaikinus, **skirta vaikui prižiūrėti**;

galimybė atleisti nuo darbo, **sumokant išmoką**, gimus vaikui, jį įsivaikinus **arba gavus globos teises, vaiko priežiūros tikslu**;

Pakeitimas 49

Pasiūlymas dėl direktyvos 3 straipsnio 1 pastraipos c punktas

Komisijos siūlomas tekstas

c) prižiūrintysis asmuo – darbuotojas, asmeniškai prižiūrintis arba padedantis prižiūrėti sunkiai sergantį arba priklausomą giminaitį;

Pakeitimas

c) prižiūrintysis asmuo – darbuotojas, asmeniškai **ne pelno tikslais dėl rimtos medicininės priežasties, įskaitant negalią, lėtinę ligą ar psichikos sveikatos būklę, taip pat hospitalizavimą, chirurginę intervenciją nehospitalizuojant ar sutrikimus dėl amžiaus**, prižiūrintis arba padedantis prižiūrėti:

i) giminaitį **arba**

ii) **asmenį iš darbuotojo artimiausio rato, kuris nėra giminaitis, remiantis rašytiniu to asmens prašymu**;

Pakeitimas 50

Pasiūlymas dėl direktyvos 3 straipsnio 1 dalies c a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

ca) **prižiūrinčiojo asmens atostogos – galimybė atleisti prižiūrintįjį asmenį nuo darbo, sumokant išmoką, kad jis galėtų asmeniškai prižiūrėti arba padėti prižiūrėti asmenį iš darbuotojo artimiausio rato, remiantis rašytiniu to asmens prašymu, dėl rimtos medicininės priežasties, įskaitant negalią, lėtinę ligą ar psichikos sveikatos būklę, taip pat hospitalizavimą, chirurginę intervenciją nehospitalizuojant ar sutrikimus dėl**

amžiaus;

Pakeitimas 51

Pasiūlymas dėl direktyvos 3 straipsnio 1 dalies d punktas

Komisijos siūlomas tekstas

d) giminaitis – darbuotojo **sūnus, dukra, motina, tėvas**, sutuoktinis arba civilinis partneris, kai tokia partnerystė numatyta nacionalinėje teisėje;

Pakeitimas

d) giminaitis – darbuotojo **giminaitis iki antrojo laipsnio kraujo giminystės ar svainystės, įskaitant įvaikius ir teisėtus globėjus**, sutuoktinis arba civilinis partneris, kai tokia partnerystė numatyta nacionalinėje teisėje;

Pakeitimas 52

Pasiūlymas dėl direktyvos 3 straipsnio 1 dalies e punktas

Komisijos siūlomas tekstas

e) **priklausomumas – padėtis, kai** asmeniui dėl **sunkios** sveikatos būklės **reikalinga laikina ar nuolatinė priežiūra**;

Pakeitimas

e) **priežiūros ir pagalbos poreikiai – asmeninė pagalba ar parama, leidžianti** asmeniui, **kuris turi negalią, psichikos sveikatos sutrikimų, sveikatos būklės sutrikimų arba sutrikimų dėl amžiaus, visapusiškai dalyvauti visuomenės gyvenime**;

Pakeitimas 53

Pasiūlymas dėl direktyvos 3 straipsnio 1 dalies f punktas

Komisijos siūlomas tekstas

f) susitarimas dėl **lankščių** darbo sąlygų – galimybė darbuotojams koreguoti darbo pobūdį, įskaitant susitarimus dėl nuotolinio darbo, lankstaus darbo grafiko ar darbo laiko sutrumpinimo.

Pakeitimas

f) susitarimas dėl **pritaikomų** darbo sąlygų – galimybė darbuotojams **savanoriškai** koreguoti darbo pobūdį, įskaitant susitarimus dėl nuotolinio darbo, **kai tai įmanoma**, lankstaus darbo grafiko

ar darbo laiko sutrumpinimo.

Pakeitimas 54

Pasiūlymas dėl direktyvos 4 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

1. Valstybės narės imasi būtinų priemonių siekdamos užtikrinti, kad tėvai turėtų teisę į bent dešimties darbo dienų tėvystės atostogas ***gimus vaikui***.

Pakeitimas

1. Valstybės narės imasi būtinų priemonių siekdamos užtikrinti, kad tėvai ***arba lygiavertiškai antrieji iš tėvų, kaip nustatyta nacionalinėje teisėje***, turėtų teisę į privalomas bent dešimties darbo dienų tėvystės atostogas, ***kurių turėtų būti išeinama apytiksliai tuo metu, kai gimsta arba yra įvaikinamas vaikas. Valstybės narės gali nustatyti, ar dalį šių atostogų galima pasiimti iki, ar tik iš karto po vaiko gimimo, įsivaikinimo arba negyvo kūdikio gimimo***.

Pakeitimas 55

Pasiūlymas dėl direktyvos 4 straipsnio 1 dalies 1 a pastraipa (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Teisė į tėvystės atostogas suteikiama neatsižvelgiant į tarnybos stažą.

Pakeitimas 56

Pasiūlymas dėl direktyvos 4 straipsnio 1 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1a. Valstybės narės įvertina, ar galimybes naudotis tėvystės atostogomis ir konkrečias jų suteikimo sąlygas nacionalinėje teisėje derėtų pritaikyti prie

tėvų, esančių ypatingoje padėtyje, dėl kurios būtinas didesnis jų buvimas šalia, poreikių. Tokia ypatinga padėtis gali apimti atvejus, kai tėvas yra neįgalus, kai tėvas augina neįgalų vaiką, įskaitant psichikos sveikatos sutrikimus arba sunkią sveikatos būklę ar ligą, ir kai tėvas yra vienišas, kaip nustatyta nacionalinėje teisėje ar praktikoje.

Pakeitimas 57

Pasiūlymas dėl direktyvos 4 straipsnio 2 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

2a. Valstybės narės įvertina, ar sąlygas, reikalingas tėvystės atostogų suteikimui užtikrinti, būtina derinti su poreikiais tais atvejais, kai gimsta daugiau nei vienas vaikas, kai gimdymas būna priešlaikinis, taip pat su įtėvių, neįgalių tėvų, psichikos sveikatos sutrikimų turinčių tėvų ir tėvų, kurių vaikai neįgalūs arba turi psichikos sveikatos sutrikimų, poreikiais. Valstybės narės gali nustatyti kitus atvejus, kuriais būtina taikyti konkrečias tėvystės atostogų suteikimo sąlygas.

Pakeitimas 58

Pasiūlymas dėl direktyvos 5 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1. Valstybės narės imasi būtinų priemonių siekdamas užtikrinti, kad darbuotojai turėtų individualią teisę į bent keturių mėnesių vaiko priežiūros atostogas iki vaikas sulauks nustatyto amžiaus, kuris yra bent ne mažesnis nei *dvylika* metų.

1. Valstybės narės imasi būtinų priemonių siekdamas užtikrinti, kad darbuotojai turėtų individualią teisę į bent keturių mėnesių vaiko priežiūros atostogas iki vaikas sulauks nustatyto amžiaus, kuris yra bent ne mažesnis nei **10** metų.
Valstybės narės gali padidinti šią ribą, kai vaikas neįgalus arba serga lėtine liga, taip

pat tėvių, neįgalių tėvų ir psichikos sveikatos sutrikimų turinčių tėvų atvejais.

Pakeitimas 59

Pasiūlymas dėl direktyvos 5 straipsnio 1 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1a. Valstybės narės įvertina galimybę išplėsti šioje direktyvoje išdėstytą nuostatą dėl vaiko priežiūros atostogų taikymą vienišiams tėvams. Vienišiams tėvams užtikrinamos bent tokios pat teisės ir apsauga, kokios pagal šią direktyvą užtikrinamos tėvams, be to, jie gali naudotis specialiomis nuostatomis, kuriomis atsižvelgiama į jų ypatingą padėtį, kaip nustatyta nacionalinėje teisėje arba kolektyvinėse sutartyse, priklausomai nuo konkrečios jų padėties.

Pakeitimas 60

Pasiūlymas dėl direktyvos 5 straipsnio 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

3. Valstybės narės nustato įspėjimo laikotarpį, iki kurio darbuotojai privalo darbdaviui pranešti apie savo ketinimą pasinaudoti teise į vaiko priežiūros atostogas. Tai darydamos valstybės narės atsižvelgia ir į darbdavių, ir į darbuotojų poreikius. ***Valstybės narės užtikrina, kad darbuotojo prašyme būtų nurodyta numatoma atostogų laikotarpio pradžia ir pabaiga.***

3. Valstybės narės nustato ***pagrįstą*** įspėjimo laikotarpį, iki kurio darbuotojai privalo darbdaviui pranešti apie savo ketinimą pasinaudoti teise į vaiko priežiūros atostogas ***nurodydami planuojamą atostogų laikotarpio pradžią ir pabaigą.*** Tai darydamos valstybės narės atsižvelgia ir į darbdavių, – ***visų pirma labai mažų ir mažųjų įmonių,*** – ir į darbuotojų poreikius.

Pakeitimas 61

Pasiūlymas dėl direktyvos

5 straipsnio 3 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

3a. Valstybės narės imasi konkrečių priemonių, kad užtikrintų, jog visos šioje direktyvoje numatytos išmokos būtų taikomos, kai tėvai ilgesniam laikui išvyksta į užsienį siekdami užbaigti tarptautinio įvaikinimo procedūrą.

Pakeitimas 62

Pasiūlymas dėl direktyvos 5 straipsnio 4 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

4. Valstybės narės gali nustatyti, kad teisė į vaiko priežiūros atostogas būtų suteikiama tik turint tam tikrą darbo arba tarnybos stažą, kuris negali būti ilgesnis nei **vieni metai**. Jeigu su tuo pačiu darbdaviu viena po kitos sudaromos terminuotos darbo sutartys, kaip apibrėžta Tarybos direktyvoje 1999/70/EB²¹, apskaičiuojant darbo stažą atsižvelgiama į bendrą tokių sutarčių trukmę.

4. Valstybės narės gali nustatyti, kad teisė į vaiko priežiūros atostogas būtų suteikiama tik turint tam tikrą darbo arba tarnybos stažą, kuris negali būti ilgesnis nei **šeši mėnesiai**. Jeigu su tuo pačiu darbdaviu viena po kitos sudaromos terminuotos darbo sutartys, kaip apibrėžta Tarybos direktyvoje 1999/70/EB, apskaičiuojant darbo stažą atsižvelgiama į bendrą tokių sutarčių trukmę.

---

²¹ 1999 m. birželio 28 d. Tarybos direktyva 99/70/EB dėl Europos profesinių sąjungų konfederacijos (ETUC), Europos pramonės ir darbdavių konfederacijų sąjungos (UNICE) ir Europos įmonių, kuriose dalyvauja valstybė, centro (CEEP) bendrojo susitarimo dėl darbo pagal terminuotas sutartis (OL L 175, 1999 7 10, p. 43).

---

²¹ 1999 m. birželio 28 d. Tarybos direktyva 99/70/EB dėl Europos profesinių sąjungų konfederacijos (ETUC), Europos pramonės ir darbdavių konfederacijų sąjungos (UNICE) ir Europos įmonių, kuriose dalyvauja valstybė, centro (CEEP) bendrojo susitarimo dėl darbo pagal terminuotas sutartis (OL L 175, 1999 7 10, p. 43).

Pakeitimas 63

Pasiūlymas dėl direktyvos 5 straipsnio 5 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

5. Valstybės narės gali apibrėžti aplinkybes, kuriomis darbdavys, po konsultacijų pagal nacionalinės teisės aktus, kolektyvines sutartis ir (arba) taikomą praktiką, gali pagrįstam laikotarpiui atidėti vaiko priežiūros atostogų suteikimą remdamasis tuo, kad tai labai sutrikdytų *sklandžią* įstaigos veiklą. Darbdaviai bet kokį vaiko priežiūros atostogų atidėjimą pagrindžia raštu.

Pakeitimas

5. Valstybės narės gali apibrėžti aplinkybes, kuriomis darbdavys po konsultacijų pagal nacionalinės teisės aktus, kolektyvines sutartis ir (arba) taikomą praktiką gali pagrįstam laikotarpiui atidėti vaiko priežiūros atostogų suteikimą remdamasis tuo, kad tai labai sutrikdytų *deramą* įstaigos veiklą ***arba nepaprastai neigiamai paveiktą darbdavio veiklą***. Darbdaviai bet kokį vaiko priežiūros atostogų atidėjimą pagrindžia raštu. ***Tuo atveju, kai šios atostogos atidedamos pagrįstai, esant galimybių, darbdavys siūlo lanksčios formos vaiko priežiūros atostogas vadovaudamasis šio straipsnio 6 dalimi.***

Pakeitimas 64

**Pasiūlymas dėl direktyvos
5 straipsnio 6 dalis**

Komisijos siūlomas tekstas

6. Valstybės narės imasi būtinų priemonių siekdamos užtikrinti, kad darbuotojai turėtų teisę prašyti suteikti vaiko priežiūros atostogas ne visą darbo laiką, dalimis, kurias skirtų darbo laikotarpiai, arba kitomis lanksčiomis formomis. Darbdaviai svarsto tokius prašymus ir į juos atsako, atsižvelgdami į savo ir darbuotojų poreikius. Darbdaviai bet kokį atsisakymą patenkinti tokį prašymą pagrindžia raštu.

Pakeitimas

6. Valstybės narės imasi būtinų priemonių siekdamos užtikrinti, kad darbuotojai turėtų teisę prašyti suteikti vaiko priežiūros atostogas ne visą darbo laiką, dalimis, kurias skirtų darbo laikotarpiai, arba kitomis lanksčiomis formomis. Darbdaviai svarsto tokius prašymus ir į juos atsako, atsižvelgdami į savo ir darbuotojų poreikius, ***ypač labai mažose ir mažosiose įmonėse***. Darbdaviai bet kokį atsisakymą patenkinti tokį prašymą pagrindžia raštu ***per pagrįstą laiką po prašymo pateikimo***.

Pakeitimas 65

**Pasiūlymas dėl direktyvos
5 straipsnio 7 dalis**

Komisijos siūlomas tekstas

7. Valstybės narės įvertina būtinybę galimybes naudotis vaiko priežiūros atostogomis ir konkrečias tokių atostogų suteikimo sąlygas pritaikyti prie tėvių, neįgalių tėvų ir tėvų, turinčių neįgalių ar lėtine liga sergančių vaikų, poreikių.

Pakeitimas

7. Valstybės narės įvertina būtinybę galimybes naudotis vaiko priežiūros atostogomis ir konkrečias tokių atostogų suteikimo sąlygas pritaikyti prie tėvių, neįgalių tėvų, *psichikos sveikatos sutrikimų turinčių tėvų* ir tėvų, turinčių neįgalių ar lėtine liga sergančių vaikų, poreikių, *visų pirma taikydamos tokias priemones, kaip vaiko amžiaus ribos pratęsimas vaiko priežiūros atostogų tikslu, lengvesnės galimybės dirbti ne visą darbo laiką darbuotojui grįžus į darbą arba vaiko priežiūros atostogų pratęsimas.*

Pakeitimas 66

**Pasiūlymas dėl direktyvos
6 straipsnio 1 dalis**

Komisijos siūlomas tekstas

Valstybės narės imasi būtinų priemonių siekdamos užtikrinti, kad kiekvienas darbuotojas turėtų teisę į bent penkių darbo dienų prižiūrinčiojo asmens atostogas per metus. Norint pasinaudoti tokia teise, gali būti reikalaujama pateikti tinkamus darbuotojo giminaičio *sveikatos būklės* įrodymus.

Pakeitimas

Valstybės narės imasi būtinų priemonių siekdamos užtikrinti, kad kiekvienas darbuotojas turėtų teisę į bent penkių darbo dienų prižiūrinčiojo asmens atostogas per metus. Norint pasinaudoti tokia teise, gali būti reikalaujama pateikti tinkamus *medicininius* darbuotojo giminaičio *arba asmens, kurį darbuotojas prižiūri vadovaujantis 3 straipsnio 3 punktu, priežiūros ir pagalbos poreikių* įrodymus. *Informacija apie sveikatos būklę yra konfidenciali ir ja dalijamasi tik su tam tikromis susijusiomis tarnybomis, kad būtų apsaugota tiek darbuotojo, tiek asmens, kuriam būtina priežiūra ir pagalba, teisė į duomenų apsaugą.*

Pakeitimas 67

**Pasiūlymas dėl direktyvos
6 straipsnio 1 a dalis (nauja)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Valstybių narių tvarka, pagal kurią darbuotojams užtikrinama teisė asmeniškai prižiūrėti arba padėti prižiūrėti giminaičius ar asmenis iš darbuotojo artimiausio rato, gali būti pripažįstama prižiūrinčiojo asmens atostogomis vadovaujantis 1 dalimi, jeigu pagal nacionalinę sistemą numatoma apsauga yra lygiavertė arba aukštesnio lygio negu nustatytoji šioje direktyvoje.

Pakeitimas 68

Pasiūlymas dėl direktyvos 6 straipsnio 1 b dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Valstybės narės įvertina, ar prašymo dėl reikiamų atostogų pateikimo tikslu prižiūrinčiojo asmens apibrėžtį būtina derinti ar išplėsti siekiant atsižvelgti į ypač sunkius atvejus.

Pakeitimas 69

Pasiūlymas dėl direktyvos 8 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Remdamosi nacionalinėmis aplinkybėmis, pvz., nacionalinės teisės aktais, kolektyvinėmis sutartimis ir (arba) taikoma praktika, ir atsižvelgdamos į socialiniams partneriams perduotus įgaliojimus, valstybės narės užtikrina, kad darbuotojai, besinaudojantys teisėmis į 4, 5 ar 6 straipsnyje nurodytas atostogas, gautų užmokestį arba pakankamą išmoką, **kuri būtų bent ne mažesnė už išmoką, kurią atitinkamas darbuotojas gautų laikinojo**

Remdamosi nacionalinėmis aplinkybėmis, pvz., nacionalinės teisės aktais, kolektyvinėmis sutartimis ir (arba) taikoma praktika, ir atsižvelgdamos į socialiniams partneriams perduotus įgaliojimus, valstybės narės užtikrina, kad darbuotojai, besinaudojantys teisėmis į 4, 5 ar 6 straipsnyje nurodytas atostogas, gautų **toliau nurodomą** užmokestį arba pakankamą išmoką:

nedarbingumo atostogų atveju.

a) už 4 straipsnio 1 dalyje nurodytas tėvystės atostogas – užmokestį arba išmoką, kuri sudarytų bent 80 proc. darbuotojo bendro darbo užmokesčio;

b) už 5 straipsnio 1 dalyje nurodytas vaiko priežiūros atostogas – užmokestį arba išmoką, kuri sudarytų bent 78 proc. darbuotojo bendro darbo užmokesčio;

c) už 6 straipsnyje nurodytas prižiūrinčiojo asmens atostogas – užmokestį arba išmoką, kuri sudarytų bent 78 proc. darbuotojo bendro darbo užmokesčio.

Pakeitimas 70

Pasiūlymas dėl direktyvos 9 straipsnio 1 dalies antraštė

Komisijos siūlomas tekstas

Susitarimai dėl *lanksčių* darbo sąlygų

Pakeitimas

Susitarimai dėl *pritaikomų* darbo sąlygų

Pakeitimas 71

Pasiūlymas dėl direktyvos 9 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

1. Valstybės narės imasi būtinų priemonių siekdamos užtikrinti, kad darbuotojai, turintys vaikų iki tam tikro amžiaus, kuris yra bent ne mažesnis nei *dvylika* metų, ir prižiūrintieji asmenys turėtų teisę priežiūros tikslais prašyti susitarimų dėl *lanksčių* darbo sąlygų. Tokių susitarimų dėl *lanksčių* darbo sąlygų trukmė gali būti pagrįstai ribojama.

Pakeitimas

1. Valstybės narės imasi būtinų priemonių siekdamos užtikrinti, kad darbuotojai, turintys vaikų iki tam tikro amžiaus, kuris yra bent ne mažesnis nei *10* metų, ir prižiūrintieji asmenys turėtų teisę priežiūros tikslais prašyti susitarimų dėl *pritaikomų* darbo sąlygų. Tokių susitarimų dėl *pritaikomų* darbo sąlygų trukmė gali būti pagrįstai ribojama.

Pakeitimas 72

Pasiūlymas dėl direktyvos 9 straipsnio 1 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1a. Valstybės narės gali parengti bendras rekomendacijas dėl įspėjimo laikotarpio, kurį darbuotojas turi pateikti darbdaviui, kai naudojasi teise į pritaikomas darbo sąlygas, nurodydamas naudojimosi šia teise laikotarpio pradžią ir pabaigą. Tai darydamos valstybės narės atsižvelgia tiek į darbdavių, – ypač labai mažų, mažųjų ir vidutinių įmonių, – tiek į darbuotojų poreikius. Valstybės narės taip pat atsižvelgia į force majeure aplinkybes bei galimybę darbuotojui ir darbdaviui abipusiu pagrindu susitarti dėl įspėjimo laikotarpio pakeitimų.

Pagrindimas

Šiuo pakeitimu padedama užtikrinti didesnę teisinę aiškumą visoms įmonėms – ypač labai mažoms, mažosioms ir vidutinėms – apibrėžiant pagrįstą įspėjimo laikotarpį, kai naudojamosi pritaikomų darbo sąlygų susitarimais.

Pakeitimas 73

Pasiūlymas dėl direktyvos 9 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

2. Darbdaviai svarsto prašymus dėl 1 dalyje nurodytų susitarimų dėl **lanksčių** darbo sąlygų ir į juos atsako, atsižvelgdami į savo ir darbuotojų poreikius. Darbdaviai pagrindžia bet kokį atsisakymą patenkinti tokį prašymą.

2. Darbdaviai svarsto prašymus dėl 1 dalyje nurodytų susitarimų dėl **pritaikomų** darbo sąlygų ir į juos atsako **raštu**, atsižvelgdami į savo **poreikius** – **visų pirma labai mažų, mažųjų ir vidutinių įmonių atveju** – ir darbuotojų poreikius. Darbdaviai **raštu** pagrindžia bet kokį atsisakymą patenkinti tokį prašymą **ar sprendimą jį atidėti per pagrįstą laikotarpį po to, kai pateikiamas prašymas, remdamiesi tuo, kad tai labai sutrikdytų deramą įstaigos veiklą arba rimtai ir**

neigiamai paveiktų darbdavio veiklą.

Pakeitimas 74

Pasiūlymas dėl direktyvos 9 straipsnio 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

3. Jeigu 1 dalyje nurodytų susitarimų dėl *lanksčių* darbo sąlygų trukmė yra ribota, pasibaigus sutartam laikotarpiui darbuotojas turi teisę grįžti *į pradines* darbo sąlygas. Darbuotojas taip pat turi teisę bet kuriuo metu prašyti, kad jam būtų leista grįžti *į pradines* darbo sąlygas, jeigu toks prašymas yra pagrįstas atsižvelgiant į pasikeitusias aplinkybes. Darbdaviai privalo svarstyti tokius prašymus ir į juos atsakyti, atsižvelgdami į savo ir darbuotojų poreikius.

Pakeitimas

3. Jeigu 1 dalyje nurodytų susitarimų dėl *pritaikomų* darbo sąlygų trukmė yra ribota, pasibaigus sutartam laikotarpiui darbuotojas turi teisę grįžti *prie pradinių* darbo sąlygų. Darbuotojas taip pat turi teisę bet kuriuo metu prašyti, kad jam būtų leista grįžti *prie pradinių* darbo sąlygų, jeigu toks prašymas yra pagrįstas atsižvelgiant į pasikeitusias aplinkybes. Darbdaviai privalo svarstyti tokius prašymus ir į juos atsakyti *raštu*, atsižvelgdami į savo ir darbuotojų poreikius.

Pakeitimas 75

Pasiūlymas dėl direktyvos 9 straipsnio 3 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

3a. Valstybės narės įvertina, ar reikalinga tvarka, skirta užtikrinti, kad pritaikomas darbo laikas būtų derinamas atsižvelgiant į tai, kas konkrečiai būtina tėvams, esantiems ypatingoje padėtyje, dėl kurios būtinas didesnis jų buvimas šalia, visų pirma kalbant apie neįgalius tėvus ir neįgalių vaikų, įskaitant tuos, kurie turi psichikos sveikatos ar kitokių sunkių sveikatos sutrikimų arba sunkiai serga, tėvus ir vienišus tėvus, kaip apibrėžta nacionalinėje teisėje ir praktikoje.

Pakeitimas 76

Pasiūlymas dėl direktyvos

10 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

1. 4, 5 **ar** 6 straipsnyje nurodytų atostogų pradžios dieną darbuotojų įgytos arba įgyjamos teisės išlaikomos iki tokių atostogų pabaigos. Pasibaigus tokioms atostogoms, šios teisės, įskaitant visus pagal nacionalinės teisės aktus, kolektyvines sutartis ir taikomą praktiką padarytus pakeitimus, yra taikomos.

Pakeitimas

1. 4, 5, 6, **7 ar 9** straipsnyje nurodytų atostogų pradžios dieną darbuotojų įgytos arba įgyjamos teisės išlaikomos iki tokių atostogų **arba atitinkamo pritaikomų darbo sąlygų laikotarpio** pabaigos. Pasibaigus tokioms atostogoms, šios teisės, įskaitant visus pagal nacionalinės teisės aktus, kolektyvines sutartis ir taikomą praktiką padarytus pakeitimus, yra taikomos.

Pakeitimas 77

Pasiūlymas dėl direktyvos 10 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

2. Valstybės narės užtikrina, kad darbuotojai turėtų teisę pasibaigus 4, 5 ar 6 straipsnyje nurodytoms atostogoms grįžti į savo darbą arba lygiavertes pareigas tokiomis sąlygomis, kurios nėra jiems mažiau palankios, ir naudotis visomis geresnėmis darbo sąlygomis, į kurias jie būtų turėję teisę, kol nedirbo.

Pakeitimas

2. Valstybės narės užtikrina, kad darbuotojai turėtų teisę pasibaigus 4, 5 ar 6 straipsnyje nurodytoms atostogoms grįžti į savo darbą arba **gauti** lygiavertes pareigas tokiomis sąlygomis, kurios nebūtų jiems mažiau palankios **bei atitiktų darbo sutartį**, ir naudotis visomis geresnėmis darbo sąlygomis, į kurias jie būtų turėję teisę, kol nedirbo.

Pakeitimas 78

Pasiūlymas dėl direktyvos 10 straipsnio 2 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

2a. Valstybės narės užtikrina, jog, pasibaigus 5 straipsnyje nurodytoms atostogoms, darbuotojai, jei būtina, galėtų pasinaudoti reintegracijos planu, kad jiems būtų padėta reintegrotis į darbdavio įmonės veiklą.

Pakeitimas 79

Pasiūlymas dėl direktyvos 10 straipsnio 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

3. Valstybės narės apibrėžia darbo sutarties ar darbo santykių statusą 4, 5 **ar** 6 straipsnyje nurodytų atostogų laikotarpiu, **be kita ko, tam, kad būtų galima nustatyti teises į socialinę apsaugą**, ir kartu užtikrina, kad darbo santykiai tuo laikotarpiu būtų išlaikyti.

Pakeitimas

3. Valstybės narės apibrėžia darbo sutarties ar darbo santykių statusą 4, 5, 6, 7 **ar 9** straipsnyje nurodytų atostogų laikotarpiu **arba atitinkamu pritaikomu darbo sąlygų laikotarpiu** ir kartu užtikrina, kad darbo santykiai tuo laikotarpiu būtų išlaikyti **nedarant poveikio teisėms į socialinę apsaugą, įskaitant pensijų įmokas, kurios darbuotojui toliau taikomos visu atostogų laikotarpiu**.

Pakeitimas 80

Pasiūlymas dėl direktyvos 11 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Valstybės narės imasi būtinų priemonių, kad būtų **uždraustas** mažiau palankus požiūris į darbuotojus dėl to, kad jie pateikė prašymą suteikti 4, 5 **ar** 6 straipsnyje nurodytas atostogas ar išėjo tokių atostogų, arba pasinaudojo 9 straipsnyje nurodyta teise į susitarimus dėl **lanksčių** darbo sąlygų.

Pakeitimas

Valstybės narės imasi būtinų priemonių, kad būtų **uždrausta diskriminacija ir** mažiau palankus požiūris į darbuotojus dėl to, kad jie pateikė prašymą suteikti 4, 5, 6 **ar 7** straipsnyje nurodytas atostogas ar išėjo tokių atostogų, arba pasinaudojo 9 straipsnyje nurodyta teise į susitarimus dėl **pritaikomu** darbo sąlygų.

Pakeitimas 81

Pasiūlymas dėl direktyvos 11 straipsnio 1 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Valstybės narės kartu su socialiniais partneriais imasi reikiamų veiksmų ir užtikrina, kad būtų galima gauti deramas, prieinamas ir pasiekiamas teises

konsultacijas bei pagalbą ir kad tiems, kam jos būtinos, jas – įskaitant konfidencialų ir asmeninį konsultavimą – teiktų lygybės įstaigos arba reikiami tarpininkai.

Pakeitimas 82

Pasiūlymas dėl direktyvos 12 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

1. Valstybės narės imasi būtinų priemonių, kad būtų uždrausta darbuotojus atleisti arba rengtis juos atleisti iš darbo dėl to, kad jie pateikė prašymą suteikti 4, 5 ar 6 straipsnyje nurodytas atostogas ar išėjo tokių atostogų, arba pasinaudojo 9 straipsnyje nurodyta teise prašyti susitarimų dėl *lanksčių* darbo sąlygų.

Pakeitimas

1. Valstybės narės imasi būtinų priemonių, kad būtų uždrausta darbuotojus atleisti arba rengtis juos atleisti iš darbo dėl to, kad jie pateikė prašymą suteikti 4, 5 ar 6 straipsnyje nurodytas atostogas ar išėjo tokių atostogų, arba pasinaudojo 9 straipsnyje nurodyta teise prašyti susitarimų dėl *pritaikomų* darbo sąlygų.

Pakeitimas 83

Pasiūlymas dėl direktyvos 12 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

2. Darbuotojai, manantys, kad buvo atleisti iš darbo dėl to, kad pateikė prašymą suteikti 4, 5 ar 6 straipsnyje nurodytas atostogas ar išėjo tokių atostogų, *arba pasinaudojo 9 straipsnyje nurodyta teise prašyti susitarimų dėl lanksčių darbo sąlygų*, gali prašyti darbdavio tinkamai pagrįsti tokį atleidimą. Darbdavys tokį pagrindimą pateikia raštu.

Pakeitimas

2. Darbuotojai, manantys, kad buvo atleisti iš darbo dėl to, kad pateikė prašymą suteikti 4, 5 ar 6 straipsnyje nurodytas atostogas ar išėjo tokių atostogų, gali prašyti darbdavio tinkamai pagrįsti tokį atleidimą. Darbdavys tokį pagrindimą pateikia raštu.

Pakeitimas 84

Pasiūlymas dėl direktyvos 12 straipsnio 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

3. Valstybės narės imasi būtinų priemonių siekdamos užtikrinti, kad, kai **2 dalyje** nurodytiems darbuotojams kreipusis į teismą arba kitą kompetentingą instituciją nustatomi faktai, kuriais remiantis galima daryti prielaidą, kad jie iš tiesų buvo dėl to atleisti iš darbo, įrodyti, jog darbuotojas buvo atleistas ne dėl **1 dalyje nurodytų** priežasčių, privalėtų atsakovas.

Pakeitimas 85

**Pasiūlymas dėl direktyvos
12 a straipsnis (naujas)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas 86

**Pasiūlymas dėl direktyvos
15 straipsnio 1 dalis**

Komisijos siūlomas tekstas

Valstybės narės užtikrina, kad vienodam požiūriui į tėvus ir prižiūrinčiuosius asmenis, nediskriminuojant dėl lyties, skatinti, analizuoti, stebėti ir remti pagal Direktyvos 2006/54/EB 20 straipsnį paskirta įstaiga ar įstaigos taip pat būtų

Pakeitimas

3. Valstybės narės imasi būtinų priemonių siekdamos užtikrinti, kad, kai darbuotojams, **kurie mano buvę atleisti dėl to, kad pateikė prašymą suteikti 4, 5 ar 6 straipsnyje nurodytas atostogas arba jas pasiėmė**, kreipusis į teismą arba kitą kompetentingą instituciją nustatomi faktai, kuriais remiantis galima daryti prielaidą, kad jie iš tiesų buvo dėl to atleisti iš darbo, įrodyti, jog darbuotojas buvo atleistas ne dėl **to, kad pateikė prašymą suteikti 4, 5 ar 6 straipsnyje nurodytas atostogas arba jų išėjo, o dėl kitų** priežasčių, privalėtų atsakovas.

Pakeitimas

12a straipsnis

**Labai mažos, mažosios ir vidutinės
įmonės**

Valstybės narės gali numatyti mokesčių lengvatas arba kitas paskatas, kad padėtų labai mažoms, mažosioms ir vidutinėms įmonėms laikytis šios direktyvos sąlygų.

Pakeitimas

Valstybės narės užtikrina, kad vienodam požiūriui į tėvus ir prižiūrinčiuosius asmenis, nediskriminuojant dėl lyties, skatinti, analizuoti, stebėti ir remti pagal Direktyvos 2006/54/EB 20 straipsnį paskirta įstaiga ar įstaigos taip pat būtų

kompetentinga (-os) sprendžiant klausimus, kurie patenka į šios direktyvos taikymo sritį.

kompetentinga (-os) sprendžiant klausimus, kurie patenka į šios direktyvos taikymo sritį. **Šios nacionalinės įstaigos kompetentingos ir stebėti, kaip ši direktyva įgyvendinama nacionaliniu lygmeniu, bei teikti EIGE pagal lytį suskirstytus duomenis, kad būtų galima vykdyti tinkamą šios direktyvos įgyvendinimo stebėseną ir vertinimą.**

Pakeitimas 87

Pasiūlymas dėl direktyvos 16 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas

16 straipsnis

Apsaugos lygis

Valstybės narės gali priimti arba toliau **taikyti** nuostatas, kurios darbuotojams yra palankesnės nei nustatytosios šioje direktyvoje. Tačiau jos užtikrina, kad, laikantis 5 straipsnio 2 dalies, bent keturių vaiko priežiūros atostogų mėnesių nebūtų galima perduoti kitam asmeniui.

Pakeitimas

16 straipsnis

Apsaugos lygis

1. Valstybės narės gali priimti arba toliau **taiko** nuostatas, kurios darbuotojams yra palankesnės nei nustatytosios šioje direktyvoje. Tačiau jos užtikrina, kad, laikantis 5 straipsnio 2 dalies, bent keturių vaiko priežiūros atostogų mėnesių nebūtų galima perduoti kitam asmeniui.
2. **Ši direktyva nėra svarus pagrindas teisėms ar apsaugos lygiui, kurie tam tikru būdu darbuotojams jau užtikrinami valstybėse narėse, riboti.**
3. **Šia direktyva nėra varžoma valstybių narių prerogatyva taikyti ar priimti darbuotojams palankesnius įstatymus ir kitus teisės aktus arba skatinti ar leisti taikyti darbuotojams palankesnes kolektyvines sutartis.**
4. **Ši direktyva nedaro poveikio jokioms kitoms teisėms, kurios darbuotojams suteikiamos kitais Sąjungos teisės aktais.**

Pakeitimas 88

Pasiūlymas dėl direktyvos 17 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Valstybės narės užtikrina, kad visoje jų teritorijoje suinteresuotiems *asmenims* visomis tinkamomis priemonėmis būtų pranešta apie nuostatas, priimtas pagal šią direktyvą, ir jau galiojančias nuostatas, susijusias su šios direktyvos 1 straipsnyje nurodytu dalyku.

Pakeitimas

Valstybės narės užtikrina, kad visoje jų teritorijoje suinteresuotiems *darbuotojams ir darbdaviams, visų pirma labai mažoms, mažosioms ir vidutinėms įmonėms*, visomis tinkamomis priemonėmis būtų pranešta apie nuostatas, priimtas pagal šią direktyvą, ir jau galiojančias nuostatas, susijusias su šios direktyvos 1 straipsnyje nurodytu dalyku.

Pakeitimas 89

Pasiūlymas dėl direktyvos 17 straipsnio 1 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Valstybės narės įvertina galimybę skatinti savanoriškas sertifikavimo sistemas. Siekdamos paskatinti viešas ir privačias organizacijas labiau taikyti profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros užtikrinimo priemones, valdžios institucijos galėtų kurti skatinamąsias priemones, kurios būtų palankios sertifikuotoms organizacijoms.

Pakeitimas 90

Pasiūlymas dėl direktyvos 17 a straipsnis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

17 a straipsnis

*Dialogas su susijusiomis
suinteresuotosiomis šalimis*

Siekdamos remti šios direktyvos tikslų

siekį, Sąjunga ir jos valstybės narės ragina megzti dialogą su susijusiomis suinteresuotosiomis šalimis, visų pirma su tėvų ir šeimų asociacijomis bei darbdaviais ir profesinėmis sąjungomis.

Pakeitimas 91

Pasiūlymas dėl direktyvos 18 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

1. *Ne vėliau kaip per penkerius metus* nuo šios direktyvos įsigaliojimo valstybės narės Komisijai pateikia visą reikalingą informaciją apie šios direktyvos taikymą, kad Komisija galėtų parengti Europos Parlamentui ir Tarybai skirtą šios direktyvos taikymo ataskaitą.

Pakeitimas

1. *Per... [treji metai* nuo šios direktyvos įsigaliojimo *dienos]* valstybės narės *įvertina, kaip įgyvendinami šios direktyvos tikslai, visų pirma tikslas užtikrinti lyčių lygybę, ir kokį poveikį tai daro labai mažų, mažųjų ir vidutinių įmonių plėtojimuisi, ir* Komisijai pateikia visą reikalingą informaciją apie šios direktyvos taikymą, kad Komisija galėtų parengti Europos Parlamentui ir Tarybai skirtą šios direktyvos taikymo ataskaitą.

Pakeitimas 92

Pasiūlymas dėl direktyvos 18 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

2. Remdamasi pagal 1 dalį valstybių narių pateikta informacija, Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia ataskaitą, kurioje apžvelgiamas šios direktyvos taikymas, ir prireikus kartu pateikia pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto.

Pakeitimas

2. Remdamasi pagal 1 dalį valstybių narių pateikta informacija, Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia ataskaitą, kurioje apžvelgiamas šios direktyvos taikymas, *įskaitant pagal lytį suskirstytus duomenis apie šioje direktyvoje numatytų skirtingo pobūdžio atostogų panaudojimą bei kaip tai veikia labai mažas, mažąsias ir vidutines įmones,* ir prireikus kartu pateikia pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto *bei įvertina galimybę ateityje išplėsti šioje*

direktyvoje numatytas teises, jas suteikiant savarankiškai dirbantiems asmenims.

Pakeitimas 93

Pasiūlymas dėl direktyvos 18 straipsnio 2 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

2a. 2 dalyje nurodyta ataskaita turi apimti poveikio vertinimus, inter alia, susijusius su šiais punktais:

- a) galimybėmis pratęsti prižiūrinčiųjų asmenų atostogų trukmę;*
- b) galimybėmis išplėsti prižiūrinčiojo asmens apibrėžtį;*
- c) šios direktyvos poveikiu šeimos narius prižiūrintiems asmenims, kurie naudojami galimybe išeiti prižiūrinčiojo asmens atostogų, kurie yra pasinaudoję galimybe prašyti užtikrinti pritaikomas darbo sąlygas ir kurie nėra pasinaudoję nė vienu iš šioje direktyvoje numatytų susitarimų.*

Pakeitimas 94

Pasiūlymas dėl direktyvos 18 straipsnio 2 b dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

2b. Komisija iki... [... po šios direktyvos įsigaliojimo dienos] įvertina, ar ši direktyva suderinama su vienodo požiūrio į skirtingo dydžio pajamų pakeitimą skirtingo pobūdžio atostogų atveju principu, ir, jei nustatomas toks diskriminacijos atvejis, nedelsdama imasi reikiamų teisėkūros priemonių.

Pakeitimas 95

Pasiūlymas dėl direktyvos

20 straipsnio 1 dalies 1 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Valstybės narės užtikrina, kad įsigaliojusių įstatymai ir kiti teisės aktai, būtini, kad šios direktyvos būtų laikomasi **ne vėliau kaip po dvejų metų** nuo jos įsigaliojimo dienos. Jos nedelsdamos pateikia Komisijai tų teisės aktų nuostatų tekstą.

Pakeitimas

Valstybės narės užtikrina, kad įsigaliojusių įstatymai ir kiti teisės aktai, būtini, kad šios direktyvos būtų laikomasi **iki ... [dveji metai** nuo **šios direktyvos** įsigaliojimo dienos]. Jos nedelsdamos pateikia Komisijai tų teisės aktų nuostatų tekstą.

Valstybės narės užtikrina, kad, atsižvelgiant į konkrečias nacionalines aplinkybes, būtų surengta konsultacijų procedūra dėl pirmojoje pastraipoje nurodytų priemonių, kurioje dalyvautų socialiniai partneriai.

AIŠKINAMOJI DALIS

Komisijos siūloma direktyva yra vienas pirmųjų Europos socialinių teisių ramsčio rezultatų. Ji grindžiama iniciatyva „Nauja pradžia“, kurios tikslas – spręsti dirbantiems tėvams ir prižiūrintiesiems asmenims tenkančius uždavinius, susijusius su profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyra. Ši iniciatyva padės siekti Sutartyje nustatytų vyrų ir moterų lygybės tikslų atsižvelgiant į tokius aspektus, kaip galimybės darbo rinkoje ir vienodas požiūris darbe bei aukšto užimtumo lygio skatinimas ES.

Taigi šiame pasiūlyme dėl teisėkūros procedūra priimamo akto dėmesys sutelkiamas į priemones, kuriomis būtų sprendžiama ne tik nepakankamo dirbančių moterų skaičiaus problema gerinant sąlygas profesinėms ir asmeninėms pareigoms derinti, bet ir nevienodo požiūrio į jas bei nevienodų jų galimybių darbo rinkoje klausimas. Be to, jame skatinama stiprinti vyro, kaip šeimos narius prižiūrinčio asmens, vaidmenį, o tai bus naudinga ir vaikams. Dokumentais išsamiai pagrįsta, jog tėvų, kurie naudojami susitarimais dėl profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros, poveikis mažinant santykinį darbo, kurį šeimoje nemokamai atlieka moterys, krūvį ir paliekant joms daugiau laiko dirbti mokamą darbą, yra teigiamas. Taigi pasiūlymu skatinamas nediskriminavimas ir puoselėjama lyčių lygybė. Pagal dabartinę pasiūlymo dėl direktyvos redakciją siekiama aprėpti visus darbuotojus, vyrus ir moteris, kurie dirba pagal darbo sutartį arba yra užmezgę darbo santykius.

Juo siekiama nustatyti keletą naujų arba griežtesnių minimalių vaiko priežiūros, tėvystės ir prižiūrinčiojo asmens atostogų standartų, skirtų padėti šalinti anomalijas, su kuriomis siekdami profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros susiduria tiek tėvai, tiek prižiūrintieji asmenys. Pranešėjo nuomone, šių priemonių nuspręsta imtis laiku ir jos būtinos norint užtikrinti geresnes galimybes naudotis susitarimais dėl profesinio ir asmeninio gyvenimo derinimo bei labiau atsižvelgti į kintančius mūsų visuomenės darbo modelius.

Be to, pranešėjas mano, jog yra pasitvirtinę, kad galimybė naudotis kokybiška ir pasiekiamą vaiko priežiūros infrastruktūra už prieinamą kainą yra lemiamas profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros politikos aspektas valstybėse narėse, dėl kurio moterims lengviau greitai grįžti į darbą ir aktyviau dalyvauti darbo rinkoje. Todėl jis ragina valstybes nares gerinti vaikų priežiūros infrastruktūrą ir, kadangi norėtų, jog tai būtų atsispindėtų tekste, į direktyvą įtraukia su tuo susijusią konstatuojamąją dalį.

Atsižvelgdamas į 153 straipsnį, kuriuo remiantis siūloma ši direktyva, be mažųjų ir vidutinių įmonių (MVI) pranešėjas norėtų atkreipti ypatingą dėmesį į labai mažas įmones, nes laikosi nuomonės, kad dėl tam tikros specifikos ir apribojimų, kurie skiriasi nuo to, kas būdinga MVI, joms gali būti sunkiau įgyvendinti kai kurias šios direktyvos nuostatas.

Pranešėjas pasirūpino, kad visas tekstas būtų papildytas nuostatomis dėl labai mažų, mažųjų ir vidutinių įmonių, ir būtų užtikrinta, kad taikant šią direktyvą būtų vengiama administracinių, finansinių ir teisinių apribojimų, kuriuos nustačius būtų stabdomas tokių įmonių kūrimas ir plėtojimas, neatimant iš jų darbuotojų teisių pasinaudoti susitarimais dėl profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros. Tarkime, viename iš savo pakeitimų pranešėjas pažymi, kad, nepaisant to, ar darbdavys patenkintų darbuotojo prašymą, ar ne, turėtų būti atsižvelgiama į sunkumus, kurių labai mažoms, mažosioms ir vidutinėms įmonėms gali kilti dėl susitarimų dėl lanksčių darbo sąlygų.

Siekdamas išspręsti klausimą dėl tam tikros administracinės naštos, galinčios itin neigiamai paveikti labai mažas įmones, pranešėjas siūlo suteikti valstybėms narėms galimybę priimti priemones naštai, kuri šioms įmonėms tenka pagal 12 straipsnio (apsauga nuo atleidimo iš darbo ir prievolė įrodyti) nuostatas, riboti ir nerizikuoti neproporcinga našta apkrauti šias įmones.

Pagrindiniuose Komisijos pasiūlymuose numatyti toliau pateikiami nauji šiuo metu jau galiojančių nuostatų elementai.

- Direktyva nustatoma teisė į ne trumpesnes kaip dešimties darbo dienų tėvystės atostogas apytiksliai tuo metu, kai turi gimti vaikas. Tai svarbi naujovė turint galvoje, kad šiuo metu minimalūs ES lygmens standartai tėvystės atostogoms netaikomi. Pranešėjas visapusiškai pritaria šiam naujam pasiūlymui, nes galimybės ir paskatos tėvams išeiti atostogų skirtingose valstybėse narėse labai skiriasi. Kai galimybė išeiti tokių atostogų yra, labai skiriasi išmokos dydis ir atostogų dienų skaičius.

Pranešėjas iš dalies pakeitė tekstą, kad teisė į tėvystės atostogas būtų numatyta ir įvaikinimo atveju. Akivaizdu, kad vaiko gimimas ar įvaikinimas – svarbus laikas tėvams būti šalia ir dalintis pareigomis su savo partneriais. Tai laikas, kai mezgasi ryšys, kuris, kaip įrodyta, yra svarbus tiek vaikui, tiek tėvui. Pranešėjas siūlo pakeitimą siekdamas paaikškinti, kad darbuotojas, kuris yra laikomas tėvu, gali būti ir lygiavertis antrasis iš tėvų, kaip apibrėžta nacionalinėje teisėje.

Kalbant apie užmokesčio ar išmokos dydį, pranešėjas paliko nepakeistą Komisijos pasiūlymą dėl asmenų, išeinančių tėvystės atostogų, už kurias atlyginama nedarbingumo dėl ligos tarifu – tai atspindi galiojančius ES teisės aktus dėl atostogų gimus vaikui.

- Kalbant apie Vaiko priežiūros atostogų direktyvą (2010/18/ES), kuri bus panaikinta įsigaliojus siūlomajai direktyvai, gimus vaikui ar jį įsivaikinus, darbuotojai turi individualią teisę išeiti bent 4 mėnesių vaiko priežiūros atostogų, iš kurių vienas mėnuo negali būti perduotas kitam. Jomis galima pasinaudoti bent iki vaikai sueina 8 metai. Šiuo metu netaikoma jokia mokėjimo prievolė vaiko priežiūros atostogų metu, o išsamias sąlygas, susijusias su šiomis atostogomis, nustato valstybės narės ir socialiniai partneriai.

Taigi esamu pasiūlymu sustiprinama teisė į vaiko priežiūros atostogas užtikrinant, kad už 4 mėnesių laikotarpį būtų kompensuota bent nedarbingumo dėl ligos tarifu ir kad tėvai negalėtų šių atostogų perduoti vieni kitiems. Tėvai taip pat turės teisę prašyti leisti visą atostogų laikotarpį panaudoti lanksčiai, o vaiko amžius, iki kurio tėvai gali pasiimti atostogų, bus padidintas nuo 8 iki 12 metų. Pranešėjas pritaria šiam pasiūlymui, nes pagal dabartinę Sąjungos teisinę sistemą numatytos paskatos vyrams prisiimti tokią pat priežiūros pareigų dalį yra ribotos. Dokumentais išsamiai pagrįsta, jog tėvų, kurie naudojami susitarimais dėl profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros, poveikis mažinant santykinį darbo, kurį šeimoje nemokamai atlieka moterys, krūvį ir paliekant joms daugiau laiko dirbti mokamą darbą, yra teigiamas.

Kita vertus, nors pranešėjas sutinka, kad vaiko priežiūros atostogas turėtų būti mokamos, jis nukrypsta nuo Komisijos pasiūlymo ir siūlo darbuotojui mokėti užmokesį ar išmoką, kuri siektų bent 75 proc. bendro darbo užmokesčio. Pranešėjas mano, kad, ES lygmeniu nustačius standartinį procentinį išmokos dydį, bus išspręsta skirtingų nedarbingumo dėl ligos tarifų, kurie

darbuotojams taikomi skirtingose valstybėse narėse, anomalijos problema ir sukurtos vienodos sąlygos visiems darbuotojams, be to, atostogomis naudosis daugiau tėvų, kuriuos ekonominės grąžos nebuvimas stipriai atgraso nuo galimybės išeiti vaiko priežiūros atostogų.

Pranešėjas pateikė pasiūlymą dėl geresnio prašymų dėl vaiko priežiūros atostogų administravimo, nustatant aiškų įspėjimo laikotarpį, kurį darbdaviui turi pateikti atostogų prašantis darbuotojas, įskaitant tikslų laikotarpį, kuriuo darbuotojas ketina pasinaudoti savo teise į vaiko priežiūros atostogas. Pranešėjas mano, kad tai būtų naudinga tiek darbdaviams veiklai planuoti, tiek darbuotojams, suteikiant jiems galimybę išeiti šių atostogų tada, kai šito labiausiai reikia. Tai netgi dar aktualiau labai mažoms, mažosioms ir vidutinėms įmonėms, nes jos negali sau leisti prabangos turėti daug darbuotojų ir skirti finansinių išteklių papildomiems laikiniams darbuotojams įdarbinti.

- Pranešėjas teigiamai vertina pasiūlymą nustatyti teisę į prižiūrinčiojo asmens atostogas darbuotojams, kurie rūpinasi sunkiai sergančiais ar priklausomais giminaičiais. Jie galės pasiimti 5 dienas per metus, už kurias bus atlyginama bent nedarbingumo dėl ligos tarifu. Pranešėjas siūlo už prižiūrinčiojo asmens atostogas kompensuoti išmokant sumą, kuri prilygtų bent 75 proc. darbuotojo bendro darbo užmokesčio.
- Tuo pat metu naujuoju pasiūlymu išplečiama teisė kreiptis dėl susitarimų dėl lanksčių darbo sąlygų ir vaiko priežiūros atostogų išeiti visiems dirbantiems tėvams, kurių vaikai yra bent 12 metų amžiaus. Pranešėjas supranta, kad tai gali sukelti tam tikrų sunkumų, ypač labai mažoms, mažosioms ir vidutinėms įmonėms, todėl siūlo minimalų bent 10 metų amžių.

MAŽUMOS NUOMONĖ

Joëlle Mélin ir Dominique'o Martino mažumos nuomonė dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl tėvų ir prižiūrinčiųjų asmenų profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros, kuria panaikinama Tarybos direktyva 2010/18/ES (COM(2017) 0253 – C8-0137/2017 – 2017/0085(COD))

Atvejai, kai vaikas, vienas iš tėvų arba giminaitis yra priklausomas nuo darbuotojo, dažni ir tai yra išimtinai privataus gyvenimo reikalas. Kad ir kokia sunki ar skaudi būtų ši padėtis, dėl jos jokių būdu neturi keistis įprastos profesinio gyvenimo sąlygos ir šiuo metu galiojančios nuostatos dėl vaiko priežiūros atostogų: tai suardytų profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyrą taip, kad pirmenybė *de facto* tektų asmeniniam gyvenimui. Be to, tiek principo, tiek kompensuojamų sumų požiūriu šis klausimas yra suvereni valstybių narių prerogatyva. Priešingai nei mums buvo sakyta, Europa šiuo atveju nesuteikia jokios pridėtinės vertės. Pagaliau ne darbdaviai turėtų rūpintis įvairiais nenumatytais kiekvieno savo darbuotojo gyvenimo atvejais rizikuodami pavojumi ne tik ištisoms mūsų sektoriaus šakoms, bet ir nacionalinėms socialinės apsaugos sistemoms.

Joëlle Mélin

Dominique Martin

30.5.2018

MOTERŲ TEISIŲ IR LYČIŲ LYGYBĖS KOMITETO NUOMONĖ

pateikta Užimtumo ir socialinių reikalų komitetui

dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl tėvų ir prižiūrinių asmenų profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros, kuria panaikinama Tarybos direktyva 2010/18/ES
(COM(2017) 0253 – C8-0137/2017 – 2017/0085(COD))

Nuomonės referentė: Agnieszka Kozłowska-Rajewicz

(*) Darbo su susijusiais komitetais procedūra. Darbo tvarkos taisyklių 54 straipsnis

TRUMPAS PAGRINDIMAS

Priemonės, kuriomis siekiama profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros, – tai reikalavimas, kuris neapsiriboja vien tik moterų teisėmis, tačiau yra būtinas ir vyrų teisėms bei lyčių lygybei apskritai užtikrinti. Tokiomis priemonėmis taip pat prisidedama prie ES ekonomikos, be kita ko, kovojant su neigiamu senėjančios visuomenės ir darbo jėgos trūkumo poveikiu.

Moterų padėtis darbo rinkoje išlieka sudėtinga. Jų užimtumas ES sudaro vidutiniškai 64 proc., tuo tarpu vyrų – 76 proc. Remiantis faktais, pagrindinė mažo moterų aktyvumo darbo rinkoje priežastis yra nepakankamos galimybės veiksmingai derinti profesinį gyvenimą su šeimos pareigomis. Taigi vyrų ir moterų pensijų skirtumas, kuris kyla dėl įmokų skirtumų, susikaupusių per visą moterų gyvenimą ir laikotarpius, kai jos nedalyvavo darbo rinkoje, ES vidutiniškai sudaro nemažus 40 proc.¹ Pažanga siekiant lyčių lygybės darbo rinkoje buvo lėta ir norint pakeisti šią tendenciją reikalingos asmeninio ir profesinio gyvenimo derinimo priemonės². Be to, asmeninio ir profesinio gyvenimo derinimo politika yra naudinga norint veiksmingai reaguoti į darbo jėgos trūkumą ir vis labiau senėjančią visuomenę³.

Nuomonės referentė siekia atkreipti dėmesį į direktyvos tikslą padidinti moterų užimtumą ir tinkamai atspindėti jos teisinį pagrindą. Du pagrindiniai pasiūlymo ramsčiai, kuriuos

¹ Teisingumo ir vartotojų reikalų GD duomenys: https://ec.europa.eu/info/strategy/justice-and-fundamental-rights/discrimination/gender-equality/equal-economic-independence_en#womeninwork

² Europos lyčių lygybės instituto (EIGE) 2017 m. lyčių lygybės indeksas: Lyčių lygybės vertinimas Europos Sąjungoje 2005–2015 m. Pagrindinės išvados. Skyrius: Darbo sritis. 10 metų nepakankamos pažangos.

³ http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Europe_2020_indicators_-_employment

nuomonės referentė laiko esminiais šiems tikslams pasiekti, yra šie:

- 1) teisės pasinaudoti vaiko priežiūros atostogomis negalima perduoti kitam asmeniui – taip vyrų ir moterų lygybės sąlyga ir priemonė didinti moterų dalyvavimą darbo rinkoje bei vyrų įtraukimą į šeimynines pareigas;
- 2) Nedarbingumo dėl ligos išmokos dydis atostogų laikotarpiu dera su dabartiniu teisiniu pagrindu ir Motinystės atostogų direktyva. Tėvai ima atostogas kai yra užtikrinamas pakankamai aukštas išmokos dydis¹.

Mokamos tėvystės atostogos yra pirmoji išankstinė sąlyga siekiant tėvus įtraukti į priežiūrą². Tačiau, nuomonės referentė nusprendė įtraukti tam tikro lankstumo imant tėvystės atostogas, suteikiant tėvams galimybę šia teise pasinaudoti pirmaisiais metais po vaiko gimimo arba įsivaikinimo. Tikėtina, kad daugiau tėvų ims tokias atostogas, nes kai kuriems trūksta pasitikėjimo rūpintis vaiku ką tik jam gimus. Tačiau, nuomonės referentė nusprendė pirmenybę tėvystės atostogoms išlaikyti gimimo arba įvaikinimo proga, nes įrodyta, jog tėvo ir vaiko ryšys lengviausiai užsimezga šioje ankstyvoje stadijoje³. Prižiūrinių asmenų atostogų atveju, nuomonės pranešėja mano, kad tai yra tinkamas atsakas į senėjančios visuomenės keliamą problemą, nes priežiūros įsipareigojimai neapsiriboja vien tik vaikų priežiūra.

Nuomonės referentė įvedė keletą pakeitimų, siekiant pasiūlymu reaguoti į ES ekonomikos poreikius.

Pirmiausia, nors asmeninio ir profesinio gyvenimo derinimo priemonės yra ilgalaikė investicija, skatinanti ekonomikos klestėjimą ir skatinanti moterų užimtumą, ypatingą dėmesį reikia atkreipti į trumpalaikio ir ilgalaikio verslo funkcionavimo labai mažose, mažosiose ir vidutinėse įmonėse užtikrinimą. Reikia daugiau aiškumo bendrovėms, kas leistų veiksmingiau planuoti ir apsaugoti nuo produktyvumo praradimo. Šiuo tikslu nuomonės referentė pabrėžia poreikį aiškiai nurodyti įspėjimo laikotarpius ir teisės gauti tokias atostogas bei kitokio tipo lanksčias darbo sąlygas, įgijimo laikotarpius.

---

¹ Europos gyvenimo ir darbo sąlygų gerinimo fondas: Tėvystės ir vaiko priežiūros atostogų skatinimas tėvų Europos Sąjungoje tarpe (2015), <https://www.eurofound.europa.eu/publications/customised-report/2015/working-conditions-industrial-relations/promoting-uptake-of-parental-and-paternity-leave-among-fathers-in-the-european-union>

EBPO (2017), Siekiant lyčių lygybės. Nuolatinė kova, EBPO leidinys, Paryžius
<http://dx.doi.org/10.1787/9789264281318-en>

² Tyrimais teigiama, kad tėvystės atostogos sudaro tėvui sąlygas labiau įsitraukti į vaiko priežiūrą, pvz. vaiko priežiūros atostogų pavidalu, taip pat bendrai paskatina jį aktyviau dalyvauti vaiko auginime:

Linda Haas & C. Philip Hwang (2008) Vaiko priežiūros atostogų ėmimo poveikis tėvo dalyvavimui vaiko priežiūroje ir santykiams su vaiku. Švedijos pamokos, Bendruomenė, darbas ir šeima, 11:1, 85–104, DOI: [10.1080/13668800701785346](https://doi.org/10.1080/13668800701785346)

Sakiko Tanaka ir Jane Waldfogel (2007) VAIKO PRIEŽIŪROS ATOSTOGŲ IR DARBO VALANDŲ POVEIKIS TĒVO RYŠIAMS SU KŪDIKIAIS, Bendruomenė, darbas ir šeima, 10:4, 409–426, DOI: [10.1080/13668800701575069](https://doi.org/10.1080/13668800701575069)

Eyal Abraham, Talma Hendler, Irit Shapira-Lichter, Yaniv Kanat-Maymon, Orna Zagoory-Sharon ir Ruth Feldman: Tėvo smegenys yra jautrios rūpesčio vaiku patirčiai, Nacionalinės mokslų akademijos tyrimai (PNAS) 2014 m. liepa, 111 (27) 9792-9797

³ Kuo stipresnis ryšys, tuo labiau tėvas dalyvaus priežiūroje ir kuo aktyvesnis tėvo ryšys su pirmuoju vaiku, tuo labiau šeimai tikėtina priimti sprendimą turėti antrą vaiką.

Ann-Zofie Duvander ir Gunnar Andersson (2008) Lyčių lygybė ir vaisingumas Švedijoje, Vedybų ir šeimos analizė, 39:1-2, 121-142, DOI: [10.1300/J002v39n01_07](https://doi.org/10.1300/J002v39n01_07)

Nors nuomonės referentė pripažįsta poreikį ypatingą dėmesį atkreipti į nepalankiose sąlygose esančias grupes, ji nusprendė neįtraukti prailgintų atostogų teisės vienišiams dirbantiems tėvams, nes šios Direktyvos tikslas yra sutelktas į moterų dalyvavimo darbo rinkoje didinimą. Prailginant atostogų laikotarpį vienišiams tėvams praktikoje gali pratęsti vienišų moterų nebuvimą darbo rinkoje (o jos sudaro didžiausią vienišų tėvų dalį), todėl tuo pakenkiama šios Direktyvos tikslams ir tokių moterų finansinei nepriklausomybei. Direktyva valstybėms narėms yra paliekama teisės nuspręsti dėl sunkumų turinčioms šeimoms teikiamos paramos prigimties ir struktūros, kam nuomonės referentė visapusiškai pritaria.

Apibendrinant, nuomonės referentė mano, kad Europos Parlamento pozicija turėtų būti sutelkta ties pagrindinių Direktyvos tikslų gynimu ir ties teisiniu pagrindu, kuris savo ruožtu remiasi moterų ir vyrų lygybe. Europos Parlamentas taip pat turėtų elgtis strategiškai ir vengti pernelyg ambicingų pasiūlymų nesėkmių, kylančių dėl išreikštų valstybių narių nuogąstavimų, susijusių su siekiu tokius įstatymus ypač skubiai patvirtinti Taryboje.

PAKEITIMAI

Moterų teisių ir lyčių lygybės komitetas ragina atsakingą Užimtumo ir socialinių reikalų komitetą atsižvelgti į šiuos pakeitimus:

Pakeitimas 1

Pasiūlymas dėl direktyvos 2 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(2) vyrų ir moterų lygybė yra vienas iš Sąjungos pagrindinių principų. Pagal Europos Sąjungos sutarties 3 straipsnį moterų ir vyrų lygybės skatinimas yra vienas iš Sąjungos tikslų. Be to, Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 23 straipsnyje reikalaujama, kad moterų ir vyrų lygybė būtų užtikrinta visose srityse, įskaitant priėmimą į darbą, darbą ir atlyginimą;

Pakeitimas

(2) vyrų ir moterų lygybė yra vienas iš Sąjungos pagrindinių principų. Pagal Europos Sąjungos sutarties 3 straipsnį **ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 8 straipsnį** moterų ir vyrų **nelygybės šalinimas ir** lygybės skatinimas yra vienas iš Sąjungos tikslų. Be to, Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos **21 straipsnyje draudžiama bet kokia diskriminacija bet kuriuo pagrindu, o** 23 straipsnyje reikalaujama, kad moterų ir vyrų lygybė būtų užtikrinta visose srityse, įskaitant priėmimą į darbą, darbą ir atlyginimą;

Pakeitimas 2

Pasiūlymas dėl direktyvos 4 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(4) Sąjunga yra Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvencijos **šalis. Todėl, įsigaliojus šiai konvencijai**, jos nuostatos yra neatsiejama Europos Sąjungos teisinės sistemos dalis ir Sąjungos teisės aktai turi būti kiek įmanoma aiškinami laikantis šios konvencijos nuostatų. Be kita ko, konvencijos 7 straipsnyje nustatyta, kad konvencijos šalys imasi visų būtinų priemonių siekdamos užtikrinti, kad neįgalūs vaikai kaip ir kiti vaikai galėtų

Pakeitimas

(4) Sąjunga **ir visos jos valstybės narės** yra Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvencijos **šalys. Konvencijoje pabrėžiamas įsitikinimas, kad neįgaliesiems ir jų šeimoms nariams turėtų būti užtikrinta būtina apsauga ir parama, kad šeimos galėtų prisidėti prie visapusiško ir lygiateisio neįgaliųjų naudojimosi teisėmis užtikrinimo.** Jos nuostatos yra neatsiejama Europos Sąjungos teisinės sistemos dalis ir

visapusiškai naudotis visomis žmogaus teisėmis ir pagrindinėmis laisvėmis;

Sjungos teisės aktai turi būti kiek įmanoma aiškinami laikantis šios konvencijos nuostatų. Be kita ko, konvencijos 7 straipsnyje nustatyta, kad konvencijos šalys imasi visų būtinų priemonių siekdamas užtikrinti, kad neįgalūs vaikai kaip ir kiti vaikai galėtų visapusiškai naudotis visomis žmogaus teisėmis ir pagrindinėmis laisvėmis. **Be to, Konvencijos 23 straipsnyje nustatyta, kad šalys imasi veiksmingų ir reikiamų priemonių, kad būtų panaikintas bet kokios rūšies neįgaliųjų diskriminavimas, susijęs su santuoka, šeima, tėvyste (motinyste) ir asmeniniais santykiais;**

Pakeitimas 3

Pasiūlymas dėl direktyvos 5 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(5) profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros politika prie lyčių lygybės užtikrinimo turėtų būti prisidedama skatinant moterų dalyvavimą darbo rinkoje, sudarant palankesnes sąlygas vyrams prisiimti lygią su moterimis priežiūros pareigų dalį ir mažinant vyrų ir moterų pajamų **ir** darbo užmokesčio skirtumus. Tokia politika turėtų būti atsižvelgiama į demografinius pokyčius, įskaitant visuomenės senėjimo poveikį;

Pakeitimas

(5) profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros politika prie lyčių lygybės užtikrinimo turėtų būti prisidedama skatinant moterų dalyvavimą darbo rinkoje, **skatinant ir** sudarant palankesnes sąlygas vyrams prisiimti lygią su moterimis priežiūros pareigų dalį ir mažinant vyrų ir moterų pajamų, darbo užmokesčio **ir pensijų** skirtumus. Tokia politika turėtų būti atsižvelgiama į demografinius pokyčius, įskaitant visuomenės senėjimo poveikį. **Be to, ji taip pat turėtų padėti kovojant su stereotipais, kalbant apie nusistovėjusius lyčių vaidmenis;**

Pakeitimas 4

Pasiūlymas dėl direktyvos 6 a konstatuojamoji dalis (nauja)

(6a) Europos socialinių teisių ramsčio, kurį valstybės narės paskelbė 2017 m. lapkričio 17 d., tikslas – suteikti naujų ir veiksmingesnių teisių Sąjungos piliečiams. Šis ramstis grindžiamas 20 pagrindinių principų, įskaitant 2-ąjį principą dėl lyčių lygybės, 3-ąjį principą dėl lygių galimybių ir 9-ąjį principą dėl profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros. Pagal pastarąjį principą „[t]ėvai ir priežiūros pareigų turintys asmenys turi teisę į deramas atostogas, lanksčias darbo sąlygas ir galimybę pasinaudoti priežiūros paslaugomis. Moterims ir vyrams suteikiamos vienodos galimybės naudotis specialiomis atostogomis, leidžiančiomis atlikti savo priežiūros pareigas, ir skatinama, kad abiejų lyčių asmenys jomis naudotųsi tolygiai“;

Pakeitimas 5

Pasiūlymas dėl direktyvos 6 b konstatuojamoji dalis (nauja)

(6b) apie 80 proc. neformaliosios, paprastai nemokamos priežiūros visoje Sąjungoje teikia šeimos ir draugai, kurie sudaro nepakeičiamą sveikatos priežiūros ir socialinės apsaugos sistemų paslaugų teikimo, organizavimo ir tvarumo dalį. Maždaug du trečdaliai prižiūrinčiųjų asmenų Europoje yra moterys. Apskaičiuota, kad nemokamos neformaliosios priežiūros Sąjungoje ekonominė vertė, kaip procentinė visų formaliosios ilgalaikės priežiūros išlaidų dalis, sudaro nuo 50 iki 90 proc.;

Pakeitimas 6

Pasiūlymas dėl direktyvos 7 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(7) profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyra daugeliui tėvų ir priežiūros pareigų turinčių darbuotojų tebėra didelis iššūkis, darantis neigiamą poveikį moterų užimtumui. Svarbus veiksnys, prisidedantis prie nepakankamo moterų dalyvavimo darbo rinkoje, yra tai, kad sunku suderinti **profesines** ir **šeimos** pareigas. Vaikų turinčios moterys dažnai mažiau laiko dirba mokamą darbą ir daugiau laiko praleidžia vykdydamos neapmokamas priežiūros pareigas. Nustatyta, kad sergančio ar priklausomo giminaičio turėjimas taip pat turi neigiamą poveikį moterų užimtumui – dėl to kai kurios moterys visiškai pasitraukia iš darbo rinkos;

Pakeitimas

(7) profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyra daugeliui tėvų ir priežiūros pareigų turinčių darbuotojų tebėra didelis iššūkis, darantis neigiamą poveikį moterų užimtumui. Svarbus veiksnys, prisidedantis prie nepakankamo moterų dalyvavimo darbo rinkoje, yra tai, kad sunku suderinti **šeimos** ir **darbo** pareigas. Vaikų turinčios moterys dažnai mažiau laiko dirba mokamą darbą ir daugiau laiko praleidžia vykdydamos neapmokamas priežiūros pareigas. Nustatyta, kad sergančio ar priklausomo giminaičio, **kuriam reikalinga priežiūra arba pagalba**, turėjimas taip pat turi neigiamą poveikį moterų užimtumui – dėl to kai kurios moterys **iš dalies arba** visiškai pasitraukia iš darbo rinkos, **o tai turi neigiamą poveikį jų darbo užmokesčiui ir pensijoms**;

Pakeitimas 7

Pasiūlymas dėl direktyvos 8 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(8) esama Sąjungos teisine sistema sukuriama nedaug paskatų vyrams prisiimti lygią su moterimis priežiūros pareigų dalį. Daugelyje valstybių narių nėra mokamų tėvystės ir vaiko priežiūros atostogų, ir tai lemia, kad mažai tėvų naudojami tokiais atostogomis. Dėl vyrų ir moterų profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros politikos disbalanso dar labiau padidėja lyčių skirtumai darbo ir priežiūros srityse. Kita vertus, nustatyta, kad dėl tėvo naudojimosi profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros derinimo

Pakeitimas

(8) esama Sąjungos teisine sistema sukuriama nedaug paskatų vyrams prisiimti lygią su moterimis priežiūros pareigų dalį. Daugelyje valstybių narių nėra mokamų tėvystės ir vaiko priežiūros atostogų, **o vaiko priežiūros atostogas galima perduoti kitam asmeniui**, ir tai lemia, kad mažai tėvų naudojami tokiais atostogomis. Dėl vyrų ir moterų profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros politikos disbalanso dar labiau padidėja lyčių skirtumai darbo ir priežiūros srityse. Kita vertus, nustatyta, kad dėl tėvo naudojimosi

priemonėmis, tokiomis kaip atostogos ar susitarimai dėl lanksčių darbo sąlygų, mažėja santykinis moterų atliekamo nemokamo darbo šeimoje kiekis ir joms lieka daugiau laiko dirbti mokamą darbą;

profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros derinimo priemonėmis, tokiomis kaip atostogos ar susitarimai dėl lanksčių darbo sąlygų, mažėja santykinis moterų atliekamo nemokamo darbo šeimoje kiekis ir joms lieka daugiau laiko dirbti mokamą darbą. *Be to, Eurofound tyrimai rodo, kad tėvų naudojimosi šiomis priemonėmis lygis priklauso nuo daugelio tarpusavyje susijusių veiksnių. Tokie veiksniai yra: informacija apie galimas atostogas; kompensacija už atostogas ir darbo užmokesčio skirtumai; vaikų priežiūros įstaigų prieinamumas ir lankstumas; vyraujantys šeimos organizavimo modeliai; baimės dėl atostogų būti izoliuotiems nuo darbo rinkos mastas^{1a};*

---

^{1a} Europos gyvenimo ir darbo sąlygų gerinimo fondas (Eurofound): „Tėvo skatinimas imti tėvystės ir vaiko priežiūros atostogas Europos Sąjungoje“ (2015 m.) ir „Vyrių ir moterų užimtumo skirtumas. Iššūkiai ir sprendimai“ (2016 m.).

Pakeitimas 8

Pasiūlymas dėl direktyvos 8 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(8a) pasitvirtino, kad galimybė naudotis kokybiška, prieinama ir įperkama vaiko ir kitų išlaikomų asmenų priežiūros infrastruktūra – tai esminis politikos priemonių, kuriomis siekiama profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros, veiksnys, kuris palengvina greitą naujų motinų grįžimą į darbą ir skatina moterų dalyvavimą darbo rinkoje. Tačiau, iki 2018 m. dauguma Sąjungos valstybių narių vis dar nepasiekė vadinamųjų Barselonos vaikų priežiūros paslaugų tikslų, nustatytų 2002 m. Itin svarbu

įgyvendinti šiuos tikslus, kad moterys galėtų visapusiškai dalyvauti darbo rinkoje, o daugiametėje finansinėje programoje turėtų būti teikiama pirmenybė investicijoms į bendruomenėje teikiamas, kokybiškas, prieinamas ir įperkamas vaikų priežiūros paslaugas, nes tai būtina norint, kad reikalai pajudėtų;

Pakeitimas 9

Pasiūlymas dėl direktyvos 8 b konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(8b) neproporcingai didelė mokesčių našta, tenkanti antriesiems šeimoje uždirbantiems asmenims, daugumoje valstybių narių išlieka didele kliūtimi moterų dalyvavimui darbo rinkoje. Visų kliūčių, kurios kyla taikant lyties požiūriu šališkas mokesčių lengvatų sistemas, nustatymas ir pašalinimas labai svarbus siekiant paskatinti moteris visapusiškai dalyvauti darbo rinkoje ir skatinti reprodukcinio darbo ir priežiūros pareigų paskirstymą lygiomis dalimis;

Pakeitimas 10

Pasiūlymas dėl direktyvos 13 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(13) siekiant skatinti moteris ir vyrus lygiau dalytis priežiūros pareigomis, turėtų būti nustatyta tėvų teisė į tėvystės atostogas, suteikiamas **gimus vaikui**. Siekiant atsižvelgti į valstybių narių skirtumus, teisė į tėvystės atostogas turėtų nepriklausyti nuo santuokinės ar šeiminės padėties, kaip ji apibrėžiama nacionalinėje teisėje;

(13) siekiant skatinti moteris ir vyrus lygiau dalytis priežiūros pareigomis, turėtų būti nustatyta **tėvo arba tėvui prilyginamo antrojo iš tėvų, kaip apibrėžta nacionalinės teisės aktuose**, teisė į **apmokamas** tėvystės atostogas, suteikiamas **apytikriai vaiko gimimo arba įvaikinimo laikotarpiu, tuo metu, kai suteikiamos motinystės atostogos**. Siekiant atsižvelgti į valstybių narių skirtumus, teisė

į tėvystės atostogas turėtų nepriklausyti nuo santuokinės ar šeiminės padėties, kaip ji apibrėžiama nacionalinėje teisėje;

Pakeitimas 11

Pasiūlymas dėl direktyvos 13 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(13a) valstybės narės taip pat turėtų įvertinti, ar tėvystės atostogų suteikimo sąlygos ir konkrečios taisyklės turėtų būti pritaikytos prie konkrečių ypatingoje padėtyje esančio tėvo poreikių, kai jo buvimas labiau reikalingas, visų pirma kalbant apie tėvą su negalią, tėvą, turintį neįgalius vaikus, taip pat psichinės sveikatos problemų turinčius vaikus, sunkiai sergančius vaikus arba vaikus su rimtomis sveikatos problemomis, ir vienišus tėvus, kaip apibrėžta valstybių narių nacionalinėje teisėje ir praktikoje;

Pakeitimas 12

Pasiūlymas dėl direktyvos 14 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(14) kadangi dauguma tėvų nesinaudoja teise į vaiko priežiūros atostogas arba didelę jiems priklausančių atostogų dalį perduoda motinoms, šia direktyva, siekiant paskatinti antrąjį iš tėvų naudotis vaiko priežiūros atostogomis, išlaikoma kiekvieno iš tėvų teisė į ne trumpesnes kaip keturių mėnesių vaiko priežiūros atostogas, šiuo metu nustatytas Direktyva 2010/18/ES, tačiau taip pat nuo vieno iki keturių mėnesių pailginamas vaiko priežiūros atostogų laikotarpis, kurio tėvai negali perduoti vienas kitam;

(14) kadangi dauguma tėvų nesinaudoja teise į vaiko priežiūros atostogas arba didelę jiems priklausančių atostogų dalį perduoda motinoms, šia direktyva, siekiant paskatinti antrąjį iš tėvų naudotis vaiko priežiūros atostogomis, išlaikoma kiekvieno iš tėvų teisė į ne trumpesnes kaip keturių mėnesių vaiko priežiūros atostogas, šiuo metu nustatytas Direktyva 2010/18/ES, tačiau taip pat nuo vieno iki keturių mėnesių pailginamas vaiko priežiūros atostogų laikotarpis, kurio tėvai negali perduoti vienas kitam. ***Valstybėms narėms reikėtų suteikti galimybę nustatyti,***

kad dviejų mėnesių trukmės vaiko priežiūros atostogos turėtų būti suteiktos per pirmuosius ketverius vaiko priežiūros metus. Tačiau jei per šį laikotarpį vaiko priežiūros atostogomis nebuvo pasinaudota, valstybės narės turėtų užtikrinti, kad atostogos nebūtų prarandamos ir gali būti panaudotos bent iki tol, kol vaikui sueis 10 metų;

Pakeitimas 13

Pasiūlymas dėl direktyvos 15 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(15) siekiant sudaryti geresnes sąlygas tėvams naudotis vaiko priežiūros atostogomis vaikams augant, teisė į vaiko priežiūros atostogas turėtų būti suteikiama bent iki tol, kol vaikui sueis **dvylika** metų. Valstybės narės turėtų turėti galimybę nustatyti įspėjimo laikotarpį, iki kurio darbuotojas privalo darbdaviui pranešti apie savo ketinimą pasinaudoti vaiko priežiūros atostogomis, **ir nuspręsti, ar teisė į vaiko priežiūros atostogas gali būti suteikiama tik turint tam tikrą stažą.** Atsižvelgiant į didėjančią sutarčių įvairovę, apskaičiuojant stažą turėtų būti atsižvelgiama į visų su tuo pačiu darbdaviu paeiliui sudarytų terminuotų sutarčių trukmę. Siekdamas suderinti darbuotojų ir darbdavių poreikius, valstybės narės taip pat turėtų turėti galimybę nuspręsti, ar reikia apibrėžti, ar tam tikromis aplinkybėmis darbdaviui gali būti leidžiama atidėti vaiko priežiūros atostogų suteikimą. Tokiais atvejais darbdavys turėtų tokį atidėjimą pagrįsti;

Pakeitimas

(15) siekiant sudaryti geresnes sąlygas tėvams naudotis vaiko priežiūros atostogomis vaikams augant, teisė į vaiko priežiūros atostogas turėtų būti suteikiama bent iki tol, kol vaikui sueis **dešimt** metų. Valstybės narės turėtų turėti galimybę, **ypač atsižvelgiant į suvaržymus, su kuriais susiduria labai mažos įmonės,** nustatyti **pagrįstą** įspėjimo laikotarpį, iki kurio darbuotojas privalo darbdaviui pranešti apie savo ketinimą pasinaudoti vaiko priežiūros atostogomis. **Siekiant atgrasinti nuo galimo piktnaudžiavimo valstybėms narėms reikėtų leisti taikyti minimalaus išdirbto laikotarpio reikalavimą, prieš darbuotojui leidžiant pasinaudoti šia teise, o atostogų laikotarpis negali būti ilgesnis nei šeši mėnesiai.** Atsižvelgiant į didėjančią sutarčių įvairovę, apskaičiuojant stažą turėtų būti atsižvelgiama į visų su tuo pačiu darbdaviu paeiliui sudarytų terminuotų sutarčių trukmę. Siekdamas suderinti darbuotojų ir darbdavių poreikius, valstybės narės taip pat turėtų turėti galimybę nuspręsti, ar reikia apibrėžti, ar tam tikromis aplinkybėmis darbdaviui gali būti leidžiama atidėti vaiko priežiūros atostogų suteikimą. Tokiais atvejais darbdavys turėtų tokį atidėjimą pagrįsti

atsižvelgiant į tai, kad antrasis iš tėvų (visų pirma tėvas) bus labiau linkęs naudotis lanksčiąja šių atostogų forma, darbuotojai turėtų turėti galimybę prašyti suteikti vaiko priežiūros atostogas visą arba ne visą darbo laiką arba naudotis kitomis lanksčiomis jų formomis. Teisė spręsti, ar patenkinti tokį prašymą suteikti kitų lanksčių formų vaiko priežiūros atostogas (ne visą darbo laiką), turėtų būti palikta darbdaviui. Valstybės narės taip pat turėtų įvertinti, ar vaiko priežiūros atostogų suteikimo *galimybės* ir konkrečios *sąlygos* turėtų būti pritaikytos prie konkrečių *itin nepalankioje* padėtyje *esančių tėvų* poreikių;

raštu.

atsižvelgiant į tai, kad antrasis iš tėvų (visų pirma tėvas) bus labiau linkęs naudotis lanksčiąja šių atostogų forma, darbuotojai turėtų turėti galimybę prašyti suteikti vaiko priežiūros atostogas visą arba ne visą darbo laiką arba naudotis kitomis lanksčiomis jų formomis. Teisė spręsti, ar patenkinti tokį prašymą suteikti kitų lanksčių formų vaiko priežiūros atostogas (ne visą darbo laiką), turėtų būti palikta darbdaviui. Valstybės narės taip pat turėtų įvertinti, ar vaiko priežiūros atostogų suteikimo *sąlygos* ir konkrečios *taisyklės* turėtų būti pritaikytos prie konkrečių *ypatingoje* padėtyje *esančio tėvo* poreikių, *kai jo buvimas labiau reikalingas, visų pirma kalbant apie neįgalius tėvus, tėvus, turinčius neįgalius vaikus, taip pat psichinės sveikatos problemų turinčius vaikus, sunkiai sergančius vaikus arba vaikus su rimtomis sveikatos problemomis, ir vienišus tėvus, kaip apibrėžta valstybių narių nacionalinėje teisėje ir praktikoje;*

Pakeitimas 14

Pasiūlymas dėl direktyvos 16 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(16) siekiant sudaryti palankesnes sąlygas po vaiko priežiūros atostogų grįžti į darbą, darbuotojai ir darbdaviai turėtų **būti skatinami** palaikyti ryšį atostogų laikotarpiu, **taip pat jie gali** susitarti dėl tinkamų reintegracijos priemonių, dėl kurių sprendimą priimtų atitinkamos šalys, atsižvelgdamos į nacionalinę teisę, kolektyvines sutartis ir taikomą praktiką;

Pakeitimas

(16) siekiant sudaryti palankesnes sąlygas po vaiko priežiūros atostogų grįžti į darbą, darbuotojai ir darbdaviai turėtų **turėti galimybę savanoriškai** palaikyti ryšį atostogų laikotarpiu. **Darbuotojų ir darbdavių ryšys neturėtų sukelti naštos ar nepatogumų darbuotojams ir šeimos nariams ir turėtų sudaryti palankesnes sąlygas** susitarti dėl tinkamų reintegracijos priemonių, dėl kurių sprendimą priimtų atitinkamos šalys, atsižvelgdamos į nacionalinę teisę, kolektyvines sutartis ir taikomą praktiką. **Darbuotojai, kurie nenori palaikyti ryšio, jokių būdu**

neturėtų būti diskriminuojami.

Pakeitimas 15

Pasiūlymas dėl direktyvos 17 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(17) siekiant suteikti geresnes galimybes ***vyrams ir moterims***, prižiūrintiems vyresnio amžiaus šeimos narį ir (arba) kitus giminaičius, kuriems reikalinga priežiūra, likti darbo rinkoje, darbuotojams, turintiems ***sunkiai sergantį arba priklausomą giminaitį***, turėtų būti suteikta teisė prižiūrinčiojo asmens atostogų forma būti atleistiems nuo darbo, kad jie galėtų pasirūpinti tuo giminaičiu. Siekiant užkirsti kelią piktnaudžiavimui šia teise, prieš suteikiant atostogas ***gali*** būti reikalaujama pateikti ***sunkios ligos arba priklausomumo įrodymus***;

Pakeitimas

(17) siekiant suteikti geresnes galimybes ***darbuotojams***, prižiūrintiems vyresnio amžiaus šeimos narį ir (arba) kitus giminaičius, kuriems reikalinga priežiūra, likti darbo rinkoje, darbuotojams, turintiems ***giminaitį, kuriam dėl rimtos medicininės priežasties reikalinga priežiūra arba pagalba***, turėtų būti suteikta teisė prižiūrinčiojo asmens atostogų forma būti atleistiems nuo darbo, kad jie galėtų pasirūpinti tuo giminaičiu. Siekiant užkirsti kelią piktnaudžiavimui šia teise, prieš suteikiant atostogas ***turėtų*** būti reikalaujama pateikti ***medicininius įrodymus, kad priežiūros ar pagalbos poreikis kilo dėl rimtos medicininės priežasties***;

Pakeitimas 16

Pasiūlymas dėl direktyvos 17 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(17a) atostogų individualiems prižiūrintiesiems asmenims nustatymas neturėtų pakeisti profesionalių, prieinamų, įperkamų ir kokybiškų bendruomeninių priežiūros paslaugų, kurios taip pat labai prisidės prie būsimo ekonomikos vystymosi;

Pakeitimas 17

Pasiūlymas dėl direktyvos 19 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(19) siekiant didinti paskatas vaikų ir priežiūros pareigų turintiems darbuotojams, ypač vyrams, eiti šioje direktyvoje numatytos trukmės atostogų, jie turėtų turėti teisę, būdami atostogose, gauti pakankamas išmokas. Ši išmoka turėtų būti ***bent ne mažesnė už išmoką, kurią atitinkamas darbuotojas gautų laikinojo nedarbingumo atostogų atveju.*** Valstybės narės turėtų atsižvelgti į tai, koks svarbus yra teisių į socialinę apsaugą, be kita ko, sveikatos priežiūros srityje, tęstinumas;

Pakeitimas 18

Pasiūlymas dėl direktyvos 20 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(20) pagal Direktyvą 2010/18/ES valstybės narės turi nustatyti darbo sutarties ar darbo santykių statusą vaiko priežiūros atostogų laikotarpiu. Remiantis Europos Sąjungos Teisingumo Teismo praktika, taip darbuotojo ir jo darbdavio darbo santykiai išlaikomi atostogų laikotarpiu, todėl asmuo, esantis tokiose atostogose, tuo laikotarpiu pagal Sąjungos teisę išlieka darbuotoju. Todėl apibrėždamos darbo sutarties ar darbo santykių statusą direktyvoje numatytų

Pakeitimas

(19) siekiant didinti paskatas vaikų ir priežiūros pareigų turintiems darbuotojams, ypač vyrams, eiti šioje direktyvoje numatytos trukmės atostogų, jie turėtų turėti teisę, būdami atostogose, gauti pakankamas išmokas. Ši išmoka turėtų būti ***nustatyta valstybės narės ir turėtų atitikti motinystės atostogų pašalpos, nustatytos nacionaliniu lygmeniu, dydį tėvystės atostogų atveju, o vaiko priežiūros atostogų ir prižiūrinčiojo asmens atostogų atveju turėtų būti bent prilygti 80 proc. nuo darbuotojo bendros algos. Tokiu būdu*** valstybės narės ***užtikrintų, kad išmoka ar pašalpa būtų tokio dydžio, kuris skatintų tėvus geriau dalytis teisėmis į išmokas, ir jos*** turėtų atsižvelgti į tai, koks svarbus yra teisių į socialinę apsaugą, be kita ko, sveikatos priežiūros srityje ***ir pensijų sistemoje,*** tęstinumas;

Pakeitimas

(20) pagal Direktyvą 2010/18/ES valstybės narės turi nustatyti darbo sutarties ar darbo santykių statusą vaiko priežiūros atostogų laikotarpiu. Remiantis Europos Sąjungos Teisingumo Teismo praktika, taip darbuotojo ir jo darbdavio darbo santykiai išlaikomi atostogų laikotarpiu, todėl asmuo, esantis tokiose atostogose, tuo laikotarpiu pagal Sąjungos teisę išlieka darbuotoju. Todėl apibrėždamos darbo sutarties ar darbo santykių statusą direktyvoje numatytų

atostogų laikotarpiu, *be kita ko, tam*, kad būtų *galima nustatyti teises* į socialinę apsaugą, valstybės narės turėtų užtikrinti, kad *darbo santykiai būtų išlaikyti*;

atostogų laikotarpiu, *valstybės narės turėtų užtikrinti*, kad *darbo santykiai* būtų *išlaikyti, nepažeidžiant teisių* į socialinę apsaugą, *įskaitant pensijų įmokas, kurias darbuotojas turi mokėti visą atostogų laikotarpį. Atsižvelgdamos į tai, valstybės narės turėtų užtikrinti, kad šioje direktyvoje numatytos atostogos neturėtų įtakos darbuotojo teisėms į pensiją per visą šį laikotarpį*;

Pakeitimas 19

Pasiūlymas dėl direktyvos 21 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(21) siekiant paskatinti dirbančius tėvus ir prižiūrinčiuosius asmenis likti darbo rinkoje, šiems darbuotojams turėtų būti suteikta galimybė savo darbo grafiką suderinti su asmeniniais poreikiais ir prioritetais. Todėl dirbantys tėvai ir prižiūrintieji asmenys turėtų turėti galimybę prašyti susitarimų dėl lanksčių darbo sąlygų, t. y. darbuotojams būtų suteikta galimybė priežiūros tikslais koreguoti savo darbo pobūdį, įskaitant susitarimus dėl nuotolinio darbo, lankstaus darbo grafiko ar darbo laiko sutrumpinimo. Kad būtų atsižvelgiama į darbuotojų ir darbdavių poreikius, valstybės narės turėtų turėti galimybę riboti susitarimų dėl lanksčių darbo sąlygų, įskaitant susitarimus dėl darbo laiko sutrumpinimo, trukmę. Nors nustatyta, kad galimybė dirbti ne visą darbo laiką kai kurioms moterims padėjo po gimdymo likti darbo rinkoje, ilgą laiką dirbant trumpesnę darbo dieną gali sumažėti socialinio draudimo įmokos, o dėl to asmuo gali gauti mažesnes pensijos išmokas arba apskritai jų negauti. Galutinį sprendimą, ar patenkinti darbuotojo prašymą dėl susitarimų dėl lanksčių darbo sąlygų, turėtų priimti darbdavys. Konkrečios aplinkybės, kuriomis reikalingi

Pakeitimas

(21) siekiant paskatinti dirbančius tėvus ir prižiūrinčiuosius asmenis likti darbo rinkoje, šiems darbuotojams turėtų būti suteikta galimybė savo darbo grafiką suderinti su asmeniniais poreikiais ir prioritetais. Todėl dirbantys tėvai ir prižiūrintieji asmenys turėtų turėti galimybę prašyti susitarimų dėl lanksčių darbo sąlygų, t. y. darbuotojams būtų suteikta galimybė priežiūros tikslais koreguoti savo darbo pobūdį, įskaitant, *jei tinkama*, susitarimus dėl nuotolinio darbo, lankstaus darbo grafiko ar darbo laiko sutrumpinimo. Kad būtų atsižvelgiama į darbuotojų ir darbdavių poreikius, valstybės narės turėtų turėti galimybę riboti susitarimų dėl lanksčių darbo sąlygų, įskaitant susitarimus dėl darbo laiko sutrumpinimo, trukmę. Nors nustatyta, kad galimybė dirbti ne visą darbo laiką kai kurioms moterims padėjo po gimdymo likti darbo rinkoje, ilgą laiką dirbant trumpesnę darbo dieną gali sumažėti socialinio draudimo įmokos, o dėl to asmuo gali gauti mažesnes pensijos išmokas arba apskritai jų negauti. *Nors* galutinį sprendimą, ar patenkinti darbuotojo prašymą dėl susitarimų dėl lanksčių darbo sąlygų, turėtų priimti darbdavys, *turėtų būti*

susitarimai dėl lanksčių darbo sąlygų, gali keistis. Todėl darbuotojai turėtų ne tik turėti teisę grįžti prie pradinio darbo pobūdžio pasibaigus *konkrečiam* sutartam laikotarpiui, bet ir turėti galimybę to prašyti bet kuriuo metu, jeigu to reikia pasikeitus aplinkybėms;

atsižvelgiama į darbuotojų poreikius ir į labai mažų įmonių darbo sąlygų ir planavimo apribojimus, taigi darbdavys turėtų pagrįsti prašymo atmetimą.

Konkrečios aplinkybės, kuriomis reikalingi susitarimai dėl lanksčių darbo sąlygų, gali keistis. Todėl darbuotojai turėtų ne tik turėti teisę grįžti prie pradinio darbo pobūdžio pasibaigus *abipusiai* sutartam laikotarpiui, bet ir turėti galimybę to prašyti bet kuriuo metu, jeigu to reikia pasikeitus aplinkybėms;

Pakeitimas 20

Pasiūlymas dėl direktyvos 22 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(22) atostogos skirtos dirbantiems tėvams ir prižiūrintiesiems asmenims remti nustatytu laikotarpiu, jomis siekiama užtikrinti ir skatinti jų tolesnį dalyvavimą darbo rinkoje. Todėl tikslinga aiškiai numatyti šioje direktyvoje nustatytų atostogų išėjusių darbuotojų darbo teisių apsaugą, visų pirma užtikrinti jų teisę grįžti į tas pačias arba lygiavertes pareigas, taip pat užtikrinti, kad jiems nebūtų sudarytos mažiau palankios darbo sąlygos dėl to, kad nedirbo. Darbuotojai turėtų išlaikyti atitinkamas jau įgytas arba įgyjamas teises iki tokių atostogų pabaigos;

Pakeitimas

(22) atostogos skirtos dirbantiems tėvams ir prižiūrintiesiems asmenims remti nustatytu laikotarpiu, jomis siekiama užtikrinti ir skatinti jų tolesnį dalyvavimą darbo rinkoje. Todėl tikslinga aiškiai numatyti šioje direktyvoje nustatytų atostogų išėjusių darbuotojų darbo teisių apsaugą, visų pirma užtikrinti jų teisę grįžti į tas pačias arba lygiavertes pareigas, taip pat užtikrinti, kad jiems nebūtų sudarytos mažiau palankios darbo sąlygos dėl to, kad nedirbo. Darbuotojai turėtų išlaikyti atitinkamas jau įgytas arba įgyjamas teises iki tokių atostogų pabaigos; *Lygiai taip pat svarbus susitarimų dėl atostogų tikslas – užtikrinti, kad dirbantys tėvai išlaikytų šeimos gyvenimo kokybę, rūpindamiesi savo vaikais, kuo geriau vykdydami savo pareigas, įskaitant pagrindinį jų ugdomąjį vaidmenį, visų pirma ankstyvojo ugdymo laikotarpiu, ir kokybiškai leisdami laiką su savo vaikais. Neveiksmingas šeimos ir profesinio gyvenimo derinimas taip pat gali turėti neigiamą poveikį vaikų ir tėvų fizinei ir psichinei sveikatai;*

Pakeitimas 21

Pasiūlymas dėl direktyvos 23 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(23) darbuotojai, besinaudojantys savo teisėmis į atostogas arba teisėmis prašyti susitarimų dėl lanksčių darbo sąlygų, turėtų būti apsaugoti nuo diskriminacijos ar nuo mažiau palankaus požiūrio į juos dėl šių priežasčių;

Pakeitimas

(23) darbuotojai, besinaudojantys savo teisėmis į atostogas arba teisėmis prašyti susitarimų dėl lanksčių darbo sąlygų, turėtų būti apsaugoti nuo **visų rūšių** diskriminacijos ar nuo mažiau palankaus požiūrio į juos dėl šių priežasčių. ***Valstybės narės, siekdamos užtikrinti pusiausvyrą tarp darbdavių ir darbuotojų interesų, kartu turėtų užtikrinti, kad darbuotojai būtų apsaugoti nuo šių teisių pažeidimų;***

Pakeitimas 22

Pasiūlymas dėl direktyvos 24 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(24) darbuotojai, besinaudojantys šioje direktyvoje numatytais teisėmis į atostogas arba teisėmis prašyti susitarimų dėl lanksčių darbo sąlygų, turėtų būti apsaugoti nuo atleidimo iš darbo arba bet kokio pasirengimo galimam atleidimui iš darbo dėl to, kad pateikė prašymą suteikti atostogas ar išėjo tokių atostogų arba pasinaudojo teise prašyti tokių susitarimų dėl lanksčių darbo sąlygų. Jeigu darbuotojas mano, kad buvo atleistas iš darbo dėl minėtų priežasčių, jis turėtų turėti galimybę paprašyti darbdavio tinkamai pagrįsti tokį atleidimą;

Pakeitimas

(24) darbuotojai, besinaudojantys šioje direktyvoje numatytais teisėmis į atostogas arba teisėmis prašyti susitarimų dėl lanksčių darbo sąlygų, turėtų būti apsaugoti nuo atleidimo iš darbo arba bet kokio pasirengimo galimam atleidimui iš darbo dėl to, kad pateikė prašymą suteikti atostogas ar išėjo tokių atostogų arba pasinaudojo teise prašyti tokių susitarimų dėl lanksčių darbo sąlygų. Jeigu darbuotojas mano, kad buvo atleistas iš darbo dėl minėtų priežasčių, jis turėtų turėti galimybę paprašyti darbdavio tinkamai pagrįsti tokį atleidimą ***raštu;***

Pakeitimas 23

Pasiūlymas dėl direktyvos 26 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(26) už nacionalinės teisės nuostatų, priimtų remiantis šia direktyva, arba kitų jau galiojančių nuostatų, susijusių su teisėmis, kurioms taikoma ši direktyva, pažeidimus valstybės narės turėtų numatyti veiksmingas, proporcingas ir atgrasančias sankcijas. Vienodo požiūrio principui veiksmingai įgyvendinti reikalinga tinkama darbuotojų teisminė apsauga nuo priešiško požiūrio ar neigiamų pasekmių, kuriuos galima patirti pateikus skundą ar iškėlus bylą dėl šioje direktyvoje nustatytų teisių užtikrinimo. Nukentėję asmenys gali vengti naudotis savo teisėmis bijodami galimo keršto, todėl tais atvejais, kai jie pasinaudoja šioje direktyvoje nustatytomis teisėmis, būtina juos apsaugoti nuo priešiško požiūrio. Tokia apsauga ypač svarbi savo funkcijas vykdančioms darbuotojų atstovams;

Pakeitimas

(26) už nacionalinės teisės nuostatų, priimtų remiantis šia direktyva, arba kitų jau galiojančių nuostatų, susijusių su teisėmis, kurioms taikoma ši direktyva, pažeidimus valstybės narės turėtų numatyti veiksmingas, proporcingas ir atgrasančias sankcijas. Vienodo požiūrio principui veiksmingai įgyvendinti reikalinga tinkama darbuotojų teisminė apsauga nuo priešiško požiūrio ar neigiamų pasekmių, kuriuos galima patirti pateikus skundą ar iškėlus bylą dėl šioje direktyvoje nustatytų teisių užtikrinimo. Nukentėję asmenys gali vengti naudotis savo teisėmis bijodami galimo keršto, todėl tais atvejais, kai jie pasinaudoja šioje direktyvoje nustatytomis teisėmis, būtina juos apsaugoti nuo priešiško požiūrio. Tokia apsauga ypač svarbi savo funkcijas vykdančioms darbuotojų atstovams; ***Darbo ir socialinės inspekcijos turėtų stebėti tinkamą šios direktyvos įgyvendinimą, taikant tinkamas priemones diskriminacijai išvengti ir vienodoms darbuotojų galimybėms naudotis savo socialinėmis ir darbo teisėmis užtikrinti;***

Pakeitimas 24

**Pasiūlymas dėl direktyvos
27 konstatuojamoji dalis**

Komisijos siūlomas tekstas

(27) kad būtų užtikrinama dar aukštesnio lygio šioje direktyvoje numatytų teisių apsauga, nacionalinės lygybės įstaigos taip pat turėtų būti kompetentingos tose srityse, kuriose taikoma ši direktyva;

Pakeitimas

(27) kad būtų užtikrinama dar aukštesnio lygio šioje direktyvoje numatytų teisių apsauga, nacionalinės lygybės ***ir vaiko teisių*** įstaigos taip pat turėtų būti kompetentingos tose srityse, kuriose taikoma ši direktyva;

Pakeitimas 25

Pasiūlymas dėl direktyvos

28 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(28) šia direktyva nustatomi būtinausi reikalavimai, taip suteikiant valstybėms narėms galimybę nustatyti arba toliau taikyti palankesnes nuostatas. Pagal galiojančią teisinę sistemą įgytos teisės turėtų būti išlaikytos, nebent šia direktyva būtų nustatytos palankesnės nuostatos. Įgyvendinant šią direktyvą, negalima mažinti esamų teisių, nustatytų galiojančiuose šios srities Sąjungos teisės aktuose, tai taip pat nėra teisėtas pagrindas mažinti bendrą apsaugos, suteikiamos darbuotojams šios direktyvos taikymo srityje, lygį;

Pakeitimas

(28) šia direktyva nustatomi būtinausi reikalavimai, taip suteikiant valstybėms narėms galimybę nustatyti arba toliau taikyti palankesnes nuostatas. Pagal galiojančią teisinę sistemą įgytos teisės turėtų būti išlaikytos, nebent šia direktyva būtų nustatytos palankesnės nuostatos. Įgyvendinant šią direktyvą, negalima mažinti esamų teisių, nustatytų galiojančiuose šios srities Sąjungos teisės aktuose, **nacionalinės teisės aktuose ir kolektyvinėse sutartyse**, tai taip pat nėra teisėtas pagrindas mažinti bendrą apsaugos, suteikiamos darbuotojams šios direktyvos taikymo srityje, lygį;

Pakeitimas 26

Pasiūlymas dėl direktyvos 28 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(28a) valstybės narės turėtų apsvarstyti galimybę išplėsti šioje direktyvoje numatytų priemonių taikymo sritį, kad jomis galėtų naudotis ir savarankiškai dirbantys asmenys;

Pakeitimas 27

Pasiūlymas dėl direktyvos 30 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(30) **šia direktyva turėtų būti vengiama** nustatyti administracinius, finansinius ir teisinius apribojimus, kuriais gali būti varžomas mažųjų ir vidutinių įmonių kūrimas ir plėtojimas. Todėl valstybės

(30) **įgyvendindamos šią direktyvą valstybės narės turėtų vengti nepagrįstus** administracinius, finansinius ir teisinius apribojimus, kuriais gali būti varžomas **labai mažų**, mažųjų ir vidutinių

narės raginamos **įvertinti** savo perkėlimo į nacionalinę teisę akto poveikį MVI, kad užtikrintų, jog MVI nedaromas neproporcingas poveikis, ir ypatingą dėmesį skirti labai mažoms įmonėms bei administracinei naštai;

įmonių kūrimas ir plėtojimas. Todėl valstybės narės raginamos **reguliariai vertinti** savo perkėlimo į nacionalinę teisę akto poveikį MVI, kad užtikrintų, jog MVI nedaromas neproporcingas poveikis, ir ypatingą dėmesį skirti labai mažoms įmonėms bei administracinei naštai, **ypač kai tai susiję su susitarimų dėl vaiko priežiūros atostogų ir lankstesnės darbo tvarkos poveikio organizacijos darbui bei raginamos skelbti tokių vertinimų rezultatus;**

Pakeitimas 28

Pasiūlymas dėl direktyvos 32 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(32a) siekiant užtikrinti geresnę profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyrą ir didinti lyčių lygybę šeimos gyvenimo ir profesinės veiklos derinimo srityje ir visiškai pasiekti numatytą šios direktyvos tikslą, Komisija taip pat turėtų apsvarstyti galimybę atlikti 1992 m. Tarybos direktyvos 92/85/EEB peržiūrą, atsižvelgiant į naujas teises ir nuostatas, dėl kurių buvo susitarta šioje direktyvoje;

Pakeitimas 29

Pasiūlymas dėl direktyvos 2 straipsnio 1 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Ši direktyva taikoma visiems darbuotojams, **vyrams ir moterims**, dirbantiems pagal darbo sutartį ar palaikantiems kitokius darbo santykius.

Pakeitimas

Ši direktyva taikoma visiems darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartį ar palaikantiems kitokius darbo santykius, **apibrėžtus pagal kiekvienos valstybės narės galiojančią teisę, kolektyvines sutartis ir (arba) taikomą praktiką, pagal kriterijus, kuriais remiantis nustatomas darbuotojo statusas,**

Pakeitimas 30

Pasiūlymas dėl direktyvos 3 straipsnio 1 pastraipos a punktas

Komisijos siūlomas tekstas

a) tėvystės atostogos – **galimybė atleisti tėvus nuo darbo gimus vaikui;**

Pakeitimas

a) tėvystės atostogos – **mokamos atostogos, suteikiamos tėvui arba dėl vaiko gimimo arba įsivaikinimo tėvui prilyginamam antrajam iš tėvų, kaip nustatyta nacionalinėje teisėje, kurios turi būti imamos apytikriai vaiko gimimo arba įvaikinimo laikotarpiu, tuo metu, kai suteikiamos motinystės atostogos;**

Pakeitimas 31

Pasiūlymas dėl direktyvos 3 straipsnio 1 pastraipos b punktas

Komisijos siūlomas tekstas

b) vaiko priežiūros atostogos – **galimybė atleisti nuo darbo** gimus vaikui arba jį įsivaikinus, **skirta** vaikui prižiūrėti;

Pakeitimas

b) vaiko priežiūros atostogos – **mokamos atostogos, suteikiamos** gimus vaikui arba jį įsivaikinus, **skirtos** vaikui prižiūrėti;

Pakeitimas 32

Pasiūlymas dėl direktyvos 3 straipsnio 1 pastraipos c punktas

Komisijos siūlomas tekstas

c) prižiūrintysis asmuo – darbuotojas, asmeniškai prižiūrintis arba padedantis **prižiūrėti sunkiai sergantį** arba **priklausomą giminaitį;**

Pakeitimas

c) prižiūrintysis asmuo – darbuotojas, asmeniškai prižiūrintis arba padedantis **giminaičiui, kuriam dėl rimtos medicininės priežasties** arba **negalios, kaip apibrėžta Jungtinių Tautų neįgaliųjų**

teisių konvencijoje, reikia priežiūros arba pagalbos;

Pakeitimas 33

**Pasiūlymas dėl direktyvos
3 straipsnio 1 pastraipos c a punktas (naujas)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

ca) prižiūrinčiojo asmens atostogos – galimybė išleisti mokamų atostogų prižiūrintįjį asmenį, kad jis asmeniškai prižiūrėtų giminaitį, kuriam dėl rimtos medicininės priežasties ar negalios reikia priežiūros, arba padėtų šiam giminaičiui;

Pakeitimas 34

**Pasiūlymas dėl direktyvos
3 straipsnio 1 pastraipos d punktas**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

d) giminaitis – darbuotojo sūnus, dukra, motina, tėvas, sutuoktinis arba *civilinis* partneris, kai tokia partnerystė numatyta nacionalinėje teisėje;

d) giminaitis – ***bent*** darbuotojo sūnus, dukra, motina, tėvas, ***brolis, sesuo, posūnis, podukra, įsūnis, įdukra, vaikaitis, vaikaitė, senelis, senelė, teisėtas globėjas arba globotinis***, sutuoktinis arba ***registruotas*** partneris, kai tokia partnerystė numatyta nacionalinėje teisėje;

Pakeitimas 35

**Pasiūlymas dėl direktyvos
3 straipsnio 1 pastraipos d a punktas (naujas)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

da) paskirta trečioji šalis – darbuotojas, kuriam vienas iš tėvų perduoda savo teisę į atostogas, numatytas šioje direktyvoje;

Pakeitimas 36

Pasiūlymas dėl direktyvos 3 straipsnio 1 pastraipos e punktas

Komisijos siūlomas tekstas

e) *priklausomumas* – padėtis, kai asmeniui dėl *sunkios sveikatos būklės* reikalinga laikina ar nuolatinė priežiūra;

Pakeitimas

e) *priežiūros ir paramos poreikiai* – padėtis, kai asmeniui dėl *negalios arba rimtos medicininės priežasties* reikalinga laikina ar nuolatinė priežiūra *ir individuali pagalba ar parama*;

Pakeitimas 37

Pasiūlymas dėl direktyvos 3 straipsnio 1 pastraipos f punktas

Komisijos siūlomas tekstas

f) susitarimas dėl lanksčių darbo sąlygų – galimybė darbuotojams koreguoti darbo pobūdį, įskaitant susitarimus dėl nuotolinio darbo, lankstaus darbo grafiko ar darbo laiko sutrumpinimo.

Pakeitimas

f) susitarimas dėl lanksčių darbo sąlygų – galimybė darbuotojams *savanoriškai* koreguoti darbo pobūdį, įskaitant, *kai įmanoma*, susitarimus dėl nuotolinio darbo, lankstaus darbo grafiko ar darbo laiko sutrumpinimo.

Pakeitimas 38

Pasiūlymas dėl direktyvos 4 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

1. Valstybės narės imasi būtinų priemonių siekdamos užtikrinti, kad *tėvai* turėtų teisę į *bent* dešimties darbo dienų tėvystės atostogas *gimus vaikui*.

Pakeitimas

1. Valstybės narės imasi būtinų priemonių siekdamos užtikrinti, kad *tėvas arba tėvui prilyginamas antrasis iš tėvų, kaip nustatyta nacionalinės teisės aktuose*, turėtų teisę į dešimties darbo dienų tėvystės atostogas, *suteikiamas apytikriai vaiko gimimo arba įvaikinimo laikotarpiu, tuo metu, kai suteikiamos motinystės atostogos*.

Pakeitimas 39

Pasiūlymas dėl direktyvos 4 straipsnio 1 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1a. Valstybės narės įvertina poreikį pritaikyti sąlygas, kuriomis suteikiamos tėvystės atostogos, ir konkrečias tokių atostogų suteikimo taisykles, prie tėvo poreikių ypatingais atvejais, kai labiau reikalingas jų dalyvavimas, kuriuos turi nustatyti valstybės narės. Tokiems ypatingiems atvejams galima priskirti: tėvą su negalia, tėvą su neįgaliais vaikais, įskaitant psichinės sveikatos problemų turinčius vaikus, sunkios sveikatos būklės ar sunkiai sergančius vaikus, ir vienišą tėvą, kaip apibrėžta valstybių narių nacionalinės teisės aktuose ir praktikoje.

Pakeitimas 40

Pasiūlymas dėl direktyvos 5 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1. Valstybės narės imasi būtinų priemonių siekdamos užtikrinti, kad darbuotojai turėtų individualią teisę į bent keturių mėnesių vaiko priežiūros atostogas *iki* vaikas sulauks nustatyto amžiaus, kuris yra *bent* ne mažesnis nei *dvylika* metų.

1. Valstybės narės imasi būtinų priemonių siekdamos užtikrinti, kad darbuotojai turėtų individualią teisę į *mokamas* bent keturių mėnesių vaiko priežiūros atostogas, *kurių negalima perduoti kitam asmeniui, tol, kol* vaikas sulauks nustatyto amžiaus, kuris yra ne mažesnis nei *dešimt* metų. *Valstybės narės įvertina galimybę išplėsti teisę ypatingais atvejais naudotis vaiko priežiūros atostogomis darbuotojams, kai jų buvimas namie ypač reikalingas. Tokius ypatingus atvejus turi apibrėžti valstybės narės. Tai gal būti: tėvai su negalia, tėvai, turintys neįgalius vaikus, įskaitant psichinės*

sveikatos problemų turinčius vaikus, sunkios sveikatos būklės ar sunkiai sergančius vaikus, ir vieniši tėvai, kaip apibrėžta valstybių narių nacionalinės teisės aktuose ir praktikoje.

Pakeitimas 41

Pasiūlymas dėl direktyvos 5 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

2. Jeigu valstybės narės leidžia vienam iš tėvų savo teisę į vaiko priežiūros atostogas perduoti kitam iš tėvų, jos užtikrina, kad bent keturių mėnesių vaiko priežiūros atostogų nebūtų galima perduoti.

Pakeitimas

2. Jeigu valstybės narės leidžia vienam iš tėvų savo teisę į vaiko priežiūros atostogas perduoti kitam iš tėvų, jos užtikrina, kad bent keturių mėnesių vaiko priežiūros atostogų nebūtų galima perduoti. ***Jei valstybės narės numato ilgesnes nei keturių mėnesių vaiko priežiūros atostogas, nustatyta šių atostogų dalis galėtų būti perduota ne tik kitam iš tėvų, bet ir paskirtajam trečiajam asmeniui, kuris faktiškai rūpinasi vaiku.***

Pakeitimas 42

Pasiūlymas dėl direktyvos 5 straipsnio 4 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

4. Valstybės narės gali nustatyti, kad teisė į vaiko priežiūros atostogas būtų suteikiama tik turint tam tikrą darbo arba tarnybos stažą, kuris negali būti ilgesnis nei ***vieni metai***. Jeigu su tuo pačiu darbdaviu viena po kitos sudaromos terminuotos darbo sutartys, kaip apibrėžta Tarybos direktyvoje 1999/70/EB²¹, apskaičiuojant darbo stažą atsižvelgiama į bendrą tokių sutarčių trukmę.

Pakeitimas

4. Valstybės narės gali nustatyti, kad teisė į vaiko priežiūros atostogas būtų suteikiama tik turint tam tikrą darbo arba tarnybos stažą, kuris negali būti ilgesnis nei ***šeši mėnesiai***. Jeigu su tuo pačiu darbdaviu viena po kitos sudaromos terminuotos darbo sutartys, kaip apibrėžta Tarybos direktyvoje 1999/70/EB²¹, apskaičiuojant darbo stažą atsižvelgiama į bendrą tokių sutarčių trukmę.

---

²¹ 1999 m. birželio 28 d. Tarybos direktyva 99/70/EB dėl Europos profesinių sąjungų

---

²¹ 1999 m. birželio 28 d. Tarybos direktyva 99/70/EB dėl Europos profesinių sąjungų

konfederacijos (ETUC), Europos pramonės ir darbdavių konfederacijų sąjungos (UNICE) ir Europos įmonių, kuriose dalyvauja valstybė, centro (CEEP) bendrojo susitarimo dėl darbo pagal terminuotas sutartis (OL L 175, 1999 7 10, p. 43).

konfederacijos (ETUC), Europos pramonės ir darbdavių konfederacijų sąjungos (UNICE) ir Europos įmonių, kuriose dalyvauja valstybė, centro (CEEP) bendrojo susitarimo dėl darbo pagal terminuotas sutartis (OL L 175, 1999 7 10, p. 43).

Pakeitimas 43

Pasiūlymas dėl direktyvos 5 straipsnio 5 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

5. Valstybės narės gali apibrėžti aplinkybes, kuriomis darbdavys, po konsultacijų pagal nacionalinės teisės aktus, kolektyvines sutartis ir (arba) taikomą praktiką, gali ***pagrįstam laikotarpiui*** atidėti vaiko priežiūros atostogų suteikimą remdamasis tuo, kad tai labai sutrikdytų sklandžią įstaigos veiklą. Darbdaviai bet kokį vaiko priežiūros atostogų atidėjimą pagrindžia raštu.

Pakeitimas

5. Valstybės narės gali apibrėžti aplinkybes, kuriomis darbdavys po konsultacijų pagal nacionalinės teisės aktus, kolektyvines sutartis ir (arba) taikomą praktiką gali ***ne daugiau kaip du kartus*** atidėti vaiko priežiūros atostogų suteikimą ***pagrįstam laikotarpiui, kuris negali viršyti šešių mėnesių***, remdamasis tuo, kad tai labai sutrikdytų sklandžią įstaigos veiklą. Darbdaviai bet kokį vaiko priežiūros atostogų atidėjimą pagrindžia raštu. ***Be to, valstybės narės turi visų pirma atsižvelgti į suvaržymus, su kuriais susiduria labai mažos įmonės.***

Pakeitimas 44

Pasiūlymas dėl direktyvos 5 straipsnio 6 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

6. Valstybės narės imasi būtinų priemonių siekdamos užtikrinti, kad darbuotojai turėtų teisę prašyti suteikti vaiko priežiūros atostogas ne visą darbo laiką, dalimis, kurias skirtų darbo laikotarpiui, arba kitomis lanksčiomis formomis. Darbdaviai svarsto tokius prašymus ir į juos atsako, atsižvelgdami į

Pakeitimas

6. Valstybės narės imasi būtinų priemonių siekdamos užtikrinti, kad darbuotojai turėtų teisę prašyti suteikti vaiko priežiūros atostogas ne visą darbo laiką, dalimis, kurias skirtų darbo laikotarpiui, arba kitomis lanksčiomis formomis. Darbdaviai svarsto tokius prašymus ir į juos atsako, atsižvelgdami į

savo ir darbuotojų poreikius. Darbdaviai bet kokį atsisakymą patenkinti tokį prašymą pagrindžia raštu.

savo ir darbuotojų poreikius. Darbdaviai bet kokį atsisakymą patenkinti tokį prašymą pagrindžia raštu *per pagrįstą laikotarpį po prašymo pateikimo*.

Pakeitimas 45

Pasiūlymas dėl direktyvos 5 straipsnio 7 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

7. Valstybės narės įvertina **būtinybę galimybes naudotis** vaiko priežiūros atostogomis ir konkrečias tokių atostogų suteikimo **sąlygas pritaikyti prie tėvių, neįgalių tėvų ir tėvų, turinčių neįgalių ar lėtine liga sergančių vaikų, poreikių**.

Pakeitimas

7. Valstybės narės įvertina, **ar yra poreikis pritaikyti** vaiko priežiūros atostogų suteikimo sąlygas ir konkrečias tokių atostogų suteikimo **taisykles prie tėvų poreikių ypatingais atvejais. Tokius ypatingus atvejus turi apibrėžti valstybės narės**.

Tai gal būti: tėvai su negalia, tėvai, turintys neįgalius vaikus, įskaitant psichinės sveikatos problemų turinčius vaikus, sunkios sveikatos būklės ar sunkiai sergančius vaikus, ir vieniši tėvai, kaip apibrėžta valstybių narių nacionalinės teisės aktuose ir praktikoje.

Pakeitimas 46

Pasiūlymas dėl direktyvos 6 straipsnio 1 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Valstybės narės imasi būtinų priemonių siekdamos užtikrinti, kad kiekvienas darbuotojas turėtų teisę į bent penkių darbo dienų prižiūrinčiojo asmens atostogas per metus. Norint pasinaudoti tokia teise, gali būti reikalaujama pateikti tinkamus darbuotojo giminaičio **sveikatos būklės** įrodymus.

Pakeitimas

Valstybės narės imasi būtinų priemonių siekdamos užtikrinti, kad kiekvienas darbuotojas turėtų teisę į bent penkių darbo dienų prižiūrinčiojo asmens atostogas per metus. Norint pasinaudoti tokia teise, gali būti reikalaujama pateikti tinkamus **medicininius** darbuotojo giminaičio **priežiūros ir pagalbos poreikių** įrodymus.

Pakeitimas 47

Pasiūlymas dėl direktyvos 6 a straipsnis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

6a straipsnis

Informacija apie sveikatos būklę arba padėtį, kai netenkama savarankiškumo, turėtų būti laikoma konfidencialia ir ja turėtų būti dalijamasi tik su kai kuriomis susijusiomis tarnybomis, siekiant užtikrinti tiek darbuotojo, tiek asmens, kuriam reikalinga priežiūra, teisę į duomenų apsaugą.

Pakeitimas 48

Pasiūlymas dėl direktyvos 8 straipsnio 1 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Remdamosi nacionalinėmis aplinkybėmis, pvz., nacionalinės teisės aktais, kolektyvinėmis sutartimis ir (arba) taikoma praktika, ir atsižvelgdamos į socialiniams partneriams perduotus įgaliojimus, valstybės narės užtikrina, kad darbuotojai, besinaudojantys teisėmis į 4, 5 ar 6 straipsnyje nurodytas atostogas, gautų užmokestį arba pakankamą išmoką, ***kuri būtų bent ne mažesnė už išmoką, kurią atitinkamas darbuotojas gautų laikinojo nedarbingumo atostogų atveju.***

Remdamosi nacionalinėmis aplinkybėmis, pvz., nacionalinės teisės aktais, kolektyvinėmis sutartimis ir (arba) taikoma praktika, ir atsižvelgdamos į socialiniams partneriams perduotus įgaliojimus, valstybės narės užtikrina, kad darbuotojai, besinaudojantys teisėmis į 4, 5 ar 6 straipsnyje nurodytas atostogas, gautų ***tokį*** užmokestį arba pakankamą išmoką:

- a) už 4 straipsnio 1 dalyje nurodytas tėvystės atostogas – ne mažesnio kaip motinystės atostogų pašalpos, nustatytos nacionaliniu lygmeniu, dydžio mokėjimą arba išmoką, užtikrinant, kad būtų laikomasi moterų ir vyrų lygybės principo;***
- b) už 5 straipsnio 1 dalyje nurodytas vaiko priežiūros atostogas – ne mažesnio kaip 80 proc. darbuotojo bendros algos dydžio***

mokėjimą arba išmoką;

*c) už 6 straipsnyje nurodytas
prižiūrintojo asmens atostogas – ne
mažesnio kaip 80 proc. darbuotojo
bendros algos dydžio mokėjimą arba
išmoką.*

Pakeitimas 49

Pasiūlymas dėl direktyvos 9 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

1. Valstybės narės imasi būtinų priemonių siekdamos užtikrinti, kad darbuotojai, turintys vaikų iki tam tikro amžiaus, kuris yra bent ne mažesnis nei **dvylika** metų, ir prižiūrintieji asmenys turėtų teisę priežiūros tikslais prašyti susitarimų dėl lanksčių darbo sąlygų. Tokių susitarimų dėl lanksčių darbo sąlygų trukmė gali būti pagrįstai ribojama.

Pakeitimas

1. Valstybės narės imasi būtinų priemonių siekdamos užtikrinti, kad darbuotojai, turintys vaikų iki tam tikro amžiaus, kuris yra bent ne mažesnis nei **dešimt** metų, ir prižiūrintieji asmenys turėtų teisę priežiūros tikslais prašyti susitarimų dėl lanksčių darbo sąlygų. Tokių susitarimų dėl lanksčių darbo sąlygų trukmė gali būti pagrįstai ribojama.

Pakeitimas 50

Pasiūlymas dėl direktyvos 9 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

2. Darbdaviai svarsto prašymus dėl 1 dalyje nurodytų susitarimų dėl lanksčių darbo sąlygų ir į juos atsako, atsižvelgdami į savo ir darbuotojų poreikius. Darbdaviai pagrindžia bet kokį atsisakymą patenkinti tokį prašymą.

Pakeitimas

2. Darbdaviai svarsto prašymus dėl 1 dalyje nurodytų susitarimų dėl lanksčių darbo sąlygų ir į juos atsako **raštu**, atsižvelgdami į savo ir darbuotojų poreikius, **visų pirma labai mažose įmonėse**. Darbdaviai pagrindžia bet kokį atsisakymą patenkinti tokį prašymą, **kartu nurodydami alternatyvių susitarimų galimybes**.

Pakeitimas 51

Pasiūlymas dėl direktyvos 9 straipsnio 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

3. Jeigu 1 dalyje nurodytų susitarimų dėl lanksčių darbo sąlygų trukmė yra ribota, pasibaigus sutartam laikotarpiui darbuotojas turi teisę grįžti į pradines darbo sąlygas. Darbuotojas taip pat turi teisę bet kuriuo metu prašyti, kad jam būtų leista grįžti į pradines darbo sąlygas, jeigu toks prašymas yra pagrįstas atsižvelgiant į pasikeitusias aplinkybes. Darbdaviai privalo svarstyti tokius prašymus ir į juos atsakyti, atsižvelgdami į savo ir darbuotojų poreikius.

Pakeitimas 52

Pasiūlymas dėl direktyvos 9 straipsnio 3 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

3. Jeigu 1 dalyje nurodytų susitarimų dėl lanksčių darbo sąlygų trukmė yra ribota, pasibaigus sutartam laikotarpiui darbuotojas turi teisę grįžti į pradines darbo sąlygas. Darbuotojas taip pat turi teisę bet kuriuo metu prašyti, kad jam būtų leista grįžti į pradines darbo sąlygas, jeigu toks prašymas yra pagrįstas atsižvelgiant į pasikeitusias aplinkybes. Darbdaviai privalo svarstyti tokius prašymus ir į juos atsakyti **raštu**, atsižvelgdami į savo ir darbuotojų poreikius.

3a. Valstybės narės taip pat turėtų įvertinti, ar būtina tvarka, reikalinga užtikrinti, kad lankstus darbo laikas būtų taikomas atsižvelgiant į konkrečius ypatingoje padėtyje esančių tėvų poreikius, kai jų buvimas namie labiau reikalingas, visų pirma kalbant apie neįgalius tėvus, tėvus, turinčius neįgalius vaikus, taip pat psichinės sveikatos problemų turinčius vaikus, sunkiai sergančius vaikus arba vaikus su rimtomis sveikatos problemomis, ir vienišus tėvus, kaip apibrėžta valstybių narių nacionalinėje teisėje ir praktikoje. .

Pakeitimas 53

Pasiūlymas dėl direktyvos 10 straipsnio 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

3. Valstybės narės apibrėžia darbo sutarties ar darbo santykių statusą 4, 5 ar 6 straipsnyje nurodytų atostogų laikotarpiu, **be kita ko, tam, kad būtų galima nustatyti teises į socialinę apsaugą, ir kartu užtikrina, kad darbo santykiai tuo laikotarpiu būtų išlaikyti.**

Pakeitimas

3. Valstybės narės apibrėžia darbo sutarties ar darbo santykių statusą 4, 5 ar 6 straipsnyje nurodytų atostogų laikotarpiu **ir kartu užtikrina, kad darbo santykiai tuo laikotarpiu būtų išlaikyti, tačiau taip pat nedarant poveikio teisėms į socialinę apsaugą, įskaitant pensijų įmokas, kuria darbuotojas toliau naudojasi visu atostogų laikotarpiu.**

Pakeitimas 54

**Pasiūlymas dėl direktyvos
11 straipsnio 1 pastraipa**

Komisijos siūlomas tekstas

Valstybės narės imasi būtinų priemonių, kad būtų **uždraustas** mažiau palankus požiūris į darbuotojus dėl to, kad jie pateikė prašymą suteikti 4, 5 ar 6 straipsnyje nurodytas atostogas ar išėjo tokių atostogų, arba pasinaudojo 9 straipsnyje nurodyta teise į susitarimus dėl lanksčių darbo sąlygų.

Pakeitimas

Valstybės narės imasi būtinų priemonių, kad būtų **uždrausta bet kokios formos diskriminacija ir** mažiau palankus požiūris į darbuotojus dėl to, kad jie pateikė prašymą suteikti 4, 5 ar 6 straipsnyje nurodytas atostogas ar išėjo tokių atostogų, arba pasinaudojo 9 straipsnyje nurodyta teise į susitarimus dėl lanksčių darbo sąlygų.

Pakeitimas 55

**Pasiūlymas dėl direktyvos
13 straipsnio 1 pastraipa**

Komisijos siūlomas tekstas

Valstybės narės nustato taisykles dėl sankcijų taikymo už nacionalinės teisės nuostatų, priimtų remiantis šia direktyva, arba kitų jau galiojančių nuostatų, susijusių su teisėmis, kurioms taikoma ši direktyva, pažeidimus. Valstybės narės imasi visų būtinų priemonių tų sankcijų taikymui užtikrinti. Sankcijos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios. **Tai gali būti bauda.** Tai taip pat gali būti kompensacijos

Pakeitimas

Valstybės narės nustato taisykles dėl sankcijų taikymo už nacionalinės teisės nuostatų, priimtų remiantis šia direktyva, arba kitų jau galiojančių nuostatų, susijusių su teisėmis, kurioms taikoma ši direktyva, pažeidimus. Valstybės narės imasi visų būtinų priemonių tų sankcijų taikymui užtikrinti. Sankcijos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios. **Jos taikomos skiriant baudą.** Tai taip pat gali būti

išmokėjimas.

kompensacijos išmokėjimas.

Pakeitimas 56

Pasiūlymas dėl direktyvos 16 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas

16 straipsnis

Apsaugos lygis

Valstybės narės gali priimti arba toliau taikyti nuostatas, kurios darbuotojams yra palankesnės nei nustatytosios šioje direktyvoje. Tačiau jos užtikrina, kad, laikantis 5 straipsnio 2 dalies, bent keturių vaiko priežiūros atostogų mėnesių nebūtų galima perduoti kitam asmeniui.

Pakeitimas

16 straipsnis

Draudimas bloginti sąlygas

1. Valstybės narės ir (arba) socialiniai partneriai gali priimti arba turi toliau taikyti darbuotojams palankesnes nei šioje direktyvoje išdėstytas nuostatas. Tačiau jos užtikrina, kad, laikantis 5 straipsnio 2 dalies, bent keturių vaiko priežiūros atostogų mėnesių nebūtų galima perduoti kitam asmeniui.

2. *Ši direktyva nedaro poveikio kitų konkrečių Sąjungos teisės nuostatų, ypač Sąjungos teisės nuostatų, susijusių su vienodu požiūriu į vyrus ir moteris arba jų lygiomis galimybėmis, taikymui.*

3. *Šios direktyvos įgyvendinimas nėra teisėtas pagrindas mažinti darbuotojams suteiktas teises ir bendrą jų apsaugos lygį.*

Pakeitimas 57

Pasiūlymas dėl direktyvos 17 straipsnio 1 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Valstybės narės užtikrina, kad visoje jų teritorijoje suinteresuotiems asmenims visomis tinkamomis priemonėmis būtų pranešta apie nuostatas, priimtas pagal šią direktyvą, ir jau galiojančias nuostatas, susijusias su šios direktyvos 1 straipsnyje nurodytu dalyku.

Pakeitimas

Valstybės narės užtikrina, kad visoje jų teritorijoje suinteresuotiems asmenims visomis tinkamomis priemonėmis būtų pranešta apie nuostatas, priimtas pagal šią direktyvą, ir jau galiojančias nuostatas, susijusias su šios direktyvos 1 straipsnyje nurodytu dalyku, **taip pat pasinaudojant bendraisiais skaitmeniniais vartais.**

Pakeitimas 58

Pasiūlymas dėl direktyvos 18 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

1. Ne vėliau kaip per penkerius metus nuo šios direktyvos įsigaliojimo valstybės narės Komisijai pateikia visą reikalingą informaciją apie šios direktyvos taikymą, kad Komisija galėtų parengti Europos Parlamentui ir Tarybai skirtą šios direktyvos taikymo ataskaitą.

Pakeitimas

1. Ne vėliau kaip per penkerius metus nuo šios direktyvos įsigaliojimo valstybės narės Komisijai pateikia visą reikalingą informaciją apie šios direktyvos taikymą, kad Komisija galėtų parengti Europos Parlamentui ir Tarybai skirtą šios direktyvos taikymo ataskaitą ***ir įvertinti, kaip įgyvendinami šios direktyvos tikslai, įskaitant lyčių lygybės tikslą, taip pat papildomai jos poveikį labai mažų, mažųjų ir vidutinių įmonių plėtrai.***

Pakeitimas 59

Pasiūlymas dėl direktyvos 18 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

2. Remdamasi pagal 1 dalį valstybių narių pateikta informacija, Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia ataskaitą, kurioje apžvelgiamas šios direktyvos taikymas, ir prireikus kartu pateikia pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto.

Pakeitimas

2. Remdamasi pagal 1 dalį valstybių narių pateikta informacija, Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia ataskaitą, kurioje apžvelgiamas šios direktyvos taikymas, ***įskaitant pagal lytį suskirstytus duomenis apie šioje direktyvoje minimų skirtingų rūšių atostogų panaudojimą bei jos poveikį labai mažoms, mažosioms ir vidutinėms įmonėms,*** ir prireikus kartu pateikia pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto ***ir įvertina galimybę ateityje išplėsti šioje direktyvoje įtvirtintas teises, kad jomis galėtų naudotis ir savarankiškai dirbantys asmenys.***

Pakeitimas 60

Pasiūlymas dėl direktyvos 18 straipsnio 2 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

2a. Netrukus po šios direktyvos įsigaliojimo dienos Komisija taip pat įvertina, ar ji suderinama su vienodo požiūrio į skirtingo dydžio pajamų pakeitimą, taikytiną skirtingų tipų atostogoms, principu, ir, jeigu nustatomas toks diskriminacijos atvejis, nedelsdama imasi būtinų teisėkūros priemonių.

NUOMONĘ TEIKIANČIO KOMITETO PROCEDŪRA

Pavadinimas	Tėvų ir prižiūrinčiųjų asmenų profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyra		
Nuorodos	COM(2017)0253 – C8-0137/2017 – 2017/0085(COD)		
Atsakingas komitetas Paskelbimo plenariniame posėdyje data	EMPL 15.5.2017		
Nuomonę pateikė Paskelbimo plenariniame posėdyje data	FEMM 15.5.2017		
Susiję komitetai - paskelbimo plenariniame posėdyje data	14.9.2017		
Nuomonės referentas (-ė) Paskyrimo data	Agnieszka Kozłowska-Rajewicz 20.10.2017		
Svarstymas komitete	19.2.2018	27.3.2018	15.5.2018
Priėmimo data	28.5.2018		
Galutinio balsavimo rezultatai	+: -: 0:	19 8 4	
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Daniela Aiuto, Beatriz Becerra Basterrechea, Heinz K. Becker, Vilija Blinkevičiūtė, Anna Maria Corazza Bildt, Anna Hedh, Mary Honeyball, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Florent Marcellesi, Angelika Mlinar, Angelika Niebler, Maria Noichl, Margot Parker, Marijana Petir, Pina Picierno, João Pimenta Lopes, Terry Reintke, Liliana Rodrigues, Michaela Šojdrová, Ernest Urtasun, Jadwiga Wiśniewska, Anna Záborská, Maria Gabriela Zoaň		
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai	Eleonora Forenza, Julie Girling, Kostadinka Kuneva, Clare Moody, Branislav Škripek, Mylène Troszczynski, Julie Ward		

GALUTINIS VARDINIS BALSAVIMAS NUOMONĘ TEIKIANČIAME KOMITETE

19	+
ALDE	Beatriz Becerra Basterrechea, Angelika Mlinar
EFDD	Daniela Aiuto
PPE	Heinz K. Becker, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Michaela Šojdrová
S&D	Vilija Blinkevičiūtė, Anna Hedh, Mary Honeyball, Clare Moody, Maria Noichl, Pina Picierno, Liliana Rodrigues, Julie Ward, Maria Gabriela Zoană
VERTS/ALE	Florent Marcellesi, Terry Reintke, Ernest Urtasun

8	-
ECR	Branislav Škripek, Jadwiga Wiśniewska
EFDD	Margot Parker
ENF	Mylène Troszczynski
GUE/NGL	João Pimenta Lopes
PPE	Anna Maria Corazza Bildt, Julie Girling, Angelika Niebler

4	0
GUE/NGL	Eleonora Forenza, Kostadinka Kuneva
PPE	Marijana Petir, Anna Záborská

Sutartiniai ženklai:

+ : už

- : prieš

0 : susilaikė

23.5.2018

TEISĖS REIKALŲ KOMITETO NUOMONĖ

pateikta Užimtumo ir socialinių reikalų komitetui

dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl tėvų ir prižiūrinčiųjų asmenų profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros, kuria panaikinama Tarybos direktyva 2010/18/ES
(COM(2017)0253 – C8-0137/2017 – 2017/0085(COD))

Nuomonės referentė: Joëlle Bergeron

TRUMPAS PAGRINDIMAS

Komisija mano, kad šis pasiūlymas dėl direktyvos atitinka poreikį užtikrinti platesnį požiūrį į profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros klausimą ir kad jame tinkamai atsižvelgiama į pastarojo meto visuomenės tendencijas.

Direktyva siekiama spręsti per mažos moterų dalies darbo rinkoje problemą ir remti jų tolesnę karjerą gerinant sąlygas, kad joms būtų lengviau derinti profesinio gyvenimo ir šeimos pareigas. Tuo tikslu joje nustatomi būtinausi kriterijai, kurių reikia, kad būtų užtikrinama esminė vyrų ir moterų lygybė, kalbant apie galimybes darbo rinkoje ir požiūrį darbe. Be to, šia direktyva, koreguojant ir modernizuojant ES teisinę sistemą, skatinamas nediskriminavimas ir lyčių lygybė šioje srityje.

Europos Sąjungoje pagal darbo ne visą darbo laiką sutartį daugiausia dirba moterys (32 proc. moterų, palyginti su 8 proc. vyrų) ir taip yra dažniausiai todėl, kad sunku suderinti profesinį ir asmeninį gyvenimą. Dėl to labai dažnai atsiranda tikrai didelis vyrų ir moterų darbo užmokesčio ir pensijų skirtumas. Dabartinėje ES ir valstybių narių teisinėje sistemoje yra mažai paskatų vyrams dalytis su moterimis šeimos pareigas po lygiai. Todėl būtina skubiai taisyti šiuos trūkumus. Nuomonės referentė visiškai pritaria pasiūlyme dėl direktyvos nustatytiems konkrečioms uždaviniams, kuriais visų pirma siekiama sudaryti geresnes galimybes naudotis sistemomis, palengvinančiomis profesinio ir asmeninio gyvenimo derinimą, ir skatinti vyrus naudotis atostogomis dėl šeimos priežasčių ir lanksčiomis darbo sąlygomis. Kalbant apie šį punktą, kad vaiko priežiūros atostogomis vienodai naudotųsi ir vyrai, ir moterys, labai svarbus per vaiko priežiūros atostogas mokamos išmokos dydžio klausimas. Visgi šioje srityje atotrūkis tarp lyčių yra didelis, nes išmokos, mokamos per vaiko priežiūros atostogas, šiuo metu yra juokingai menkos. Komisijos pasiūlymas padidinti šią išmoką iki išmokos, mokamos per laikinojo nedarbingumo atostogas, yra žingsnis pirmyn šiuo klausimu. Vaiko apsauga yra tai, ką turime visuomet turėti mintyje ir kas turi būti

pagrindinis siekis. Nuomonės referentei nekyla jokių abejonių, kad ginant vaiko interesus jį auginti, prižiūrėti ir juo rūpintis turi vienodai abu tėvai. Todėl, nuomonės referentės nuomone, būtina, kad moterims ir vyrams būtų suteiktos galimybės atlikti lygiaverčius vaidmenis auginant šeimą. To galima pasiekti panaikinant vyrų ir moterų, dirbančių tiek mokamą, tiek nemokamą darbą, nelygybę ir skatinant lygiai pasidalyti pareigomis ir prižiūrėti vaikus ir šeimos narius, kuriems reikalinga pagalba.

Vis dėlto reikėtų tinkamai atsižvelgti į darbdavių reikalavimus ir apribojimus, visų pirma mažų įmonių, kuriose dirba du ar trys darbuotojai, atveju. Tokiose įmonėse, išėjus vaiko priežiūros atostogų, įmonė gali patekti į labai sunkią padėtį. Todėl nuomonės referentė pabrėžia, kad reikia užtikrinti geresnę darbdavių apsaugą, bet taip pat neleisti, kad darbuotojai, kurie neateina į darbą dėl, kaip jie teigia, svarbių šeiminių priežasčių, piktnaudžiautų sistema. Atsižvelgiant į tai, turėtų būti nustatyta, kad turi būti pateikiami patvirtinamieji dokumentai ir kad teisė į vaiko priežiūros atostogą priklausotų nuo minimalaus stažo, kuris negali būti daugiau kaip devyni mėnesiai. Taip pat turėtų būti geriau reglamentuojamos prižiūrėtinio asmens atostogos, siekiant apsaugoti darbdavį nuo bet kokio piktnaudžiavimo sistema. Sykiu būtina darbuotojams, kurie nori prižiūrėti šeimos narį, suteikti galimybes pagerinti profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyrą ir taip išvengti jų galutinio pasitraukimo iš darbo rinkos.

Nuomonės referentė taip pat pabrėžia, kad Komisija neatsižvelgė į tėvų, auginančių neįgalų ar sunkia liga sergantį vaiką, ir tėvų, kuriems gimė keli vaikai ar kurie įsivaikina kelis vaikus, padėtį. Ji mano, kad tokiais atvejais vaiko priežiūros atostogų turėtų būti dvigubai ilgesnės.

Taip turėtų būti ir vienišų motinų ir tėvų, kurių nuolat daugėja ir kurių negalima nepaisyti, atveju.

PAKEITIMAI

Teisės reikalų komitetas ragina atsakingą Užimtumo ir socialinių reikalų komitetą atsižvelgti į šiuos pakeitimus:

Pakeitimas 1

Pasiūlymas dėl direktyvos 2 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(2) vyrų ir moterų lygybė yra vienas iš Sąjungos pagrindinių principų. Pagal Europos Sąjungos sutarties 3 straipsnį moterų ir vyrų lygybės skatinimas yra vienas iš Sąjungos tikslų. Be to, Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 23

Pakeitimas

(2) vyrų ir moterų lygybė yra vienas iš Sąjungos pagrindinių principų. Pagal Europos Sąjungos sutarties 3 straipsnį moterų ir vyrų lygybės skatinimas yra vienas iš Sąjungos tikslų. Be to, Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 23

straipsnyje reikalaujama, kad moterų ir vyrų lygybė būtų užtikrinta visose srityse, įskaitant priėmimą į darbą, darbą ir atlyginimą;

straipsnyje reikalaujama, kad moterų ir vyrų lygybė būtų užtikrinta visose srityse, įskaitant priėmimą į darbą, darbą ir atlyginimą. ***Šia direktyva, naikinant skirtumus, didinant lyčių lygybę, skatinant didelį užimtumą ir konsoliduojant Sąjungos socialinį aspektą, taip pat didinant socialinių išmokų valstybėse narėse konvergenciją, prisidedama prie šių tikslų įgyvendinimo;***

Pakeitimas 2

Pasiūlymas dėl direktyvos 3 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(3) Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 33 straipsnyje, siekiant užtikrinti galimybę suderinti šeimos gyvenimą ir profesinę veiklą, nustatyta teisė į apsaugą nuo atleidimo iš darbo dėl priežasčių, susijusių su motinyste, taip pat teisė į mokamas motinystės atostogas ir į vaiko priežiūros atostogas gimus vaikui ar jį įvaikinus;

Pakeitimas

(3) Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos (*toliau – Chartija*) 33 straipsnyje, siekiant užtikrinti galimybę suderinti šeimos gyvenimą ir profesinę veiklą, nustatyta ***teisė, ekonominė ir socialinė šeimos apsauga***, teisė į apsaugą nuo atleidimo iš darbo dėl priežasčių, susijusių su motinyste, taip pat teisė į mokamas motinystės atostogas ir į vaiko priežiūros atostogas gimus vaikui ar jį įvaikinus;

Pakeitimas 3

Pasiūlymas dėl direktyvos 4 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(4a) neįgalieji turėtų turėti teisę į finansinę paramą, užtikrinančią orų gyvenimą, paslaugas, suteikiančias jiems galimybių dalyvauti darbo rinkoje ir visuomenės gyvenime, ir prie jų poreikių pritaikytą darbo aplinką;

Pakeitimas 4

**Pasiūlymas dėl direktyvos
4 b konstatuojamoji dalis (nauja)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(4b) vienodas požiūris į moteris ir vyrus ir lygios jų galimybės turėtų būti užtikrinamos ir skatinamos visose srityse, įskaitant dalyvavimą darbo rinkoje, darbo sąlygas ir kilimą karjeros laiptais. Moterys ir vyrai turi teisę į vienodą užmokestį už vienodos vertės darbą;

Pakeitimas 5

**Pasiūlymas dėl direktyvos
5 konstatuojamoji dalis**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(5) profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros politika prie lyčių lygybės užtikrinimo turėtų būti prisidedama skatinant moterų dalyvavimą darbo rinkoje, **sudarant palankesnes sąlygas vyrams priimti lygią su moterimis** priežiūros pareigų **dalį ir mažinant** vyrų ir moterų pajamų **ir** darbo užmokesčio skirtumus. Tokia politika turėtų būti atsižvelgiama į demografinius pokyčius, įskaitant visuomenės senėjimo poveikį;

(5) profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros politika prie lyčių lygybės užtikrinimo turėtų būti prisidedama skatinant moterų dalyvavimą darbo rinkoje, **taip pat skatinant vyrų dalyvavimą ir vaidmenį šeimos gyvenime pagal Chartijos 24 straipsnį, kuriame nustatyta, kad kiekvienas vaikas turi teisę reguliariai palaikyti asmeninius santykius ir tiesiogiai bendrauti su abiem savo tėvais, jei tai neprieštarauja vaiko interesams, siekiant vienodo vaikų auginimo ir priežiūros pareigų pasidalijimo ir tokiu būdu padedant sumažinti** vyrų ir moterų pajamų, darbo užmokesčio **ir pensijos** skirtumus. Tokia politika turėtų būti atsižvelgiama į demografinius pokyčius, įskaitant visuomenės senėjimo poveikį. **Turint tai mintyje, geresnės profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros skatinimas galėtų būti svarbi paskata gimstamumui didėti;**

Pakeitimas 6

**Pasiūlymas dėl direktyvos
6 a konstatuojamoji dalis (nauja)**

(6a) remiantis 2017 m. spalio mėn. duomenimis (Komisijos statistika), vyrų užimtumo lygis Sąjungoje buvo 71,9 proc., o moterų – 61,4 proc., nepaisant aukštesnio moterų išsilavinimo lygio;

Pakeitimas 7

Pasiūlymas dėl direktyvos 7 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(7) profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyra daugeliui tėvų ir priežiūros pareigų turinčių darbuotojų tebėra didelis iššūkis, darantis neigiamą poveikį moterų užimtumui. Svarbus veiksnys, prisidedantis prie nepakankamo moterų dalyvavimo darbo rinkoje, yra tai, kad sunku suderinti profesines ir šeimos pareigas. Vaikų turinčios moterys dažnai mažiau laiko **dirba** mokamą darbą ir daugiau laiko **praleidžia** vykdydamos neapmokamas priežiūros pareigas. Nustatyta, kad sergančio ar priklausomo giminaičio turėjimas taip pat turi neigiamą poveikį moterų užimtumui – dėl to kai kurios moterys visiškai pasitraukia iš darbo rinkos;

Pakeitimas

(7) **padaugėjęs namų ūkių, kurių pajamas uždirba du asmenys, suintensyvėjo darbas, atsirado daugiau sunkumų ir didesnis poreikis užtikrinti profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyrą. Dėl to profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyra daugeliui tėvų ir priežiūros pareigų turinčių darbuotojų tebėra didelis iššūkis, darantis neigiamą poveikį moterų užimtumui. Svarbus veiksnys, prisidedantis prie nepakankamo moterų dalyvavimo darbo rinkoje, yra tai, kad sunku suderinti profesines ir šeimos pareigas. Vaikų, vyresnio amžiaus priklausomų ar savimi pasirūpinti negalinčių lėtinėmis ligomis sergančių šeimos narių turinčios moterys dažnai priverstos mažiau laiko **dirbti** mokamą darbą ir daugiau laiko **praleisti** vykdydamos neapmokamas priežiūros pareigas. **Tai turi didelę įtaką vyrų ir moterų darbo užmokesčio skirtumui (kai kuriose valstybėse narėse jis siekia net 28 proc.) ir dėl to per darbingo amžiaus laikotarpį susikaupia vyrų ir moterų pensijų skirtumas (Sąjungoje vidutiniškai siekiantis 40 proc.), lemiantis didesnę moterų skurdo ir socialinės atskirties riziką.** Nustatyta, kad sergančio ar priklausomo giminaičio turėjimas taip pat turi neigiamą poveikį moterų užimtumui –**

dėl to kai kurios moterys *iš dalies arba* visiškai pasitraukia iš darbo rinkos;

Pakeitimas 8

Pasiūlymas dėl direktyvos 7 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(7a) remiantis EUROFOUND duomenimis, daugiau kaip trys milijonai žmonių atsisakė darbo visą darbo laiką dėl to, kad trūksta vaikų ar priklausomų šeimos narių priežiūros įstaigų;

Pakeitimas 9

Pasiūlymas dėl direktyvos 7 b konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(7b) vaikai turėtų turėti teisę į kokybišką ikimokyklinį ugdymą ir priežiūrą už prieinamą kainą;

Pakeitimas 10

Pasiūlymas dėl direktyvos 8 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(8) esama Sąjungos teisine sistema sukuriama nedaug paskatų vyrams prisiimti lygią su moterimis priežiūros pareigų dalį. Daugelyje valstybių narių nėra mokamų tėvystės ir vaiko priežiūros atostogų, ir tai lemia, kad mažai tėvų naudojami tokiais atostogomis. Dėl vyrų ir moterų profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros politikos disbalanso dar labiau padidėja lyčių skirtumai darbo ir priežiūros srityse. Kita vertus, nustatyta, kad dėl tėvo naudojimosi profesinio ir asmeninio

(8) esama Sąjungos teisine sistema sukuriama nedaug paskatų vyrams prisiimti lygią su moterimis priežiūros pareigų dalį. **Nėra suderintų Sąjungos taisyklių, kuriomis nustatomos tėvystės atostogos arba sergančių ar priklausomų giminaičių priežiūros atostogos, išskyrus leidimą neatvykti į darbą dėl force majeure priežasčių.** Daugelyje valstybių narių nėra mokamų tėvystės ir vaiko priežiūros atostogų, ir tai lemia, kad mažai tėvų naudojami tokiais atostogomis. Dėl

gyvenimo pusiausvyros derinimo priemonėmis, tokiomis kaip atostogos ar susitarimai dėl lanksčių darbo sąlygų, mažėja santykinis moterų atliekamo nemokamo darbo šeimoje kiekis ir joms lieka daugiau laiko dirbti mokamą darbą;

vyrų ir moterų profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros politikos disbalanso *ar netinkamumo lėtėja augimas, nutolstama nuo socialinės įtraukties tikslų, moterims kyla didesnė skurdo grėsmė, ypač vyresniame amžiuje, ir dar labiau padidėja lyčių skirtumai darbo ir priežiūros srityse. Kita vertus, nustatyta, kad dėl tėvo naudojimosi profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros derinimo priemonėmis, tokiomis kaip atostogos, pakankamos paskatos jiems pasiūmti tokias atostogas ar susitarimai dėl lanksčių darbo sąlygų, mažėja santykinis moterų atliekamo nemokamo darbo šeimoje kiekis ir joms lieka daugiau laiko dirbti mokamą darbą, didėja jų socialinė, ekonominė ir profesinė emancipacija;*

Pakeitimas 11

Pasiūlymas dėl direktyvos 8 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(8a) tėvai ir kiti priežiūros pareigų turintys asmenys turėtų turėti teisę į deramas atostogas, lanksčias darbo sąlygas ir galimybę pasinaudoti priežiūros paslaugomis. Moterims ir vyrams turėtų būti suteikiamos vienodos galimybės naudotis specialiomis atostogomis, suteikiančiomis galimybių atlikti priežiūros pareigas, ir turėtų būti skatinama, kad abiejų lyčių asmenys jomis naudotųsi tolygiai;

Pakeitimas 12

Pasiūlymas dėl direktyvos 9 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(9a) svarbu užtikrinti profesinio, asmeninio ir šeimos gyvenimo

pusiausvyrą vadovaujantis plačia koncepcija, apimančia teisėkūros ir neteisėkūros veiksmus, įskaitant veiksmingas paskatas ir priemones, tokias kaip mokesčių kreditas, teikiamas už vaikų ir asmenų, kuriems reikalinga pagalba, priežiūrą;

Pakeitimas 13

Pasiūlymas dėl direktyvos 9 b konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(9b) ekonominės, užimtumo ir socialinės politikos projektavimo ir įgyvendinimo klausimais, atsižvelgiant į nacionalinę praktiką, turėtų būti konsultuojamasi su socialiniais partneriais. Pasiūlymas socialinių partnerių autonomiškumo principo ir teisės imtis kolektyvinių veiksmų, jie turėtų būti skatinami svarbiais klausimais derėtis ir sudaryti kolektyvinius susitarimus;

Pakeitimas 14

Pasiūlymas dėl direktyvos 10 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(10) tikslinga panaikinti ir pakeisti Direktyvą 2010/18/ES, kuria šiuo metu reglamentuojamos vaiko priežiūros atostogos, įgyvendinant socialinių partnerių sudarytą bendrąjį susitarimą. Ši direktyva visų pirma grindžiama Direktyvoje 2010/18/ES nustatytais taisyklėmis ir jos papildomos sustiprinant esamas teises ir nustatant naujų teisių;

(10) tikslinga panaikinti ir pakeisti Direktyvą 2010/18/ES, kuria šiuo metu reglamentuojamos vaiko priežiūros atostogos, įgyvendinant socialinių partnerių sudarytą bendrąjį susitarimą. Ši direktyva visų pirma grindžiama Direktyvoje 2010/18/ES nustatytais taisyklėmis ir jos papildomos sustiprinant esamas teises ir nustatant naujų teisių.
Nederėtų interpretuoti, kad kuria nors siūlomos direktyvos nuostata sumažinamos anksčiau galiojusios pagal Direktyvą 2010/18/ES nustatytos teisės;

Pakeitimas 15

Pasiūlymas dėl direktyvos 11 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(11) Šia direktyva nustatomi būtinausi reikalavimai, susiję su tėvystės, vaiko priežiūros ir prižiūrinčiojo asmens atostogomis ir su susitarimų dėl lanksčių darbo sąlygų taikymu tėvams ir priežiūros pareigų turintiems darbuotojams. Sudarant palankesnes sąlygas tėvams ir prižiūrintiesiems asmenims derinti profesinį ir asmeninį gyvenimą, šia direktyva turėtų būti prisidedama prie Sutartyje įtvirtintų vyrų ir moterų lygybės, susijusios su galimybėmis darbo rinkoje ir požiūriu darbe, tikslų įgyvendinimo ir aukšto užimtumo lygio Sąjungoje skatinimo;

Pakeitimas

(11) Šia direktyva nustatomi būtinausi reikalavimai, susiję su tėvystės, vaiko priežiūros ir prižiūrinčiojo asmens atostogomis ir su susitarimų dėl lanksčių darbo sąlygų taikymu tėvams ir priežiūros pareigų turintiems darbuotojams, ***sykiu laikantis nacionalinių taisyklių dėl atostogų ir lanksčių darbo sąlygų, atitinkančių šios direktyvos reikalavimus, ir leidžiant valstybėms narėms bei socialiniams partneriams nustatyti specialias nuostatas. Direktyva visapusiškai atsižvelgiama į darbuotojų bei šeimų laisvę ir sprendimus dėl savo gyvenimo organizavimo ir jiems netaikoma prievolė naudotis šiomis nuostatomis. Kadangi*** sudarant palankesnes sąlygas tėvams ir prižiūrintiesiems asmenims derinti profesinį ir asmeninį gyvenimą ***užtikrinama didelė sprendimų laisvė asmens ir nacionaliniu lygmenimis***, šia direktyva turėtų būti prisidedama prie Sutartyje įtvirtintų vyrų ir moterų lygybės, susijusios su galimybėmis darbo rinkoje ir požiūriu darbe, tikslų įgyvendinimo ir aukšto užimtumo lygio Sąjungoje skatinimo, ***taip pat prie deramo darbuotojų ir jų šeimų pragyvenimo lygio;***

Pakeitimas 16

Pasiūlymas dėl direktyvos 12 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(12) Ši direktyva turėtų būti taikoma visiems darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartį ar palaikantiems kitokius darbo santykius. Kaip šiuo metu nustatyta

Pakeitimas

(12) Ši direktyva turėtų būti taikoma visiems darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartį ar palaikantiems kitokius darbo santykius. Kaip šiuo metu nustatyta

direktyvos 2010/18/ES priedo 2 straipsnio 3 dalyje, tai turėtų apimti ne visą darbo laiką dirbančių darbuotojų, pagal terminuotą darbo sutartį dirbančių darbuotojų ir asmenų, pasirašiusių darbo sutartį ar turinčių darbo santykių su laikinojo įdarbinimo įmone, darbo sutartis ar darbo santykius;

direktyvos 2010/18/ES priedo 2 straipsnio 3 dalyje, tai turėtų apimti ne visą darbo laiką dirbančių darbuotojų, pagal terminuotą *ar neterminuotą* darbo sutartį dirbančių darbuotojų ir asmenų, pasirašiusių darbo sutartį ar turinčių darbo santykių su laikinojo įdarbinimo įmone, darbo sutartis ar darbo santykius;

Pakeitimas 17

Pasiūlymas dėl direktyvos 12 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(12a) direktyvoje pirmenybė teikiama profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros užtikrinimui netaikant darbo be garantijų ir netipinių darbo sąlygų;

Pakeitimas 18

Pasiūlymas dėl direktyvos 12 b konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(12b) šia direktyva siekiama gerinti ir stiprinti nuostatas, susijusias su vaiko priežiūros atostogų suteikimo galimybių prieinamumu ir reguliavimo tikrumu neįgalius ar sunkiai ir ilgai sergančius vaikus augintiems asmenims, visų pirma siekiant išvengti ginčytino traktavimo, susijusio su vaiko priežiūros atostogų suteikimu papildomoms amžiaus grupėms, nenurodytu dabartiniuose teisės aktuose, specialių čekių ar įmokų įvedimu siekiant padengti vaikų priežiūros paslaugų išlaidas;

Pakeitimas 19

Pasiūlymas dėl direktyvos 13 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(13) siekiant skatinti moteris ir vyrus lygiau dalytis priežiūros pareigomis, turėtų būti nustatyta tėvų teisė į tėvystės atostogas, suteikiamas gimus vaikui. Siekiant atsižvelgti į valstybių narių skirtumus, teisė į tėvystės atostogas turėtų nepriklausyti nuo santuokinės ar šeiminės padėties, kaip ji apibrėžiama nacionalinėje teisėje;

Pakeitimas

(13) siekiant skatinti moteris ir vyrus lygiau dalytis priežiūros pareigomis, turėtų būti nustatyta **antrojo iš** tėvų teisė į tėvystės atostogas, suteikiamas gimus vaikui **ar įsivaikinus vaiką, kai tokių atostogų paprašoma**. Siekiant atsižvelgti į valstybių narių skirtumus, teisė į tėvystės atostogas turėtų nepriklausyti nuo santuokinės ar šeiminės padėties, kaip ji apibrėžiama nacionalinėje teisėje, **nepriklausomai nuo stažo ar darbo sutarties pobūdžio**;

Pakeitimas 20

**Pasiūlymas dėl direktyvos
14 konstatuojamoji dalis**

Komisijos siūlomas tekstas

(14) kadangi dauguma tėvų nesinaudoja teise į vaiko priežiūros atostogas arba didelę jiems priklausančių atostogų dalį perduoda motinoms, šia direktyva, siekiant paskatinti antrąjį iš tėvų naudotis vaiko priežiūros atostogomis, išlaikoma kiekvieno iš tėvų teisė į ne trumpesnes kaip keturių mėnesių vaiko priežiūros atostogas, šiuo metu nustatytas Direktyva 2010/18/ES, tačiau taip pat nuo vieno iki keturių mėnesių pailginamas vaiko priežiūros atostogų laikotarpis, kurio tėvai negali perduoti vienas kitam;

Pakeitimas

(14) kadangi dauguma tėvų nesinaudoja teise į vaiko priežiūros atostogas arba didelę jiems priklausančių atostogų dalį perduoda motinoms, šia direktyva, siekiant **skatinti glaudų ryšį su vaiku nuo ankstyvo amžiaus ir** paskatinti antrąjį iš tėvų naudotis vaiko priežiūros atostogomis, išlaikoma kiekvieno iš tėvų teisė į ne trumpesnes kaip keturių mėnesių vaiko priežiūros atostogas, šiuo metu nustatytas Direktyva 2010/18/ES, tačiau taip pat nuo vieno iki keturių mėnesių pailginamas vaiko priežiūros atostogų laikotarpis, kurio tėvai negali perduoti vienas kitam;

Pakeitimas 21

**Pasiūlymas dėl direktyvos
15 konstatuojamoji dalis**

Komisijos siūlomas tekstas

(15) siekiant sudaryti geresnes sąlygas tėvams naudotis vaiko priežiūros

Pakeitimas

(15) siekiant sudaryti geresnes sąlygas tėvams naudotis vaiko priežiūros

atostogomis vaikams augant, teisė į vaiko priežiūros atostogas turėtų būti suteikiama bent iki tol, kol vaikui sueis *dvylika* metų. Valstybės narės turėtų turėti galimybę nustatyti įspėjimo laikotarpį, iki kurio darbuotojas privalo darbdaviui pranešti apie savo ketinimą pasinaudoti vaiko priežiūros atostogomis, *ir nuspręsti, ar teisė į vaiko priežiūros atostogas gali būti suteikiama tik turint tam tikrą stažą. Atsižvelgiant į didėjančią sutarčių įvairovę, apskaičiuojant stažą turėtų būti atsižvelgiama į visų su tuo pačiu darbdaviu paeiliui sudarytų terminuotų sutarčių trukmę.* Siekdamas suderinti darbuotojų ir darbdavių poreikius, valstybės narės taip pat turėtų turėti galimybę nuspręsti, ar reikia apibrėžti, ar tam tikromis aplinkybėmis darbdaviui gali būti leidžiama atidėti vaiko priežiūros atostogų suteikimą. Tokiais atvejais darbdavys turėtų tokį atidėjimą pagrįsti; atsižvelgiant į tai, kad antrasis iš tėvų (visų pirma tėvas) bus labiau linkęs naudotis lanksčiąja šių atostogų forma, darbuotojai turėtų turėti galimybę prašyti suteikti vaiko priežiūros atostogas visą arba ne visą darbo laiką arba naudotis kitomis lanksčiomis jų formomis. Teisė spręsti, ar patenkinti tokį prašymą suteikti kitų lanksčių formų vaiko priežiūros atostogas (ne visą darbo laiką), turėtų būti palikta darbdaviui. Valstybės narės taip pat turėtų įvertinti, ar vaiko priežiūros atostogų suteikimo galimybės ir konkrečios sąlygos turėtų būti pritaikytos prie konkrečių itin nepalankioje padėtyje esančių tėvų poreikių;

Pakeitimas 22

Pasiūlymas dėl direktyvos 16 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(16) siekiant sudaryti palankesnes sąlygas po vaiko priežiūros atostogų grįžti į darbą, darbuotojai ir darbdaviai turėtų **būti**

atostogomis vaikams augant, teisė į vaiko priežiūros atostogas turėtų būti suteikiama bent iki tol, kol vaikui sueis *trylika* metų. Valstybės narės turėtų turėti galimybę nustatyti įspėjimo laikotarpį, iki kurio darbuotojas privalo darbdaviui pranešti apie savo ketinimą pasinaudoti vaiko priežiūros atostogomis. Siekdamas suderinti darbuotojų ir darbdavių poreikius, valstybės narės taip pat turėtų turėti galimybę nuspręsti, ar reikia apibrėžti, ar tam tikromis aplinkybėmis darbdaviui gali būti leidžiama atidėti vaiko priežiūros atostogų suteikimą. Tokiais atvejais darbdavys turėtų tokį atidėjimą pagrįsti **raštu**; atsižvelgiant į tai, kad antrasis iš tėvų (visų pirma tėvas) bus labiau linkęs naudotis lanksčiąja šių atostogų forma, darbuotojai turėtų turėti galimybę prašyti suteikti vaiko priežiūros atostogas visą arba ne visą darbo laiką arba naudotis kitomis lanksčiomis jų formomis. Teisė spręsti, ar patenkinti tokį prašymą suteikti kitų lanksčių formų vaiko priežiūros atostogas (ne visą darbo laiką), turėtų būti palikta darbdaviui. Valstybės narės taip pat turėtų įvertinti, ar vaiko priežiūros atostogų suteikimo galimybės ir konkrečios sąlygos turėtų būti pritaikytos prie konkrečių itin nepalankioje padėtyje esančių tėvų poreikių;

Pakeitimas

(16) siekiant sudaryti palankesnes sąlygas po vaiko priežiūros atostogų grįžti į darbą, darbuotojai ir darbdaviai turėtų

skatinami palaikyti ryšį atostogų laikotarpiu, taip pat jie gali susitarti dėl tinkamų reintegracijos priemonių, dėl kurių sprendimą priimtų atitinkamos šalys, atsižvelgdamos į nacionalinę teisę, kolektyvines sutartis ir taikomą praktiką;

susitarti dėl tinkamų reintegracijos priemonių, dėl kurių sprendimą priimtų atitinkamos šalys, atsižvelgdamos į nacionalinę teisę, kolektyvines sutartis ir taikomą praktiką;

Pakeitimas 23

Pasiūlymas dėl direktyvos 18 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(18) be teisės į šioje direktyvoje numatytas prižiūrinčiojo asmens atostogas, visi darbuotojai turėtų išlaikyti šiuo metu Direktyva 2010/18/ES numatytą teisę valstybių narių nustatytais sąlygomis nebūti darbe dėl **force majeure** aplinkybių, susijusių su svarbiomis ir nenumatytais šeiminiemis priežastimis;

Pakeitimas

(18) be teisės į šioje direktyvoje numatytas prižiūrinčiojo asmens atostogas, visi darbuotojai turėtų išlaikyti šiuo metu Direktyva 2010/18/ES numatytą teisę valstybių narių nustatytais sąlygomis nebūti darbe dėl aplinkybių, susijusių su svarbiomis ir nenumatytais šeiminiemis priežastimis;

Pakeitimas 24

Pasiūlymas dėl direktyvos 19 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(19) siekiant didinti paskatas vaikų ir priežiūros pareigų turintiems darbuotojams, ypač vyrams, eiti šioje direktyvoje numatytos trukmės atostogų, jie turėtų turėti teisę, būdami atostogose, gauti pakankamas išmokas. Ši išmoka turėtų būti **bent** ne mažesnė už išmoką, kurią atitinkamas darbuotojas gautų laikinojo nedarbingumo atostogų atveju. Valstybės narės turėtų atsižvelgti į tai, koks svarbus yra teisių į socialinę apsaugą, be kita ko, sveikatos priežiūros srityje, tęstinumas;

Pakeitimas

(19) siekiant didinti paskatas vaikų ir priežiūros pareigų turintiems darbuotojams, ypač vyrams, eiti šioje direktyvoje numatytos trukmės atostogų, jie turėtų turėti teisę, būdami atostogose, gauti pakankamas išmokas. Ši išmoka turėtų būti **pakankama ir** ne mažesnė už išmoką, kurią atitinkamas darbuotojas gautų laikinojo nedarbingumo atostogų atveju. Valstybės narės turėtų atsižvelgti į tai, koks svarbus yra teisių į socialinę apsaugą, be kita ko, sveikatos priežiūros srityje, tęstinumas;

Pakeitimas 25

Pasiūlymas dėl direktyvos 21 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(21) siekiant paskatinti dirbančius tėvus ir prižiūrincuosius asmenis likti darbo rinkoje, šiems darbuotojams turėtų **būti suteikta galimybė** savo darbo grafiką suderinti su asmeniniais poreikiais ir prioritetais. **Todėl** dirbantys tėvai ir prižiūrintieji asmenys turėtų turėti galimybę prašyti susitarimų dėl lanksčių darbo sąlygų, t. y. darbuotojams būtų suteikta galimybė priežiūros tikslais koreguoti savo darbo pobūdį, įskaitant susitarimus dėl nuotolinio darbo, lankstaus darbo grafiko ar darbo laiko sutrumpinimo. Kad būtų atsižvelgiama į darbuotojų ir darbdavių poreikius, valstybės narės turėtų turėti galimybę riboti **susitarimų dėl lanksčių darbo sąlygų, įskaitant susitarimus dėl darbo laiko sutrumpinimo, trukmę**. Nors nustatyta, kad galimybė dirbti ne visą darbo laiką kai kurioms moterims padėjo **po gimdymo** likti darbo rinkoje, ilgą laiką dirbant trumpesnę darbo dieną gali sumažėti socialinio draudimo įmokos, o dėl to asmuo gali gauti mažesnes pensijos išmokas arba apskritai jų negauti. Galutinį sprendimą, ar patenkinti darbuotojo prašymą dėl susitarimų dėl lanksčių darbo sąlygų, turėtų priimti darbdavys. Konkrečios aplinkybės, kuriomis reikalingi susitarimai dėl lanksčių darbo sąlygų, gali keistis. Todėl darbuotojai turėtų ne tik turėti teisę grįžti prie pradinio darbo pobūdžio pasibaigus konkrečiam sutartam laikotarpiui, bet ir turėti galimybę to prašyti bet kuriuo metu, jeigu to reikia pasikeitus aplinkybėms;

Pakeitimas 26

Pakeitimas

(21) siekiant paskatinti dirbančius tėvus ir prižiūrincuosius asmenis likti darbo rinkoje, **darbdaviai** šiems darbuotojams turėtų **suteikti galimybę** savo darbo grafiką suderinti su asmeniniais poreikiais ir prioritetais. **Nepiktnaudžiaujantys šia teise**, dirbantys tėvai ir prižiūrintieji asmenys turėtų turėti galimybę prašyti susitarimų dėl lanksčių darbo sąlygų, t. y. darbuotojams būtų suteikta galimybė priežiūros tikslais koreguoti savo darbo pobūdį, įskaitant susitarimus dėl nuotolinio darbo, lankstaus darbo grafiko ar darbo laiko sutrumpinimo. Kad būtų atsižvelgiama į darbuotojų ir darbdavių poreikius **ir užtikrinamas tinkamas jų balansas**, valstybės narės turėtų turėti galimybę riboti **darbo ne visą darbo laiką trukmę, pirmenybę teikdamos kitiems susitarimams dėl lanksčių darbo sąlygų**. Nors nustatyta, kad galimybė dirbti ne visą darbo laiką kai kurioms moterims **iš tiesų** padėjo, **turint vaikų ar kitų šeimos pareigų**, likti darbo rinkoje, ilgą laiką dirbant trumpesnę darbo dieną gali sumažėti socialinio draudimo įmokos, o dėl to asmuo gali gauti mažesnes pensijos išmokas arba apskritai jų negauti. Galutinį sprendimą, ar patenkinti darbuotojo prašymą dėl susitarimų dėl lanksčių darbo sąlygų, turėtų priimti darbdavys. Konkrečios aplinkybės, kuriomis reikalingi susitarimai dėl lanksčių darbo sąlygų, gali keistis. Todėl darbuotojai turėtų ne tik turėti teisę grįžti prie pradinio darbo pobūdžio pasibaigus konkrečiam sutartam laikotarpiui, bet ir turėti galimybę to prašyti bet kuriuo metu, jeigu to reikia pasikeitus aplinkybėms;

Pasiūlymas dėl direktyvos 23 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(23) darbuotojai, besinaudojantys savo teisėmis į atostogas arba teisėmis prašyti susitarimų dėl lanksčių darbo sąlygų, turėtų būti apsaugoti nuo diskriminacijos ar nuo mažiau palankaus požiūrio į juos dėl šių priežasčių;

Pakeitimas

(23) darbuotojai, besinaudojantys savo teisėmis į atostogas arba teisėmis prašyti susitarimų dėl lanksčių darbo sąlygų, turėtų būti apsaugoti nuo diskriminacijos, ***nubaudimo už tai*** ar nuo mažiau palankaus požiūrio į juos dėl šių priežasčių. ***Naudojimas teise į atostogas arba teise į lanksčias darbo sąlygas neturėtų neigiamai paveikti užimtumo lygio arba kitų darbo sąlygų;***

Pakeitimas 27

Pasiūlymas dėl direktyvos 24 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(24) darbuotojai, besinaudojantys šioje direktyvoje numatytais teisėmis į atostogas arba teisėmis prašyti susitarimų dėl lanksčių darbo sąlygų, turėtų būti apsaugoti nuo atleidimo iš darbo arba bet kokio pasirengimo galimam atleidimui iš darbo dėl to, kad pateikė prašymą suteikti atostogas ar išėjo tokių atostogų arba pasinaudojo teise prašyti tokių susitarimų dėl lanksčių darbo sąlygų. Jeigu darbuotojas mano, kad buvo atleistas iš darbo dėl minėtų priežasčių, jis turėtų turėti galimybę paprašyti darbdavio tinkamai pagrįsti tokį atleidimą;

Pakeitimas

(24) darbuotojai, besinaudojantys šioje direktyvoje numatytais teisėmis į atostogas arba teisėmis prašyti susitarimų dėl lanksčių darbo sąlygų, turėtų būti apsaugoti nuo atleidimo iš darbo, ***spaudimo ir persekiojimo ar bauginimo*** arba bet kokio pasirengimo galimam atleidimui iš darbo dėl to, kad pateikė prašymą suteikti atostogas ar išėjo tokių atostogų arba pasinaudojo teise prašyti tokių susitarimų dėl lanksčių darbo sąlygų. Jeigu darbuotojas mano, kad buvo atleistas iš darbo dėl minėtų priežasčių, jis turėtų turėti galimybę paprašyti darbdavio tinkamai pagrįsti tokį atleidimą;

Pakeitimas 28

Pasiūlymas dėl direktyvos 1 straipsnio 1 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Šioje direktyvoje nustatomi būtiniausi

Pakeitimas

Šioje direktyvoje nustatomi būtiniausi

reikalavimai, kad būtų užtikrinta vyrų ir moterų lygybė galimybių darbo rinkoje ir požiūrio darbe atžvilgiu, sudarant palankesnes sąlygas dirbantiems tėvams ir prižiūrintiesiems asmenims derinti profesinį ir asmeninį gyvenimą.

reikalavimai, kad būtų užtikrinta vyrų ir moterų lygybė galimybių darbo rinkoje ir požiūrio darbe atžvilgiu, **t. y. lygybė socialinių teisių ir darbo užmokesčio požiūriu**, sudarant palankesnes sąlygas dirbantiems tėvams ir prižiūrintiesiems asmenims derinti profesinį ir asmeninį gyvenimą.

Pakeitimas 29

Pasiūlymas dėl direktyvos 2 straipsnio 1 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Ši direktyva taikoma visiems darbuotojams, vyrams ir moterims, dirbantiems pagal darbo sutartį ar palaikantiems kitokius darbo santykius.

Pakeitimas

Ši direktyva taikoma visiems darbuotojams, vyrams ir moterims, dirbantiems pagal darbo sutartį ar palaikantiems kitokius darbo santykius, **apibrėžtus pagal kiekvienos valstybės narės taikytiną teisę, kolektyvines sutartis ir (arba) praktiką.**

Pakeitimas 30

Pasiūlymas dėl direktyvos 3 straipsnio 1 pastraipos a punktas

Komisijos siūlomas tekstas

a) tėvystės atostogos – **galimybė atleisti tėvus nuo darbo** gimus vaikui;

Pakeitimas

a) tėvystės atostogos – **antrajam iš tėvų suteikiamos apmokamos atostogos** gimus vaikui **arba įsivaikinus vaiką**;

Pakeitimas 31

Pasiūlymas dėl direktyvos 3 straipsnio 1 pastraipos b punktas

Komisijos siūlomas tekstas

b) vaiko priežiūros atostogos – **galimybė atleisti nuo darbo** gimus vaikui arba **jį įsivaikinus, skirta** vaikui prižiūrėti;

Pakeitimas

b) vaiko priežiūros atostogos – **apmokamos atostogos, suteikiamos** gimus vaikui arba **įsivaikinus vaiką, skirtos tam** vaikui prižiūrėti;

Pakeitimas 32

Pasiūlymas dėl direktyvos 3 straipsnio 1 pastraipos f a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

fa) vieniša motina arba vienišas tėvas – asmuo, kuris nėra susituokęs arba sudaręs partnerystės, pripažįstamos pagal nacionalinę teisę, ir kuris vienas atlieka tėvų pareigas;

Pakeitimas 33

Pasiūlymas dėl direktyvos 4 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1. Valstybės narės imasi būtinų priemonių siekdamas užtikrinti, kad **tėvai** turėtų teisę į bent **dešimties** darbo dienų tėvystės atostogas gimus vaikui.

1. Valstybės narės imasi būtinų priemonių siekdamas užtikrinti, kad **antrasis iš tėvų** turėtų teisę į bent **keturiolikos** darbo dienų **būtinai apmokamas** tėvystės atostogas gimus vaikui **ar įsivaikinus vaiką arba bent penkiolikos dienų atostogas, jeigu gimsta arba įsivaikinamas ne vienas vaikas.**

Pakeitimas 34

Pasiūlymas dėl direktyvos 4 straipsnio 2 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

2a. 1 dalyje nurodyta teisė į tėvystės atostogas suteikiama neatsižvelgiant į antrojo iš tėvų darbo stažą ir darbo sutarties pobūdį.

Pakeitimas 35

Pasiūlymas dėl direktyvos 5 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

1. Valstybės narės imasi būtinų priemonių siekdamos užtikrinti, kad darbuotojai turėtų individualią teisę į bent **keturių** mėnesių vaiko priežiūros atostogas iki vaikas sulauks nustatyto amžiaus, kuris yra bent ne mažesnis nei **dvylika** metų.

Pakeitimas

1. Valstybės narės imasi būtinų priemonių siekdamos užtikrinti, kad darbuotojai turėtų individualią teisę į bent **šešių** mėnesių vaiko priežiūros atostogas iki vaikas sulauks nustatyto amžiaus, kuris yra bent ne mažesnis nei **trylika** metų.

Pakeitimas 36

Pasiūlymas dėl direktyvos 5 straipsnio 1 dalies 1 a pastraipa (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Vieniškai motinai arba vienišam tėvui suteikiamos dvigubai ilgesnės vaiko priežiūros atostogos.

Pakeitimas 37

Pasiūlymas dėl direktyvos 5 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

2. Jeigu valstybės narės leidžia vienam iš tėvų savo teisę į vaiko priežiūros atostogas perduoti kitam iš tėvų, jos užtikrina, kad bent keturių mėnesių vaiko priežiūros atostogų nebūtų galima perduoti.

Pakeitimas

2. Jeigu valstybės narės leidžia vienam iš tėvų savo teisę į vaiko priežiūros atostogas perduoti kitam iš tėvų, jos užtikrina, kad bent keturių mėnesių vaiko priežiūros atostogų nebūtų galima perduoti. ***Tėvams, auginantiems neįgalų arba sunkia liga sergantį vaiką, suteikiamos dvigubai ilgesnės vaiko priežiūros atostogos.***

Pakeitimas 38

Pasiūlymas dėl direktyvos 5 straipsnio 4 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

4. Valstybės narės gali nustatyti, kad teisė į vaiko priežiūros atostogas būtų suteikiama tik turint tam tikrą darbo arba tarnybos stažą, kuris negali būti ilgesnis nei ***vieni metai***. Jeigu su tuo pačiu darbdaviu viena po kitos sudaromos terminuotos darbo sutartys, kaip apibrėžta Tarybos direktyvoje 1999/70/EB²¹, apskaičiuojant darbo stažą ***atsižvelgiama*** į bendrą tokių sutarčių trukmę.

---

²¹ 1999 m. birželio 28 d. Tarybos direktyva 99/70/EB dėl Europos profesinių sąjungų konfederacijos (ETUC), Europos pramonės ir darbdavių konfederacijų sąjungos (UNICE) ir Europos įmonių, kuriose dalyvauja valstybė, centro (CEEP) bendrojo susitarimo dėl darbo pagal terminuotas sutartis (OL L 175, 1999 7 10, p. 43).

Pakeitimas 39

**Pasiūlymas dėl direktyvos
5 straipsnio 5 a dalis (nauja)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas 40

**Pasiūlymas dėl direktyvos
5 straipsnio 7 dalis**

Komisijos siūlomas tekstas

7. Valstybės narės įvertina būtinybę galimybes naudotis vaiko priežiūros

Pakeitimas

4. Valstybės narės gali nustatyti, kad teisė į vaiko priežiūros atostogas būtų suteikiama tik turint tam tikrą darbo arba tarnybos stažą, kuris negali būti ilgesnis nei ***devyni mėnesiai***. Jeigu su tuo pačiu darbdaviu viena po kitos sudaromos terminuotos darbo sutartys, kaip apibrėžta Tarybos direktyvoje 1999/70/EB²¹, apskaičiuojant darbo stažą ***privaloma atsižvelgti*** į bendrą tokių sutarčių trukmę.

---

²¹ 1999 m. birželio 28 d. Tarybos direktyva 99/70/EB dėl Europos profesinių sąjungų konfederacijos (ETUC), Europos pramonės ir darbdavių konfederacijų sąjungos (UNICE) ir Europos įmonių, kuriose dalyvauja valstybė, centro (CEEP) bendrojo susitarimo dėl darbo pagal terminuotas sutartis (OL L 175, 1999 7 10, p. 43).

Pakeitimas

5a. Įdarbinimo pradžioje darbuotojai turi teisę būti raštu informuoti apie su darbo santykiais susijusias jų teises ir pareigas, be kita ko, ir per bandomąjį laikotarpį.

Pakeitimas

7. Valstybės narės įvertina būtinybę galimybes naudotis vaiko priežiūros

atostogomis ir konkrečias tokių atostogų suteikimo sąlygas **pritaikyti prie** tėvių, neįgalių tėvų ir tėvų, turinčių neįgalių ar lėtine liga sergančių vaikų, **poreikių**.

atostogomis ir konkrečias tokių atostogų suteikimo sąlygas **išplėsti, kad būtų tenkinami** tėvių, neįgalių tėvų, **vienišų motinų** ir **vienišų tėvų, taip pat** tėvų, turinčių neįgalių ar **sunkiai ir ilgai** sergančių vaikų, **poreikiai**. **Visų pirma draudžiama atmesti tėvų, auginančių neįgalius ar sunkia liga sergančius vaikus, jeigu tai patvirtina valstybės narės sveikatos institucijos išduota pažyma, prašymus suteikti vaiko priežiūros atostogas.**

Pakeitimas 41

Pasiūlymas dėl direktyvos 6 straipsnio 1 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Valstybės narės imasi būtinų priemonių siekdamos užtikrinti, kad kiekvienas darbuotojas turėtų teisę į bent **penkių** darbo dienų prižiūrinčiojo asmens atostogas per metus. Norint pasinaudoti tokia teise, **gali būti** reikalaujama pateikti tinkamus darbuotojo giminaičio sveikatos būklės įrodymus.

Pakeitimas

Valstybės narės imasi būtinų priemonių siekdamos užtikrinti, kad kiekvienas darbuotojas turėtų teisę į **apmokamas** bent **septynių** darbo dienų prižiūrinčiojo asmens atostogas per metus. Norint pasinaudoti tokia teise, reikalaujama pateikti tinkamus darbuotojo giminaičio sveikatos būklės įrodymus.

Pakeitimas 42

Pasiūlymas dėl direktyvos 6 a straipsnis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

6a straipsnis

Neįgalios motinos ir neįgalaus antrojo iš tėvų atostogos

Valstybės narės užtikrina, kad įvairios šioje direktyvoje nurodytos atostogos būtų bent 50 proc. ilgesnės neįgalioms motinoms ir neįgaliam antrajam iš tėvų.

Pakeitimas 43

Pasiūlymas dėl direktyvos 7 straipsnio 1 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Valstybės narės imasi būtinų priemonių siekdamos užtikrinti, kad darbuotojai turėtų teisę būti atleisti nuo darbo dėl *force majeure* aplinkybių, susijusių su svarbiomis šeiminiėmis priežastimis ligos ar nelaimingo atsitikimo atveju, kai darbuotojui būtina betarpiškai ten būti. Valstybės narės ***gali apriboti*** teisę būti atleistam nuo darbo dėl *force majeure* priežasčių ***nustatydamos galimybę ja pasinaudoti tam tikrą laiką kartą per metus arba tam tikrą laiką kiekvienu konkrečiu atveju (arba abi šias galimybes)***.

Pakeitimas 44

Pasiūlymas dėl direktyvos 8 straipsnio 1 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Remdamosi nacionalinėmis aplinkybėmis, pvz., nacionalinės teisės aktais, kolektyvinėmis sutartimis ir (arba) taikoma praktika, ir atsižvelgdamos į socialiniams partneriams perduotus įgaliojimus, valstybės narės užtikrina, kad darbuotojai, besinaudojantys teisėmis į 4, 5 ar 6 straipsnyje nurodytas atostogas, gautų užmokestį arba pakankamą išmoką, kuri būtų ***bent*** ne mažesnė už išmoką, kurią atitinkamas darbuotojas gautų laikinojo nedarbingumo atostogų atveju.

Pakeitimas 45

Pasiūlymas dėl direktyvos 9 straipsnio 1 dalis

PE618.193v03-00

114/122

RR\1161208LT.docx

Pakeitimas

Valstybės narės imasi būtinų priemonių siekdamos užtikrinti, kad darbuotojai turėtų teisę būti atleisti nuo darbo dėl *force majeure* aplinkybių, susijusių su svarbiomis šeiminiėmis priežastimis ligos ar nelaimingo atsitikimo atveju, kai darbuotojui būtina betarpiškai ten būti. Valstybės narės ***suteikia*** teisę būti atleistam nuo darbo dėl *force majeure* priežasčių ***su sąlyga, kad bus pateiktas toks įrodymas, kokį jos laiko tinkamu***.

Komisijos siūlomas tekstas

1. Valstybės narės imasi būtinų priemonių siekdamos užtikrinti, kad darbuotojai, turintys vaikų iki tam tikro amžiaus, kuris yra bent ne mažesnis nei **dvylika** metų, ir prižiūrintieji asmenys turėtų teisę priežiūros tikslais prašyti susitarimų dėl lanksčių darbo sąlygų. Tokių susitarimų dėl lanksčių darbo sąlygų trukmė gali būti pagrįstai ribojama.

Pakeitimas 46

**Pasiūlymas dėl direktyvos
9 straipsnio 2 dalis**

Komisijos siūlomas tekstas

2. Darbdaviai svarsto prašymus dėl 1 dalyje nurodytų susitarimų dėl lanksčių darbo sąlygų ir į juos atsako, atsižvelgdami į savo ir darbuotojų poreikius. Darbdaviai pagrindžia bet kokį atsisakymą patenkinti tokį prašymą.

Pakeitimas 47

**Pasiūlymas dėl direktyvos
9 straipsnio 3 dalis**

Komisijos siūlomas tekstas

3. Jeigu 1 dalyje nurodytų susitarimų dėl lanksčių darbo sąlygų trukmė yra ribota, pasibaigus sutartam laikotarpiui darbuotojas turi teisę grįžti į pradines darbo sąlygas. Darbuotojas taip pat turi teisę bet kuriuo metu prašyti, kad jam būtų leista grįžti į pradines darbo sąlygas, **jeigu toks prašymas yra pagrįstas atsižvelgiant į pasikeitusias aplinkybes**. Darbdaviai **privalo svarstyti tokius prašymus ir į juos atsakyti, atsižvelgdami į savo ir darbuotojų poreikius**.

Pakeitimas

1. Valstybės narės imasi būtinų priemonių siekdamos užtikrinti, kad darbuotojai, turintys vaikų iki tam tikro amžiaus, kuris yra bent ne mažesnis nei **trylika** metų, ir prižiūrintieji asmenys turėtų teisę priežiūros tikslais prašyti susitarimų dėl lanksčių darbo sąlygų. Tokių susitarimų dėl lanksčių darbo sąlygų trukmė gali būti pagrįstai ribojama.

Pakeitimas

2. Darbdaviai svarsto prašymus dėl 1 dalyje nurodytų susitarimų dėl lanksčių darbo sąlygų ir į juos atsako **raštu**, atsižvelgdami į savo ir darbuotojų poreikius. Darbdaviai **raštu** pagrindžia bet kokį atsisakymą patenkinti tokį prašymą.

Pakeitimas

3. Jeigu 1 dalyje nurodytų susitarimų dėl lanksčių darbo sąlygų trukmė yra ribota, pasibaigus sutartam laikotarpiui darbuotojas turi teisę grįžti į pradines darbo sąlygas. **Taip pat turi būti numatytas apsaugos laikotarpis į darbą grįžusiam darbuotojui siekiant sudaryti jam sąlygas lengviau ir veiksmingiau iš naujo integruotis į profesinį gyvenimą, atsižvelgiant į tai, kad šiuo apsaugos laikotarpiu naujų technologijų naudojimas galėtų padėti darbuotojams greičiau pradėti tvariai ir našiai vykdyti**

savo funkcijas ir atnaujinti savo įgūdžius. Darbuotojas taip pat turi teisę bet kuriuo metu prašyti, kad jam būtų leista grįžti į pradinės darbo sąlygas *tokioje pačioje darbo vietoje*. Darbdaviai *raštu pagrindžia bet kokį atsisakymą patenkinti tokį prašymą.*

Pakeitimas 48

Pasiūlymas dėl direktyvos 11 straipsnio 1 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Valstybės narės imasi būtinų priemonių, kad būtų *uždraustas* mažiau palankus požiūris į darbuotojus dėl to, kad jie pateikė prašymą suteikti 4, 5 ar 6 straipsnyje nurodytas atostogas ar išėjo tokių atostogų, arba pasinaudojo 9 straipsnyje nurodyta teise į susitarimus dėl lanksčių darbo sąlygų.

Pakeitimas

Valstybės narės imasi būtinų priemonių, kad būtų *uždrausta diskriminacija ir* mažiau palankus požiūris į darbuotojus dėl to, kad jie pateikė prašymą suteikti 4, 5 ar 6 straipsnyje nurodytas atostogas ar išėjo tokių atostogų, arba pasinaudojo 9 straipsnyje nurodyta teise į susitarimus dėl lanksčių darbo sąlygų.

Pakeitimas 49

Pasiūlymas dėl direktyvos 12 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

2. Darbuotojai, manantys, kad buvo atleisti iš darbo dėl to, kad pateikė prašymą suteikti 4, 5 ar 6 straipsnyje nurodytas atostogas ar išėjo tokių atostogų, arba pasinaudojo 9 straipsnyje nurodyta teise prašyti susitarimų dėl lanksčių darbo sąlygų, *gali* prašyti darbdavio tinkamai pagrįsti tokį atleidimą. Darbdavys tokį pagrindimą *pateikia* raštu.

Pakeitimas

2. Darbuotojai, manantys, kad buvo atleisti iš darbo dėl to, kad pateikė prašymą suteikti 4, 5 ar 6 straipsnyje nurodytas atostogas ar išėjo tokių atostogų, arba pasinaudojo 9 straipsnyje nurodyta teise prašyti susitarimų dėl lanksčių darbo sąlygų, *turi teisę* prašyti darbdavio tinkamai pagrįsti tokį atleidimą. *Reikalaujama, kad* darbdavys tokį pagrindimą *laiku pateiktų* raštu.

Pakeitimas 50

Pasiūlymas dėl direktyvos 13 straipsnio 1 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Valstybės narės nustato taisykles dėl sankcijų taikymo už nacionalinės teisės nuostatų, priimtų remiantis šia direktyva, arba kitų jau galiojančių nuostatų, susijusių su teisėmis, kurioms taikoma ši direktyva, pažeidimus. Valstybės narės imasi visų būtinų priemonių **tu sankcijų taikymui** užtikrinti. **Sankcijos turi būti** veiksmingos, proporcingos ir **atgrasančios. Tai gali būti bauda. Tai taip pat gali būti kompensacijos išmokėjimas.**

Pakeitimas 51

**Pasiūlymas dėl direktyvos
14 straipsnio 1 pastraipa**

Komisijos siūlomas tekstas

Valstybės narės nustato būtinas priemones, kad apsaugotų darbuotojus, **tarp jų darbuotojus, kurie yra darbuotojų atstovai**, nuo bet kokio darbdavio priešiško požiūrio ar neigiamų pasekmių pateikus skundą pačioje įmonėje arba pradėjus teismo procesą siekiant užtikrinti, kad būtų paisoma šioje direktyvoje nustatytų teisių.

Pakeitimas 52

**Pasiūlymas dėl direktyvos
15 straipsnio 1 pastraipa**

Komisijos siūlomas tekstas

Valstybės narės užtikrina, kad vienodam požiūriui į tėvus ir prižiūrinčiuosius asmenis, nediskriminuojant dėl lyties, skatinti, analizuoti, stebėti ir remti pagal Direktyvos 2006/54/EB 20 straipsnį paskirta įstaiga ar įstaigos taip pat būtų kompetentinga (-os) sprendžiant klausimus, kurie patenka į šios direktyvos taikymo sritį.

Pakeitimas

Valstybės narės nustato taisykles dėl sankcijų taikymo už nacionalinės teisės nuostatų, priimtų remiantis šia direktyva, arba kitų jau galiojančių nuostatų, susijusių su teisėmis, kurioms taikoma ši direktyva, pažeidimus. Valstybės narės imasi visų būtinų priemonių **siekdamos** užtikrinti, **kad būtų taikomos** veiksmingos, proporcingos ir **atgrasomosios sankcijos.**

Pakeitimas

Valstybės narės nustato būtinas priemones, kad apsaugotų darbuotojus nuo bet kokio darbdavio priešiško požiūrio ar neigiamų pasekmių pateikus skundą pačioje įmonėje arba pradėjus teismo procesą siekiant užtikrinti, kad būtų paisoma šioje direktyvoje nustatytų teisių.

Pakeitimas

Nedarant poveikio už darbuotojų teisių stebėjimą atsakingų darbo inspekcijų ar kitų įstaigų, įskaitant socialinių paslaugų įstaigas, įgaliojimams, valstybės narės užtikrina, kad vienodam požiūriui į tėvus ir prižiūrinčiuosius asmenis, nediskriminuojant dėl lyties, skatinti, analizuoti, stebėti ir remti pagal Direktyvos 2006/54/EB 20 straipsnį paskirta įstaiga ar

įstaigos taip pat būtų kompetentinga (-os) sprendžiant klausimus, kurie patenka į šios direktyvos taikymo sritį.

Pakeitimas 53

Pasiūlymas dėl direktyvos 16 straipsnio 1 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Valstybės narės gali priimti arba toliau taikyti nuostatas, kurios darbuotojams yra palankesnės nei nustatytosios šioje direktyvoje. Tačiau jos užtikrina, kad, laikantis 5 straipsnio 2 dalies, bent keturių vaiko priežiūros atostogų mėnesių nebūtų galima perduoti kitam asmeniui.

Pakeitimas

Valstybės narės gali priimti arba toliau taikyti nuostatas, kurios darbuotojams yra palankesnės nei nustatytosios šioje direktyvoje, **tačiau nemažina nacionalinėje teisėje nustatytų standartų.** Tačiau jos užtikrina, kad, laikantis 5 straipsnio 2 dalies, bent keturių vaiko priežiūros atostogų mėnesių nebūtų galima perduoti kitam asmeniui **ir kad tėvams, auginantiems neįgalius ar sunkia liga sergančius vaikus, jeigu tai patvirtina valstybės narės sveikatos institucijos išduota pažyma, būtų užtikrinta privaloma teisės išeiti vaiko priežiūros atostogų apsauga.**

Pakeitimas 54

Pasiūlymas dėl direktyvos 18 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

1. Ne vėliau kaip **per penkerius metus nuo** šios direktyvos įsigaliojimo valstybės narės Komisijai pateikia visą reikalingą informaciją apie šios direktyvos taikymą, **kad Komisija galėtų parengti Europos Parlamentui ir Tarybai skirtą šios direktyvos taikymo ataskaitą.**

Pakeitimas

1. Ne vėliau kaip ... **[treji metai po** šios direktyvos įsigaliojimo **dienos]** valstybės narės Komisijai pateikia visą reikalingą informaciją apie šios direktyvos taikymą **ir parengiamas išsamus šios direktyvos poveikio moterų užimtumui vertinimas, prie kurio, jei tikslinga, pridedamas pasiūlymas dėl teisėkūros procedūra priimamo akto.**

NUOMONĘ TEIKIANČIO KOMITETO PROCEDŪRA

Pavadinimas	Tėvų ir prižiūriniųjų asmenų profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyra
Nuorodos	COM(2017)0253 – C8-0137/2017 – 2017/0085(COD)
Atsakingas komitetas Paskelbimo plenariniame posėdyje data	EMPL 15.5.2017
Nuomonę pateikė Paskelbimo plenariniame posėdyje data	JURI 15.5.2017
Nuomonės referentas (-ė) Paskyrimo data	Joëlle Bergeron 3.5.2017
Svarstymas komitete	9.10.2017 21.11.2017 21.2.2018
Priėmimo data	27.3.2018
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 19 -: 2 0: 1
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Max Andersson, Joëlle Bergeron, Marie-Christine Boutonnet, Kostas Chrysogonos, Rosa Estaràs Ferragut, Enrico Gasbarra, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Heidi Hautala, Sylvia-Yvonne Kaufmann, António Marinho e Pinto, Emil Radev, Julia Reda, Evelyn Regner, Pavel Svoboda, Axel Voss, Francis Zammit Dimech, Tadeusz Zwiefka
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai	Luis de Grandes Pascual, Pascal Durand, Angel Dzhambazki, Evelyne Gebhardt, Virginie Rozière, Rainer Wieland
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai (200 straipsnio 2 dalis)	Mylène Troszczynski

GALUTINIS VARDINIS BALSAVIMAS NUOMONĘ TEIKIANČIAME KOMITETE

19	+
ALDE	António Marinho e Pinto
EFDD	Joëlle Bergeron
GUE/NGL	Kostas Chrysogonos
PPE	Rosa Estaràs Ferragut, Luis de Grandes Pascual, Emil Radev, Pavel Svoboda, Axel Voss, Rainer Wieland, Francis Zammit Dimech
S&D	Enrico Gasbarra, Evelyne Gebhardt, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Sylvia-Yvonne Kaufmann, Evelyn Regner, Virginie Rozière
VERTS/ALE	Max Andersson, Pascal Durand, Julia Reda

2	-
ENF	Marie-Christine Boutonnet, Mylène Troszczynski

1	0
ECR	Angel Dzhambazki

Sutartiniai ženklai:

+ : už

- : prieš

0 : susilaikė

ATSAKINGO KOMITETO PROCEDŪRA

Pavadinimas	Tėvų ir prižiūriniųjų asmenų profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyra			
Nuorodos	COM(2017)0253 – C8-0137/2017 – 2017/0085(COD)			
Pateikimo Europos Parlamentui data	27.4.2017			
Atsakingas komitetas Paskelbimo plenariniame posėdyje data	EMPL 15.5.2017			
Nuomonę teikiantys komitetai Paskelbimo plenariniame posėdyje data	JURI 15.5.2017	FEMM 15.5.2017		
Susiję komitetai Paskelbimo plenariniame posėdyje data	FEMM 14.9.2017			
Pranešėjai Paskyrimo data	David Casa 3.10.2017			
Svarstymas komitete	23.1.2018	21.2.2018	27.3.2018	15.5.2018
Priėmimo data	11.7.2018			
Galutinio balsavimo rezultatai	+: –: 0:	34 14 4		
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Laura Agea, Mara Bizzotto, Enrique Calvet Chambon, David Casa, Ole Christensen, Michael Detjen, Geoffroy Didier, Lampros Fountoulis, Elena Gentile, Arne Gericke, Marian Harkin, Czesław Hoc, Agnes Jongerius, Rina Ronja Kari, Ādām Kōsa, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Kostadinka Kuneva, Jean Lambert, Jérôme Lavrilleux, Jeroen Lenaers, Verónica Lope Fontagné, Javi López, Thomas Mann, Dominique Martin, Anthea McIntyre, Miroslavs Mitrofanovs, Georgi Pirinski, Sofia Ribeiro, Robert Rochefort, Claude Rolin, Siôn Simon, Romana Tomc, Yana Toom, Ulrike Trebesius, Marita Ulvskog, Renate Weber, Jana Žitňanská			
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai	Maria Arena, Georges Bach, Lynn Boylan, Karima Delli, Tania González Peñas, Dieter-Lebrecht Koch, Paloma López Bermejo, António Marinho e Pinto, Ivari Padar, Evelyn Regner, Joachim Schuster, Csaba Sógor, Flavio Zanonato			
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai (200 straipsnio 2 dalis)	Maria Noichl, Francis Zammit Dimech			
Pateikimo data	31.7.2018			

GALUTINIS VARDINIS BALSAVIMAS ATSAKINGAME KOMITETE

34	+
ALDE	Enrique Calvet Chambon, Marian Harkin, António Marinho e Pinto, Robert Rochefort, Yana Toom, Renate Weber
ECR	Arne Gericke, Jana Žitňanská
EFDD	Laura Agea
ENF	Mara Bizzotto
PPE	Georges Bach, David Casa, Geoffroy Didier, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Jérôme Lavrilleux, Verónica Lope Fontagné, Claude Rolin, Francis Zammit Dimech
S&D	Maria Arena, Michael Detjen, Elena Gentile, Agnes Jongerius, Javi López, Maria Noichl, Ivari Padar, Georgi Pirinski, Evelyn Regner, Joachim Schuster, Siôn Simon, Marita Ulvskog, Flavio Zanonato
VERTS/ALE	Karima Delli, Jean Lambert, Mirosłavs Mitrofanovs

14	-
ECR	Czesław Hoc, Anthea McIntyre, Ulrike Trebesius
ENF	Dominique Martin
GUE/NGL	Rina Ronja Kari
NI	Lampros Fountoulis
PPE	Dieter-Lebrecht Koch, Ádám Kósa, Jeroen Lenaers, Thomas Mann, Sofia Ribeiro, Csaba Sógor, Romana Tomc
S&D	Ole Christensen

4	0
GUE/NGL	Lynn Boylan, Tania González Peñas, Kostadinka Kuneva, Paloma López Bermejo

Sutartiniai ženklai:

+ : už

- : prieš

0 : susilaikė